

vlaams nationaal

Beheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.60. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f.

Verkrijgbaar
bij alle
dagblad-
verkopers.

VOLKSUNIE

Weekblad — 15de jaargang nr 5 — 1 februari 1969

Deze week heeft senator Claes minister Van Mechelen geïnterpelleerd over het feit dat de Beheerraad van de B.R.T. het gastprogramma « De vlaams-nationale gedachte » van het scherm blijft weren. Van Mechelen heeft nog maar eens, net zoals onlangs in de Kamer, de beslissing van de kleurpolitieke Beheerraad verdedigd met de verwarde « ideologische » argumenten die inmiddels al overbekend zijn. De naakte bedoeling om de vlaams-nationalisten van het scherm te weren stak zo duidelijk door die beschamende argumentatie heen, dat de socialist Dehousse (als Waal geen betrokken partij wat de B.R.T. betreft, en dus in staat om objectief te blijven) de minister onderbrak om te zeggen dat het vanzelfsprekend is, de ideologische basis van het nationalisme te erkennen.

De vlaams-nationalisten moeten van het scherm, de tv moet in de mate van het mogelijke een driepartijen-monopolie blijven : dat is de kern van de zaak.

We hebben deze week eens te meer een sprekend voorbeeld gekregen. Verleden donderdag kwam het partijprogramma van de Volksunie op het scherm met, zoals onze lezers stellig gezien hebben, de kat van de traditionele partijen. De Volksunie had haar eigen zendtijd ter beschikking gesteld voor een partijendebat over de grondwetsherziening; de kleurpartijen dierven het debat niet aan en stuurden hun kat.

Voor dezelfde donderdagavond was er oorspronkelijk te 21 uur 15 een politiek vierpartijen-debat over de grondwetsherziening voorzien. Daar de B.R.T. zelf het debat inrichtte, zag het er naar uit dat de kleurpartijen ditmaal hun kat niet zouden sturen : een uitnodiging van de tv zelf zouden ze niet kunnen afwijzen zoals een uitnodiging van de Volksunie.

Het debat is echter niet op het scherm gekomen. Blijkens inlichtingen waarover we beschikken omdat minstens één (doch waarschijnlijk meer) van de traditionele partijen « de tijd voor zo'n debat nog niet rijp achtte ».

Zelfs voor een uitnodiging van de B.R.T. zonden de rood-geel-blauwe heren hun kat. Of liever, ze hadden het niet eens nodig hun kat te sturen : hun wensen zijn wet op het Flageyplein en als ze schrik hebben van een debat, dan komt er eenvoudig geen op het scherm.

De programmatoren, de moderators en alle tv-mensen die hun best doen voor objectieve en uitgebalanceerde voorlichting, kregen eens te meer het deksel op de neus. Het publiek kreeg evenveel...

In afwachting van de grondwettelijke grendels zit de grendel al op onze kijkkast!

GEEN GRENDELS

EEN MODDERSTROOM

« Ik doop mijn pen in walg en begin te schrijven ». Dit is beslist geen gebruikelijke inzet voor een hoofdartikel; hij drukt echter voortreffelijk uit wat wij voelen. Het wordt een karwei, week na week de grondwetsherziening op de keper te moeten beschouwen; er is immers al lang geen keper meer, geen enkel solied hecht punt dat men kan vasthouden, waaraan men desnoods kan wringen en tornen. Gedreven door een trage modderstroom drijft de grondwetsherziening een toekomst tegemoet die niemand kent. Wat men ziet is modder, zoveel modder dat uiteindelijk geen doel meer valt te bekennen.

Toch moeten we ergens zoeken naar een paar krachtlijnen. Uit de modderstroom dook deze week het plan Houben

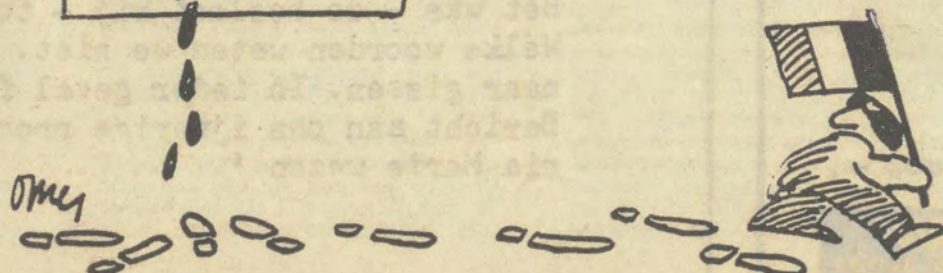
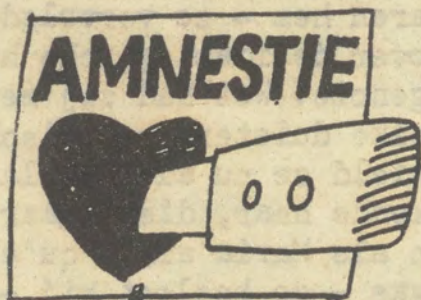
voor de zoveelste hervorming van de staat op. Het bevat, zoals alle globale hervormingsplannen, een aantal goede

dingen en een aantal minder goede dingen. De vraag naar de inhoud ervan is overigens minder belangrijk dan de vraag naar het waarom van de bekendmaking op dit ogenblik. Het antwoord op deze tweede vraag werd ons als het ware op een schoteltje gepresenteerd : langs de hervormingsplannen om en via de aangekondigde samenwerking van de studiediensten der drie partijbureaux wordt de zoveelste poging ondernomen om in extremis toch nog de P.V.V. te betrekken bij een gesprek, dat zou moeten uitmonden bij de grondwetsherziening. Dezelfde krachten die reeds maanden lang de P.V.V. een plaats aan de tafel trachten te bezorgen, zijn met hernieuwde ijver aan het werk geschoten — Houben op kop. Zo tekende zich deze week de bedreiging af van een herwerken in een voor Vlaanderen nog ongunstiger zin van de akkoorden betreffende de grondwetsherziening.

Die bedreiging was overigens ook zichtbaar op een ander vlak. Onder druk van steeds hetzelfde handvol walse C.V.P.-ers heeft de regering zich aan het werk gezet om de bijkomende eisen der « geminorizeerden » bij de grote koehandel te betrekken. bijvoorbeeld vlaams-waalse pariteit in de regering, in ruil voor een paritaire brusselse kultuurraad. Het zoveelste grof bedrog : want in ruil voor het prijsgeven van eens te meer de vlaamse democratische meerderheid krijgt Vlaanderen zeggenschap op een vlak, waar het er niets wezenlijks mee kan aanvangen : ja-knikkers in een door franstalige Brusselsaars bevoogde en gekontroleerde kultuurraad helpen de vlaamse gemeenschap in de hoofdstad geen barst vooruit.

« Ik doop mijn pen in walg »... Van één ding zijn we inmiddels overtuigd : de openbare mening in het land heeft genoeg van deze manoeuvres die méér op een oosterse bazaar dan in de Wetstraat thuishoren. De regeringspartijen hebben gespekuleerd op het abstrakte, het ondoorzichtige, het technisch-juridische van de grondwetsherziening : met een paar slagwoorden à la kulturele autonomie zou een onvoorgelichte bevolking gemakkelijk te bewegen zijn om het glad ijs te betreden. Deze spekulatie is mislukt. Ze is in de eerste plaats mislukt door de onmacht van de traditionele partijen zelf, om ook maar één ogenblik abstraktie te maken van kleine elektorale en bekrompen-partijdige berekeningetjes.

Wat Vlaanderen betreft : het begint, vanuit dit onbehagen, scherp de dreiging van de grendels te herkennen. Het verzet zwelt aan. En het verlangen naar een politiek en een klimaat waarin over andere dingen gesproken wordt dan over de grendels van het unitair immobilisme. Het verlangen naar de forse, bevrijdende ruk die de grendels wegbreekt en de poorten wijdopen gooit op een serene en gelukkiger landschap is in opmars.

Amnestie-wetsvoorstel niet in overweging genomen.

WIJ en gij

vlaams nationaal

ONTGOOCHELD

De houding van de V.U. inzake de grondwetsherziening, meer bepaald nopens de wijze van stemmen, heeft mij ontgoocheld.

Men kan natuurlijk altijd motieven vinden om te bewijzen dat men gelijk heeft, maar uiteindelijk is er het gevoel dat de V.U. hier in zekere zin haar verantwoordelijkheid tracht te ontvluchten. Het verslag Masson van 1921 en de houding van de Kamers in 1967 zijn volgens de V.U. afdoende bewijzen dat de regering vals speelt. Het is best mogelijk, maar voor de gezonddenkende man in de straat telt dat niet, want die man weet dat bij stemming in zijn kaartclub de onthouders geen gewicht in de schaal werpen en dat de meerderheid van de uitgebrachte stemmen beslist. Het is de normaalste zaak ter wereld en de rest is voor die man lare. De houding van de V.U. maakt bij het publiek een slechte indruk om de doodeenvoudige reden dat een onthouding in ernstige zaken als een min of meer laffe daad voorkomt.

P.V.B., Menen.

ZUID-AFRIKA

Ik ben het hoegenaamd ook niet eens met D.B. uit Beersel. Het schijnt me dat hij nog nooit een ernstige poging heeft gedaan om over die apartheid iets meer te kennen, buiten dan datgene dat enige politiciers als verdraaide en soms zelfs leugenachtige slogans de wereld insturen. Weet D.B. dat maandelijks meer dan 6.000 negers naar Zuid-Afrika vluchten om er die versmaide apartheid te ondergaan? Welke fout ligt er in, om verscheidene rassen ieder voor zich zelf tot volledige ontplooiing te laten komen? Weet D.B. dat Zuid-Afrika het enige land in Afrika is dat meer voor de negers gedaan heeft en nog doet dan ooit welke kolonie voor of na zijn onafhankelijkheid heeft verkregen? Weet hij dat meer dan 4.000.000 Bantoes geletterd zijn, dat er reeds meer dan 8.500 scholen voor L.O., 240 voor M.O. en 7 universiteiten bestaan en dit alleen voor Bantoes, zonder van de technische scholen te

spreken, en dat zij 34.000 Bantoe-onderwijzers tellen? Hoor zelf wat een UNESCO-verslag schrijft: « Het aantal Bantoeleerlingen nam van 1925 tot 1962 met meer dan 800 % toe. Sedert 1948 bedroeg deze toename 230 % ».

Weet D.B. dat er 5.71 hospitalbedden zijn per 1.000 inwoners en dat dit bv. voor Ghana, Nigeria en Indonesië resp. 0,79, 0,41 en 0,84 bedraagt? Beter dan elk ander getal zeggen ons de gegevens, dat de blanke Afrikaner 1.600 per hoofd uitgeeft voor ontwikkelingshulp, daartegen besteedt de Fransman 840 fr, de Amerikaan 700 fr en de Brit slechts 300 fr per persoon als gemiddelde.

M.K., Borgerhout.

V.V.O.

Het V.V.O. is een in bijna alle openbare diensten erkende personeelsvereniging, die — wars van politieke en syndikale ideologie — opkomt voor de rechtmatige belangen van alle Vlamingen in overheidsdienst. De langzame toepassing van de taalwet in openbare besturen is hoofdzakelijk — en ten koste van welke inspanningen? — te danken aan de bekwaamheid en de werkkraft van het V.V.O.

De twee « almachtige », doch politiek gebonden vakbonden blijven hier echter schromelijk in gebreke: zij vertikken het eenvoudig, de beroepsbelangen van hun nederlandstalige leden (nochtans de meerderheid) te verdedigen. Een leefbaar werkmilieu voor de Vlamingen in overheidsdienst, en dan voornamelijk in Brussel, interesseert hen niet. Hun belangen liggen elders en zijn te vereenzelvigen met de partijpolitieke belangen van hun « grote » profiteurs.

E.F., Schaarbeek.

ABONNEREN

Drie van de 8 personen aan wie ik sinds jaren, na lezing, ons blad geregeld opgestuurd heb, hebben zich laten abonneren. Twee uit eigen beweging en een op mijn aandringen.

Dit is het nut van het geregeld opsturen van ons weekblad.

L.V.D., Brussel.

geen binding van de dinastie met het vlaamse volk. Vergelijk even met Nederland bvb.

De V.U. zou zich tenslotte ernstig moeten bezinnen over de vraag of de erfelijke monarchie als staatsvorm in een toekomstperspectief nog verantwoord is.

H.R., Mortsels.

ZUID-AFRIKA

Mag ik na 20 maand Zuid-Afrika ook even aan het woord? Het is duidelijk dat onrecht bedreven door een broedervolk onrecht blijft. Maar ik zou wel verwachten dat lezer B.O. iets afweet van dit onmetelijk land met zijn onmetelijke problemen, vooraleer aan te klagen.

Hij is blijkbaar zeer slecht ingelicht of « geïnspireerd » als hij franskiljons die hun kultuur opdringen vergelijkt met de blanke Zuid-Afrikaan.

Radio Bantoe zendt steeds in eigen taal uit — veelal eigen volksmuziek. De zwarte speakers werden speciaal opgeleid o.a. door Fred Engelen en Tine Balder. In de scholen wordt voorrang verleend aan eigen kultuur. Ik heb de prachtige universiteit van Zoeloeland bezocht. Honderd duizenden werden uit krotten gehaald en behoorlijk gehuisvest. Industrie in de zwarte thuislanden geniet voorrang.

Dit alles werd niet afgedwongen, maar is doelbewuste regeringspolitiek, met het oog op een statenbond.

Blank Zuid-Afrika stelt ook zijn eigen toekomst veilig. Wie zal hen dit recht ontzeggen? Te meer daar de zwarte massa het er beter stelt en op een hoger peil staat dan waar ook in Afrika!

« Maar de zwarte is er toch niet vrij! ». Eten en werk, een huis, de school en een dokter is

hier een eerste tastbare vorm van vrijheid en dat is heel wat meer dan een karikatuur van een vreemde westerse democratie.

Als Vlamingen en Walen, Tsjechen en Slovakken (die zo veel met elkaar gemeen hebben) bestuurlijke scheiding nodig achten, dan kan toch geen zinnig mens verwachten dat de Zuidafrikaners bereid zijn zelfmoord te plegen en te verdwijnen in de zwarte massa.

L.B., Sasolburg (Z.A.).

KLEINE DRUK

Een tijd geleden schreef ik U om te klagen over de onduidelijke druk van « WIJ ». Gij hebt er rekening mee gehouden en niet alleen gezorgd dat de tekst duidelijk leesbaar werd, maar ook dat de inhoud van het blad veel, heel veel werd verbeterd. Daarom mijn beste gelukwensen.

Maar de volmaaktheid is niet van deze wereld! Nu heb ik een andere reden tot klagen: van af blz. 20 wordt de drukletter toch zo almachtig klein, dat ik medelijden krijg met mijn arme, oude ogen! Ik weet het wel, dat het moeilijk te verhelpen is; er zouden meer bladzijden worden gebruikt of minder tekst. Maar dat laat ik aan U over; een hoofdredacteur moet vindingrijker zijn dan een gewone lezer.

J.C., Hoeleden.

De redactie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redactie

Brussel, 31 januari 1969.

Betr.: hoofdstedelijk drama.

Niet alleen wordt de hoofdstad te vuur en te zwaard geflamandiseerd, niet alleen zijn de Beulemans een machteloze prooi voor "Magesien"-goebelsen: zelfs de familiale peis en vree aan de hoofdstedelijke haarden wordt brutaal geschonden door de Menapiërs. Getuige daarvan de volgende geschiedenis.

Een frankofoon Brusselaar telefoneerde ons om mee te delen dat hij "votre journal" (een nummer van "WIJ" dat hem vermoedelijk door een ijverige propagandist was toegestuurd) niet meer wenste te ontvangen: hij kan geen Nederlands lezen en de V.U. mag voor zijn part barsten. Liever vandaag dan morgen overigens.

Hij had er aan gedacht — zegde hij — ons een prijs aan te doen. Want de "journal" in kwestie was geadresseerd niet aan hem, maar aan zijn vrouw. En op het adres stond de voornaam van zijn vrouw aangeduid als "Maria", alors qu'elle s'appelle pourtant Marie...

Er waren hem — zo vervolgde hij — twijfels gerezen over de ideologische huwelijksrouw van zijn echtgenote. Wat had zij met die "journal" te zien en welke duistere menapische periode uit haar leven hield ze nu al jarenlang voor hem verborgen? Wie kende haar, dierf haar aanschrijven en betitelen als Maria alors qu'elle s'appelle Marie? Het was — zo besloot hij — tot woorden gekomen. Welke woorden weten we niet. We kunnen er slechts naar gissen. In ieder geval franse.

Bericht aan ons ijverige propagandist: laat Maria Marie wezen!

Ik ben uitgeslapen ant...

EPEDA
PIRELLI
Dunlopillo
TOR

... ik koop bij

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF

TURNHOUTSEBAAN 102, BORGERHOUT - TEL. 35.17.83

BIJHUIZEN: Diepestraat 84-86, Antw. Tel. 31.01.18

Beginenstraat 39-41, Antw. Tel. 33.47.24 - Galijfortlei 60, Deurne, Tel. 36.25.22

KAPITALISTISCHE KORTZICHTIGHEID

onze beurs wordt gesneden

(ACO) De brusselse beurskommissie heeft haar bestuur samengesteld zonder ook maar in iets rekening te houden met de tweeledigheid van België. Haar bureau bestaat uit wisselagenten die men onmogelijk tweetalig kan heten, tenware men inzake de kennis van het Nederlands bespottelijke normen zou aanleggen. Wie gehoopt had dat, geleidelijk aan, het Nederlands een plaats zou gekregen hebben in het leven van de grootste effectenbeurs van het land — die wettelijk tweetalig moet zijn — is alweer bedrogen uitgekomen.

We zullen ons niet in de verkiezings-intriges verdiepen die tot zulk teleurstellend resultaat geleid hebben. Als voorzitter kwam Jean Reyers uit de bus, een man die — ironie van het lot — geboren is in een dorp ten noorden van Antwerpen, maar die onze taal hoegenaamd niet kent.

Ook in andere opzichten is zijn verkiezing voor kritiek vatbaar. Men kan moeilijk beweren dat Jean Reyers het korps van de wisselagenten echt vertegenwoordigt.

De brusselse beurs heeft aan haar top een man gesteld die in de eerste plaats zeer nauwe verbindingen met het bankwezen en met de haute finance onderhoudt. We wensen als voorzitters van beurskommissies wisselagenten die in de eerste plaats met beide voeten in het makelaarsberoep staan, en wier werkring nauw aansluit bij het leefmilieu en de belangen van de spaarders-beleggers. Ook de meest verblinde supporter van Jean Reyers zal niet durven beweren dat hij de korporatie écht vertegenwoordigt.

Deze nederlandsonkundige suppoost van het bankwezen is een man die buiten zijn salons aangeleerde vlotheid in de omgang niet veel in zijn mars heeft. Men zegt dat hij liberale en vaag

maçonnieke achtergronden heeft, en dat hij dank zij die zeer speciale wereld het aantal stemmen in de wacht sleepte dat voor zijn verkiezing vereist was. Het zij zo. Maar met die ongelukkige keuze heeft de meerderheid der brusselse wisselagenten de beleggingen in effecten en het beursleven alweer verder verwijderd van de vlaamse openbare mening: de vlaamse openbare mening die nochtans óók haar woord zal meepraten, telkens er vraagstukken inzake de kapitaalmarkt en de organisatie ervan aan de orde staan.

Er komt nog wel een dag dat die brusselse kapitalistische kringen het zullen betreuren, dat ze de meerderheid van dit land koudweg genegeerd hebben.

Over de andere leden van het bureau der brusselse beurskommissie hoeven we hier niets te zeggen. Een paar zijn wellicht in staat enkele gebroken zinnen in een vaag Nederlands te stotteren. Bau-doux — die, naar men zegt, destijds nog les van dr. Borms heeft gekregen! — heeft wel een zekere kennis van het Duits, maar de taal van de meerderheid der spaarders-beleggers van dit land beheerst hij niet...

Het belgische kapitalisme heeft weer al een gelegenheid laten voorbijgaan om te bewijzen dat het met een zekere zin voor werkelijkheid de maatschappelijke en nationale ontwikkeling van België vermag te volgen.

WAASLANDERS TEGEN AANHECHTING

helpt nu u zelf!

(ACO) Het kongres dat het Economisch Komitee Waasland, vorige week zaterdag te Sint-Niklaas gehouden, heeft een hart onder de riem gestoken van iedereen die hoopt dat dit al te lang geïsoleerde gewest ditmaal de bus niet missen zal.

De belangstelling was enorm. We kennen geen enkel gewest waar men zoveel representatieve mensen uit alle

partijen en van alle gezindheid kan samen brengen om zich te beraden over de economische toekomst van de eigen streek.

Na tien jaar werking heeft het Economisch Komitee Waasland enkele bazisideeën over de ontwikkeling van het Land van Waas tot rijpheid gebracht. Inzake de infra-structuurwerken en het streekplan zijn de uitgangspunten duidelijk afgetekend.

De industrialisatie heeft in en rond Sint Niklaas, Lokeren en Temse zekere successen geboekt. Dé grote industriële

doorbraak is echter niet gekomen. De textielsector, in nog véél te ruime mate overheersend in een éenzijdige economische structuur, moet op dit ogenblik weer zware slagen inkasseren.

Toch kon de voorzitter van het Economisch Komitee Waasland, mr. Willem Melis, goed nieuws melden. De Intercommunale Maatschappij van het Waasland is opgericht en klaar om te starten. Indien ze de nodige werkmiddelen krijgt en goed geleid wordt, zal ze wel-

(vervolg blz. 4.)

SENAAT-BLOEMPJES

Dinsdag was het in de Senaat « Volksuniedag » : vier interpellaties van V.U.-senatoren. Verder in dit blad leest u, in de rubriek « Parlementaire Krabbels », hoe het er aan toe ging. We kunnen echter niet aan de verleiding weerstaan, reeds op deze bladzijde enkele stijlbloempjes uit de debatten te brengen.

Tijdens zijn interpellatie gaf senator Elaut voorlezing van een artikel uit « Le journal de Charleroi ». Uiteraard las hij deze franse tekst in de oorspronkelijke taal voor.

Coppens (C.V.P.) : Leest u dat in het Frans voor?

Elaut : Zeker, vermits het artikel in het Frans geschreven is. (Elaut leest het stuk).

Elaut : Is mijn Frans behoorlijk, mijnheer Coppens?

Coppens : Zeer behoorlijk!

En nog een vinnig bekvechterijtje van Elaut met een paar andere senatoren.

Elaut : In Minnesota, een staat van de barre Middelwest, is een kliniek gevestigd waar zieken uit gans Amerika naartoe trekken in de hoop er genezing te vinden.

Parmentier (P.V.V. — in het Frans) : Dat zouden de senatoren zo nu en dan ook moeten kunnen doen.

Elaut : Hier in de Senaat hangt, vlak boven de heer Coppens, het beeld van een vroegere keizerin uit Wenen, die vreesde kinderloos te blijven. Ze deed beroep op een dokter uit Leiden en die heeft het zodanig goed aan boord geleid dat zij moeder werd van achttien kinderen (Gelach).

Coppens : Gij zijt ook geneesheer. Gij moet hier geen propaganda komen maken voor uzelf.

Elaut : Mijnheer Coppens, u hebt zich reeds genoeg belachelijk gemaakt. Hou nu maar op. Ik heb geen cliënten meer.

En tenslotte een schot van Elaut, recht in de waalse roos.

Elaut : (...) Ook te Antwerpen wordt een academische ziekenhuis voorzien.

Parmentier : Kom liever naar Hoei!

Elaut : Voor mij niet gelaten. Hoei is toch de intellectuele hoofdstad van Wallonië.

NA MERLOT

De verheffing in de officiële toespraken van de vrij onverwacht overleden vice-premier Merlot tot de rang van « staatsman » zal eer te wijten zijn aan de wederzijdse behoefte van beide regeringspartijen om elkaar te steunen en dus welgevallig te zijn in de benarde situatie waarin ze zich bevinden, dan dat ze beantwoordt aan de werkelijkheid. Wijlen Merlot blijkt weliswaar een vriendelijk man geweest te zijn, zelfs in de politiek. Doch dat alleen maakt iemand nog niet tot staatsman.

De regeringspartijen hebben daags na de begrafenis — waarop men vermoeide ministers heeft gezien — De Saeger viel zelfs later in bezwijming — de knoop van Merlot's opvolging rezoluut doorgehakt, uit vrees dat een langduriger gedachtenwisseling het wankel inwendig evenwicht in de regering zou in gevaar brengen. Oud-minister Leburton werd bereid gevonden om Merlot aan Economische Zaken op te volgen, terwijl minister Cool (Begroting) tweede in bevel wordt. Daarmee is het Luikse weer door drie ministers (in topfuncties) vertegenwoordigd, waarmee nog niet gezegd is dat de luikse vraagzucht daardoor zal verminderen. Ook Leburton vermag, ondanks zijn kwaliteiten, het grond vlams wankel niet weg te cijferen. Wel integendeel! Het maakt trouwens weinig verschil uit bij de Walen of ze federalist of unitarist zijn: eens in bed trekken ze altijd het laken naar zich toe. Bovendien blijkt Leburton aan zijn bereidheid om Merlot op te volgen bepaalde voorwaarden in verband met het statuut van Brussel te hebben verbonden. Welk geheime afspraken schuilen daar weer in? Want de positie van Brussel in een herstructuratie is precies een der grote knelpunten van het huidige dispuut.

Intussen kan de regering Eys-

kens weer voortschipperen. Er schijnt nu weer geen grote haast meer te bestaan inzake de grondwetsherziening, al wordt aange-drongen op de normale voortzetting van de gedachtenwisseling in de betrokken parlementaire commissies. Het is een tipisch heen en weer slingeren tussen hoop en vrees, vrees vooral voor scheuren in de meerderheid zelf.

Voor al de nieuwe waarborges

klinkt allemaal erg mooi, doch wat zal daarvan in de praktijk terecht komen? C.V.P.-voorzitter en hoofd van de C.V.P.-studiedienst Houben vraagt ook in zijn ontwerp zijn verwantschap met de P.V.V., wier voorstellen veel gelijkenis met de C.V.P.-voorstellen vertonen.

Deze voorstellen slaan o.m. op de strijd tegen het absentisme door de parlementaire vergoeding

beroepsHALVE bekeken

van het handvol P.S.C.-ers roepen vraagtekens op. Waarom zwijgt de vlaamse C.V.P.? Dergelijk nieuw waarborgpakket kan ze toch onmogelijk slikken? Of wil ze de prognose van voortschrijdend electoraal verval al te Wilfried Martens mordicus tot de hare maken?

STAATSHERVORMING

Terwijl er een tijdelijke en overigens beperkte vlaamse eenheid tot stand kwam in de Kamer naar aanleiding van de stemming over de inoverwegingneming van het amnestievoorstel Vander Elst, hokken de studiediensten van de drie traditionele partijen uit ouder gewoonte nog maar eens privé samen om zich te beraden over de voorstellen tot hervorming van de staat en de administratie. Het

gedeeltelijk van de werkelijke aanwezigheid afhankelijk te maken (we horen intussen niets meer van de door de C.V.P. voorziene tuchtmaatregelen); op de studie tot eventuele afschaffing van de kopstemmen, ten einde de kwaliteit van het politiek personeel te verbeteren; op het uitschakelen van de « schoonmoeders » voor de regering (de eerste-minister zou het beleid moeten uitstippelen, niet de partijbureaus; maar hoe zal men dat verwezenlijken?); op de « legislatuurregeringen », dit wil zeggen: het instellen van een procedure waardoor een regering wanneer ze in de minderheid wordt gesteld, niet automatisch verplicht wordt af te treden doch een herkansing zou krijgen, terwijl een tweede regeringsontslag tijdens eenzelfde legislatuur automatisch de parlementsontbinding tot gevolg zou hebben; op de afschaffing van de stemming in blok

over bijkomende kredieten en vervanging daarvan door stemming per ministerie, na afdoende rechtvaardiging van het gevraagde; ten slotte op het eeuwig weerkerende thema: de kumuls.

Houdt de zo bescheiden (en verkeerde) grondwetswijziging veel angels in, een dergelijk programma van hervormingen van staat en administratie houdt er evenveel in. We mogen dus in alle gemoedsrust nog een zeer lange « bedenktijd » voorzien, voor zover deze hervormingen ooit onder vorm van wetsvoorstel en of wetsontwerp in het parlement geraken met heel wat wijzigingen en restricties. De « nieuwe staat » is nog niet voor morgen.

BELASTING

TOEGEVOEGDE WAARDE

Geen jaar scheidt ons meer van de invoering van de BTW. De in België voorziene procenten zijn van de hoogste in West-Europa, waardoor in economische kringen grote onrust is ontstaan. Met name de vrees voor aanzienlijke prijsstijgingen bracht er de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven toe, aan de regering voor te stellen de diverse BTW-tarieven met minimum 20 % te verminderen. De regering weigert daarop in te gaan, want dit kabinet-dat-de-belastingen-niet-zal-verhogen hoopt inderdaad tegen einde 1970 via de BTW haar fiscale inkomsten aanzienlijk te verhogen, zonder dat tot nog toe enig concreet voorstel inzake prijsbeleid bestaat. De onrust is dan ook begrijpelijk, omdat ook de regering Eyskens met de ziekte schijnt behept te zijn, van anderen (hoofdzakelijk het bedrijfsleven) inspanningen te eisen die ze zelf niet wil opbrengen. Wanneer publiceren onze « grote » partijstudiediensten daarover eens een project tot verbetering?

de sportoorlog

De Sportoorlog tussen de ministers Parisi en Van Mechelen is reeds beëindigd, nog vooraleer hij begonnen was. In een vaag kommunikee heeft de vlaamse pers gewag gemaakt van de wapenstilstandsvoorwaarden: de regionale sportinkomsten worden besteed in de streek vanwaar ze afkomstig zijn; 60 t. h. van de nationale inkomsten worden verdeeld volgens « objectieve criteria », 40 t. h. van de nationale inkomsten gaan in gelijke delen naar Vlamingen en frankofonen.

Wat betekent het akkoord eigenlijk? De regionale inkomsten zijn te verwaarlozen en over de verdeling ervan rezen nooit betwistingen. De nationale inkomsten zijn zeer belangrijk; ze komen in hoofdzaak van de voetbalpronostieken. Volgens de overeenkomst Parisi-Van Mechelen wordt 60 t. h. ervan verdeeld volgens « objectieve criteria ». De Vlamingen die zouden menen dat daarmee de slag is thuisgehaald, vergissen zich echter schromelijk: in de toekomst zullen — net als in het verleden — deze centen verdeeld worden volgens de « objectieve criteria » van de nationale, unitaire, zeer « brusselse » sportsfederaties. Er verandert niets en de frankofone top van de meeste federaties kan rustig doorgaan met het oude spelletje.

Voor de resterende som — 40 t. h. van de nationale inkomsten, een niet te versmaden brok — blijft de stielregel van de half-om-halfverdeling tussen Vlaanderen en Wallonië gelden. Met andere woorden: zeven Vlamingen zijn maar zoveel waard als drie Walen.

(vervolg van blz. 4.)

licht reeds binnen korte tijd het verzamelpunt en de krachtbron worden van een industrialisatiebeleid dat tot nog toe te geïsoleerd door enkele grotere steden of gemeenten is aangepakt.

Last but not least was er het probleem van de havenuitbreiding en van de industrie-inplanting op de linker Schelde-oever. Het was het nevralgieke punt van het kongres. Met een opmerkelijke eenheid en met waaslandse duidelijkheid werd te Sint Niklaas gesteld, dat er van annexatie van waaslandse gemeenten door Antwerpen geen sprake kan zijn.

De nieuwe haven en de nieuwe nijverheden zijn welkom in het Waasland, en de noodzakelijke eenheid van leiding dient tot stand gebracht inzake de aanleg en de exploitatie. Maar hiervoor zal Antwerpen dienen samen te werken met het Waasland, in het raam van een te stichten interprovinciale of interkommunale beheersmaatschappij.

Zo kreeg het kongres van het Economisch Komitee Waasland een duidelijk afgerond slot, in het teken van een konstruktieve wase planning, waarmee de staat en de stad Antwerpen rekening zullen moeten houden, indien ze hun doel op de linker oever willen bereiken.

Het annexatie-voorstel van P.V.V.-er Grootjans maakt geen kans. Dat schijnt men op het antwerpse stadhuis nu ook te weten. Die annexatie is trouwens voor niets nodig. Alles wat moet geschieden, kan zijn beslag krijgen zonder wijziging van provincie- en gemeentegrenzen, op basis van een interprovinciale en intergemeentelijke samenwerking waardoor het Waasland organiek betrokken wordt bij wat er op de linker oever tot stand zal komen.

• AMNESTIE IN DE KAMER (1)

de wacht aan het kremlin

(red.) Ons blad verschijnt op zaterdag, wat wil zeggen dat het vrijdag gedrukt wordt en dat donderdag vroeg in de namiddag het redaktionaal werk afgesloten wordt. Vaak is dat vervelend: op donderdagnamiddag wordt in het parlement gestemd en doorgaans is het niet meer mogelijk, dat nieuws nog te verwerken. Verleden week was het méér dan vervelend: donderdagnamiddag speelde zich in de Kamer het amnestie-incident af; onze reactie daarop moest wachten tot deze week.

De Volksunie-Kamerfractie heeft de jongste jaren telkens rond Kerstmis een amnestie-wetsvoorstel neergelegd. Veel illusies daaromtrent koesterde ze niet: het wetsvoorstel werd in overweging genomen en verdween dan in de stoflade. Het jaarlijks indienen van de tekst was echter een symbolisch protest tegen het uitblijven van amnestie en onderstreepte daarenboven, dat de Volksunie onverminderd dit programmapunt bleef handhaven.

Deze keer is de aangelegenheid niet onopgemerkt voorbijgegaan. Toen de Kamer zich verleden week moest uit-

spreken over het al of niet in overweging nemen, kwam het tot een zeer betekenisvol incident.

De communist Moulin achtte zich geïrriteerd om het verzet tegen de inoverwegingneming te prediken. Hij deed dat op de toon die we van patriottieke repressiehyena's gewoon zijn, een toon die de communisten blijkbaar nog niet afgeleerd hebben. Eigenlijk was de tussenkomst van Moulin méér dan beschamend. Zo keerde de kommunistische onverzoonlijke zich speciaal tegen één enkele categorie van « incivieken »: zij die de wapens hadden opgenomen. Het is vrij duidelijk wie daarmee bedoeld zijn: de Oostfronters.

Tot nu toe was het zo dat de Oostfronters ook bij tegenstanders van de amnestie beschikten over een soort « gunstig vooroordeel ». Men nam hun leeftijd in aanmerking, de onbaatzuchtigheid van hun handelwijze, het feit dat ze tenslotte hun kraag riskeerden voor hun overtuiging enzoverder. Jaren geleden, op een ogenblik dat de repressie nog een grote patriottieke taboe was, brak zelfs

de "oude man"

Eigenlijk zouden we moeten juichen bij iedere poging om de ideologische verzuiling en de vermoldende partijstructuren te doorbreken. Als de stormram gehanteerd wordt door jongelui, kijken we niet op een paar splinters: het behoort nou eenmaal tot een periode in ieder gezond mensenleven, méér aandacht te hebben voor afbraak dan voor opbouw. En wie in zijn jeugd een fikse beeldstormer was, heeft méér kans op een positief en vitaal leven dan de Brave Hendrikken eeuwig in kommuniepakje.

Maar juichen om de « Sturm und Drang » die tot uiting kwam op de ontmoetingsdagen van de C.V.P.-jongeren? Nee, we kunnen het niet. Eenvoudigweg omdat de verbale krachtpatserijen van de zeer berekende en zeer op arriveren bedachte Wilfried Martens met storm en drang en jeugd niets te zien hebben.

Het recept van Martens grenst niet alleen aan berekende naïviteit, het zit er midden in. Volgens het wit-zwartrecept van de goede oude cowboy-films wordt de wereld verdeeld in « goeden » en « slechten », die — pour les besoins de la cause — het ietwat moderner etiket progressief en conservatief krijgen opgehangen. Een dergelijk recept is politiek totaal onbruikbaar, omdat er zelfs met heel veel moeite geen twee méér afgesloten begrippen te vinden zijn dan juist dat progressief en conservatief. Martens stelt voorop dat een alliantie tussen grosso modo de C.V.P. en de B.S.P. meteen een progressief front zou zijn, eventueel te versterken met de paar Volksuniejongens die onder het juk van een onbollig nationalisme zijn weten uit te spartelen. Naïever kan het niet, op een ogenblik dat bijvoorbeeld juist de B.S.P. een oerconservatieve kracht is geworden, niet alleen een steunpilaar maar zelfs een essentieel onderdeel van het establishment.

We schoppen de ruitenbrekerij van Martens overigens niet hoog. De knaap — alhoewel al lang geen knaap meer zijnde, poezert hij verder alsof — handelt naar de oude stelregel dat een politieke carrière des te comfortabeler verloopt naarmate zij luidruchtig is ingezet. Je zal hem wel zien arriveren en het zal niet eens zo lang duren!

Inmiddels — de C.V.P.-kranten beginnen het ook te merken — brengt wit-zwart-Martens de lont gevaarlijk dicht bij één enkel kruittvat: dat van de C.V.P. Voor ons natuurlijk niet gelaten! We beperken ons tot een sarkastische grijs wanneer we zien dat de hele saloncowboy-vertoning van Martens maar één enkel gevolg heeft: nog eens extra te onderstrepen dat een C.V.P. in (wat men pleegt te noemen) de post-konciliaire tijd geen « raison sociale » meer heeft.

Overigens ergeren we ons (een héél klein beetje slechts) aan de kortzichtige ijver waarmee Wilfried Martens ieder spoor van zijn jeugd — die langs de paden van de wezembeekse « revolutie » anno 1963 liep — tracht uit te wissen. Hij doet dat door de Volksunie als hoofd van jut te gebruiken.

Wie reeds zo ver van zijn jeugd staat, is al lang niet meer jong. De ideeën van Wilfried Martens — met al de ressentimenten uit het verleden beladen, gedragen door de simplificaties van eergisteren — tonen duidelijk de symptomen van de ziekte, waaraan deze zoveelste C.V.P.-profeet lijdt: de « oude man ».

dio Genes.

een blad zoals « Les cahiers socialistes » een lans voor een fatsoenlijker behandelings speciaal van de Oostfronters.

Niet zo echter Moulin! Onder alle categorieën van anti-vaderlandse ploerten zit er hem één zo dwars dat hij ze speciaal vermeldde: de Oostfronters. We vestigen daar de aandacht op, omdat meteen duidelijk wordt waar Moulin zijn inspiratie gaat zoeken. Zij die het tegen Rusland en het kommunisme dierven opnemen, moeten te eeuwiggen dage boeten!

• AMNESTIE IN DE KAMER (2)

bekrompen land van haatzaaiers

(red.) Dat Moulin op die wijze de kant kiest van zijn échte vaderland liever dan die van verzoening en redelijkheid, is tenslotte zijn zaak. Erger was het, dat de hetze van de communist weerklank heeft gevonden in de Kamer en dat een meerderheid — waaronder talloze anders zo verafschuwde « bourgeois » — de Moskoviet is bijgevallen.

Zelfs de bezwering van Kamervoorzitter Van Acker « dat de inoverwegingneming toch maar een formaliteit is » mocht niet baten: de inoverwegingneming van het wetsvoorstel Van der Elst werd verworpen.

Er viel uit dit beschamend incident echter méér te leren dan dat Moulin de wacht betreft aan de poorten van het Kremlin. De uitslag van de stemming wees duidelijk op een verscherping van de vlaams-waalse verhoudingen in de Kamer. Onder de vlaamse socialist werden er zeven bereid gevonden om hun ja-stem te geven en zelfs vier vlaamse liberalen keurden de inoverwegingneming goed. Geen enkele franstalige in geen enkele partij bracht echter een ja-stem uit: gereputeerde franstalige humanisten en kristenen stemden even hardvochtig en fanatiek als de communist Moulin.

De fronten lagen nogal duidelijk: een

overgrote meerderheid van Vlamingen (V.U., C.V.P., socialisten en zelfs de vier liberalen) stemden ja; een gesloten blok van franstaligen stemde neen.

We mogen de witte raaf niet vergeeten. Een enkel Kamerlid onthield zich: de zich kristelijk noemende heer Van den Boeynants! Bedacht op zijn dorpspolitiek kiezerspotentieel én op het feit dat hij af en toe wat argeloze vlaamse C.V.P.-ers voor zijn grootstedelijke wagen kan spannen, koos hij de uitweg die deze schijnbaar zo krachtige slappeling al vaker koos: weg van het dilemma.

De beschermeling van Van den Boeynants, de man voor wie een vlaams C.V.P.-Kamerlid ontslag moest nemen — minister Snoy et d'Oppuers — stemde tegen.

Laten we slechts twee namen lichten uit de groep vlaamse tegenstemmers: de antwerpse liberaal Boey en de aalsterse socialist Van Hoorick. Dat zij zich beiden gevoegd hebben bij de frankofone onverzoonlijkheid, spreekt boekdelen!

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft, door zelfs de inoverwegingneming van een amnestie-voorstel te weigeren, nog eens het werkelijk formaat van het officiële België getoond: klein en bekrompen, haatzakkig en onmannelijk.

En de vlaamse C.V.P.-ers hebben eens te meer de gelegenheid gehad, vast te stellen wat zij aan hun waaie partijgenoten hebben. De bekrompen klik van haatdragers P.S.C.-ers slaagt er echter telkens weer in — en tans opnieuw inzake de grendels — de vlaamse C.V.P.-ers tot de uitvoerders van haar hardvochtig beleid te maken...

• V.U. STELDE EEN TEGENKANDIDAAT

achiel's trunk niet gevallen

(red.) Bij de jongste parlementsverkiezingen stonden vader en zoon Van Acker op de eerste twee plaatsen van de B.S.P.-kamerlijst te Brugge. Dat was reeds in 1965 het geval. Vorig jaar zag de socialistische Kamerlijst er nog fraaier uit: Frank Van Acker stond niet alleen tweede achter vader Achiel, hij was daarenboven nog eerste plaatsvervanger. De kiezers van het arrondissement Brugge bleken echter niet overtuigd te zijn van de onmisbaarheid van zoon Frank: zowel in 1965 als in 1968 greep hij naast zijn zetel.

Zopas is Frank Van Acker echter veertig jaar geworden en meteen oud genoeg om in de Senaat te zetelen. Hij kreeg een heuglijk verjaardagsgeschenk: de socialistische provinciale senator Medard Stalpaert nam ontslag, om zijn plaats te laten innemen door Frank Van Acker. Stalpaert, — een bejaard sindikalist, brave man maar geen groot licht — werd verleden jaar als provinciaal senator aangeduid enkel en alleen omdat men met hem de zekerheid had, dat hij op de verjaardag van zoon Van Acker de plaats zou ruimen.

Heel deze affaire stinkt naar machtsmisbruik. Het is een veeg teken voor onze democratie dat de Kamervoorzitter — de « eerste burger van het land », zoals dat heet — blijkbaar onbewogen zijn naam laat mengen in een zaak van bevoorrechtiging van familieleden. Het maneuver in de westvlaamse provinciale raad, de aftakeling van het senatoriaal mandaat eerst door een stroman en vervolgens door een zoontje dat nodig moet arriveren, kan niet anders dan onkies worden genoemd.

De provincieraadsfractie van de Volksunie in West-Vlaanderen heeft besloten, tegen deze weinig propere praktijken alvast een principieel en spektakulair protest aan te tekenen: als tegenkandidaat voor de verkiezing van Frank Van Acker werd in de provincieraad de heer De Clerck, V.U.-gemeenteraadslid te Knokke, voorgedragen.

In normale omstandigheden — namelijk indien de senatorszetel van Stalpaert door ziekte of overlijden vrijgekomen ware — zou de Volksunie er niet aan gedacht hebben, een tegenkandidatuur te stellen. De zaken liggen echter helemaal anders en een symbolisch protest tegen machtsmisbruik is de enige manier om de ondemokratische handelswijze rond de « erfprins » aan de kaak te stellen.

We zijn er overigens van overtuigd dat heel wat westvlaamse socialist zich — heimelijk of openlijk — verheugen in dit protest van de V.U.-provincieraadsleden.

WIJ nazijn

vlaams nationaal

In deze tijd van onverdroten aktie tegen de grendels, meer dan ooit: kolporteren met ons blad.

BANAAL

De «Standaard» en de «Soir» — kapitaalkrachtiger en «met een beter publiek» dar de socialistische partijkranten — brengen de mémoires van de heer Spaak.

Wat tot nog toe verschenen is maakt maar een povere indruk. Spaak herhaalt dingen, die reeds lang algemeen bekend zijn; nieuws is in die mémoires niet te vinden. Eigenlijk hoeft dat ook niet, indien de gedenk-

schriften ons een verrassende persoonlijke kijk op mensen en toestanden zouden brengen. Maar ook dat ontbreekt. Daarenboven zijn de mémoires van een pover literair gehalte: Spaak was een goede redenaar, maar schitterde nooit met de pen.

De oppervlakkige haast waarmee «de man die de wereld ons benijdt» over de gebeurtenissen heen schiet, schijnt er op te wijzen dat het Spaak meer te doen is om de opbrengst van

zijn mémoires dan om de inhoud ervan.

De gewezen minister van Buitenlandse Zaken speelt het klaar, de hele vooroorlogse periode te behandelen zonder ook maar één ogenblik stil te staan bij bvb. de vlaams-waalse span-

BIJVOORBEELD

Minister Van Mechelen heeft destijds in de Kamer, naar aanleiding van de interpellatie over het weren van de tv-uitzending «De vlaams-nationale gedachte», met schijnheilige verontwaardiging er op gewezen dat in dit gastprogramma «voornamelijk mandatarissen er toekomstige mandatarissen van de Volksunie» optraden. Dat is één.

De Beheerraad van de B.R.T. heeft, naar aanleiding van de herverdeling van de zendtijd der gastprogramma's (die benut werd als gelegenheid om «De vlaams-nationale gedachte» te wippen) beslist, dat de «programma's van gedachte» voortaan ideologisch en niet meer politiek-aktueel mochten zijn, en dat o.m. leden van de regering er niet mochten in optreden. Dat is twee.

Verleden maandag, 27 januari, kwam het gastprogramma «De socialistische gedachte» op het scherm. Met, zoals de pers aankondigde, medewerking van

Achiel Van Acker, Jos van Eynde, Piet Vermeylen (minister), Walter Debrock en W. Claes. Dat is drie!

ONDERVERTEGENWOORDIGER

Volgens de grondwet is het aantal volksvertegenwoordigers en senatoren vastgesteld niet door het aantal kiezers of Belgen, maar door het aantal inwoners met inbegrip van de vreemdelingen. Dit stelsel was verdedigbaar in 1830. Toen waren er bijna geen vreemdelingen op ons grondgebied en er waren zeer weinig kiezers zodat, om alle Belgen te vertegenwoordigen, men die cijfers moest rekenen. Moest men tans echter enkel de mensen van belgische nationaliteit rekenen, dan zou Antwerpen een zetel verliezen, Brussel vier, de waaalse arrondissementen negen... De verhouding Vlamingen-Walen in het parlement is dus vervalst.

GEEN GRENDELS

ONBELANGRIJK

Is het wel de moeite waard te spreken of te schrijven? Misschien heeft van Praag geen ongelijk als hij in zijn «Spiegel van de chinese beschaving» schrijft dat de gehele wijsheid van Lao tse in de «Tao-te-king», kan worden samengevat in deze uitspraak: «Zij die spreken weten niet, Zij die weten spreken niet.» Wat ongeveer de slotwoorden zijn van de «Tao-te-king», lijkt in elk geval stand te houden tegenover de ervaring: «Geloofwaardige woorden zijn niet schoon (misschien is de betekenis wel «lief»)! Schone (lieve) woorden zijn niet geloofwaardig. Wie goed is, disputeert niet. Wie disputeert, is niet goed. Een wetende is niet geleerd. Een geleerde is niet wetend.» Maar hoe dan ook, deze gedachten, deze woorden werden dan toch maar uitgesproken, en ook neergeschreven. Een bewijs dat zij onjuist zijn? Ons inziens integendeel. Maar dan wel een aanduiding dat ook deze woorden, zoals trouwens alle woorden, de voorbijaande en de lieve woorden, de diep-ernstige en voor altijd geldende woorden, nood hebben aan scherp luisterende oren, of beter en vollediger, aan scherp luisterende harten. Want het oor is waardeloos waar het hart niet luistert. En het verstand is hulpeloos om ook maar iets te begrijpen tenzij het geleid wordt — en elk verstand wordt geleid, want hoe paradoxaal dat ook lijkt, elke verstand is blind, door iets wat groter en ruimer is dan het verstand zelf. Als we daar dan toch een woord voor nodig hebben: tenzij het geleid wordt door het «hart».

Misschien zou men zoveel eeuwen later, maar aansluitend bij de wijze Lao tse, mogen zeggen: inderdaad elk woord, en ook alle woorden samen zijn waardeloos; een wijze geeft zich niet over aan de woorden, hij is altijd iets, hij is iemand anders dan zo maar een sprekende; en toch is er geen wijze, is er zelfs geen mens, die zo maar afstand kan doen van alle uitdrukingskracht, van alle uitdrukingsmogelijkheid. Waar is die uitdrukingskracht en mogelijkheid sterker, intenser, vollediger aanwezig dan in dit «niet spreken»? Kan een wijze zich meer geheel uitdrukken dan door het niet uitspreken van al te ontoereikende woorden? Terwijl dan toch, hoe dan ook, tot uitdrukking komt, dat hij inderdaad «weet». Hoe betrekkelijk dit weten ook is!

Nooit beweren dat of doen alsof, het onuitsprekbare uitgesproken wordt. Maar elke uitdrukingsmogelijkheid zo waardevol achten, dat men er geen enkele van laat voorbijgaan. Zelfs niet als die mogelijkheid een woord is, dat altijd zo veelzinnig is, dat zo gemakkelijk misleedt. Misschien komt het er alleen maar op aan zich nooit te bedriegen aan de bedrieglijke kracht die de woorden schijnen te bevatten. Misschien is de ultieme betekenis van het zwijgen geen andere dan die: het woord terug dringen in zijn eigen schamelijkheid. Want spreken of schrijven geeft ons ten slotte toch maar alleen het raadsel op: schuilt er achter die lieve, schone woorden ook iets wat er zelfs maar van ver op gelijkt? Verbergt zich achter en in wat teer en gaaf lijkt, wat sterk en krachtig schijnt, iets van datgene waar allen op een of andere wijze naar uitzien?

De twijfel aan het woord, of in elk geval de zorg om het woord leeft wel onuitroeibaar diep in wie tot enige zelfbezinning komt. Maar raakt hierin de gewoonte mens niet wat in het Oosten Lao tse, in het late hellenisme een Dionysios de Areopagiet of een Plotinos, in de mistieke Nederlanden een Ruusbroeck en in de laatste tijd van zijn leven een Witgenstein min of meer intens hebben ontmoet: dat nl. geen menselijke leven, geen intens menselijk bestaan ontkomt aan de vraag naar het «weten», naar het «licht», naar het «ene», naar het «oerwezen» of naar het «mistische»?

Wie deze vraag zelfs maar van ver benadert ziet dat wie spreekt of schrijft, vaak, zo niet altijd, niet wéét. Misschien wordt hem elk woord onbelangrijk — en toch oneindig kostbaar. Want er is geen andere weg om het onuitsprekbare te zien dan de weg van het woord. Er is geen andere weg om het onuitsprekbare als onuitsprekbaar te tasten dan alle woorden te stamelen die men beschikbaar heeft. En dit geldt ook al voor dit ervaarbare onuitsprekbare dat het leven van elke mens onvervangbaar maakt.

NEMROD.

EEN KLEINE VERGELIJKING

In de «Rode Vaan» wordt week na week verslag uitgebracht over de abonnementslag die de K.P. in Vlaanderen voert. We weten uit ervaring dat de kommunistische militanten het werk niet schuwen. Wanneer we echter de zegebulletijns van de «Rode Vaan» vergelijken met de resultaten die wij binnenkrijgen voor onze eigen abonnementslag, dan weten we meteen waar de beste werkers zitten. Uit Antwerpen meldde de «Rode Vaan» verleden week triomfantelijk achttien nieuwe abonnementen. In Borgerhout hebben wij een propagandist die op z'n ééntje 99 nieuwe abonnementen voor «WIJ» maakte; in De Panne 40 abonnementen door één man, in Ingooigem 33 abonnementen door één propagandist, in Erps-Kwerps en omstreken 78 nieuwe lezers dank zij één enkele propagandist. Deze cijfers maar om aan te tonen, waar «WIJ» met zijn abonnementslag aan toe is.

ABONNEMENTENSLAG

De groep van zeer goede afdelingen is versterkt geworden. In alfabetische volgorde noemen we: Antwerpen, Beerse, Bilzen, Bonheiden, Borgerhout, Erps-Kwerps, Gent, Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Menen, Niel, Nijlen, Ninove, Oostende, Oudenaarde, Roeselare, Ronse, St Katelijne-Waver, St Niklaas, Veurne, Vichte en Zwiindrecht.

Om duidelijk te maken wat we eigenlijk met «zeer goede afdelingen» bedoelen, noemen we bij een paar van de kleinere afdelingen uit deze lijst de cijfers: Kapelle-op-den-Bos 32 nieuwe abonnementen, St Katelijne-Waver eveneens 32, Veurne 43 nieuwe abonnementen, Vichte 33 nieuwe abonnementen.

Daarachter komt de groep van goede afdelingen: Brugge, Denderleeuw, De Pinte, Ekeren, Genk, Geraardsbergen, Heist-op-den-Berg, Hoboken, Izegem, Kapellen, Kessel-Lo, Koningshooikt, Kraainem, Merelbeke, Merkssem, Neeroeteren, Schoten, St Amandsberg, St Kruis, St Kwintens-Lennik, Stekene, Stene, Tielt, Weerde, Wijnegem, Wortegem en Zedelgem.

Enkele afdelingen zijn deze week als nieuwelingen bij de groep der goede afdelingen gekomen: Aalst, Bree, Buggenhout, Deerlijk, Diksmuide, Duffel, Gentbrugge, Herzele, Ooigem, St Gillis-Waas, Vrasene en Wemmel.

Wat de propagandisten betreft, wordt de groep koplopers

voortdurend groter. We geven ze in alfabetische volgorde, met achter een paar namen het totnogtoe geboekte resultaat: Aendenboom, St Niklaas; De Blicke, Kapelle-op-den-Bos; Dierckx, Ronse; Gesquire, De Panne (40); Pommelaere, Ingooigem; Raymenants, St Katelijne-Waver; Stappaerts, Borgerhout (99); Stevens, Zwiindrecht; Van Dessel, Nijlen; Verhaeghe, Oostende (56); Vinckx, Erps-Kwerps (78); Willems, Borgerhout.

Volgt dan de groep der verdienstelijke propagandisten: Alenbergh, Weerde; Cuppens, Neeroeteren; De Decker, Niel; De Vlieter, Ronse; De Wit, Merelbeke; De Witte, Ronse; De Zitter, De Pinte; D'Hollander, Stekene; Dirckx, Schoten; Dombrecht, St Kruis; Eeckhaudt, Moregem; Hermans, Heist-op-den-Berg; Laurier, Ronse; Leenknicht, Menen; Martens, Ninove; Pattijn, Izegem; Peeters, Hoboken; Suply, St Kwintens-Lennik; Tommelein, Stene; Van den Bosch, Bonheiden; Van Houtte, Zedelgem; Verbergt, Borgerhout; Vernieuwe, Brugge; Verslype, Tielt; Volant, Ekeren; Wevers, Genk.

Nieuwe namen in deze lijst van goede propagandisten zijn: Babylon, Roeselare; Cammaert, St Gillis-Waas; Custers, Bree; De Meyer, Heverlee; De Schrijver, Aalst; Geens, St Stevens-Woluwe; Luyten, Duffel; Ribbens, Rijmenam; Somers, St Katelijne-Waver; Van Holme, Menen; Vercauteren, Gentbrugge; Verelst, Buggenhout.

Dat was het dan voor deze week.

WJ nazijn

vlaams nationaal

DE WAALSE P.S.C.

Wij vragen ons toch af hoe het godsmogelijk is dat het groepje van 17 waalse P.S.C.-ers op de massa, op de overgrote meerderheid van de vlaamse C.V.P. zulke enorme druk kan uitoefenen.

Wij denken te gemakkelijk dat hier vooral de invloeden achter de schermen doorslaggevend zijn. Hof en geldmachten spelen ongetwijfeld mede. Dit is echter niet de hoofdzaak.

Wie de sindikale koppen en de menigte halfontwikkelden van de vlaamse C.V.P. vergelijkt met de persoonlijke deskundigheid en de kennis van de meeste P.S.C.-ers, moet niet veel verbeelding opbrengen om te begrijpen hoe de brave vlaamse jongens, zodra zij geen zweep van buiten meer voelen, zich laten « in de doeken doen ». Ook in de politiek en voor een politieke partij weegt uiteindelijk de « grijze hersenstof » door.

OPVOLGING MERLOT

Eerste-minister Eyskens heeft — van de nood een deugd makend — na het overlijden van vice-premier Merlot getracht, zijn wankele regering een ietwat bredere basis te verschaffen. Hij probeerde het met de frankofone brusselse socialist Pierson, maar deze weigerde: de brusselse P.S.B.-ers blijven de mening toegedaan dat ze buiten de regering meer kunnen bereiken dan er in. Vrij vlug, om spekulaties en kibbelpartijen te voorkomen, heeft Eyskens dan maar Economische Zaken toevertrouwd aan Leburton.

Een versterking voor zijn ploeg wordt het zeker niet: Leburton is een vurige waalse haan, maar heeft niet de greep op de luikse partij die Merlot wél had. Voor de Vlamingen zal het er op aankomen, dubbel op hun hoede te zijn: Leburton is

vanuit Luik gemakkelijker te chanteren dan Merlot.

PARTIJ-OPLOSSING

Dat Leburton Economische Zaken krijgt, ligt overigens minder aan de voorkeur van Eyskens dan aan de vereisten van het politieke spel binnen de B.S.P.

Collard is zinnens, over kort af te treden als partijvoorzitter en Leburton lag op vinkenslag om zijn kandidatuur te stellen. Als minister is hij echter buiten koers, wat de bedoeling was van de « goede vrienden » die hem naar een departement duwden.

Zodat het niet uitgesloten is dat Leburton zelf maar weinig geestdriftig is over zijn recente terugkeer naar de vleespoten van de Wetstraat.

JOS VAN EYNDE ?

Over het voorzitterschap van de B.S.P. is overigens nog het

In het Waasland — zoals overal in Vlaanderen — werd de actie tegen de grendels ingezet: affiche-slag, kolportages, volksvergaderingen enz. Te Lokeren werd met « WJ » gekolporteed en hield volksvertegenwoordiger Coppieters een reeks straatmeetings.

laatste woord niet gesproken. In feite is Jos Van Eynde vandaag reeds de sterke man in de partij; de vlaamse federaties willen daarenboven een Vlaming als partijvoorzitter.

Jos Van Eynde heeft een

sterke troef: het feit dat hij nimmer is bezweken voor de verleidingen van een ministerportefeuille. Hij kwijt zich nu reeds in lengte van jaren hoofdzakelijk van één taak: zijn rol in de partij.

Het gebrek aan persoonlijkheden in de waalse P.S.B., samen met het uitschakelen van Leburton, zijn voor Van Eynde eveneens goede troefkaarten.

Daartegenover staat dat een eventueel voorzitterschap van Van Eynde onoverzienbare gevolgen zou kunnen hebben. Ofwel wordt Van Eynde, om zich te handhaven aan de top, nóg plooiarder tegenover de Walen dan hij het reeds in het verleden was. Ofwel versnelt zijn voorzitterschap de middelpuntvliedende beweging in de partij.

We zijn benieuwd!

CAPRI-OLEN

Principiële republikeinen beweren doorgaans dat het koninkdom een dwaas overblijfsel is uit vroegere tijden, dat

het principe van de erfopvolging anti-demokratisch is en dat er voor een koning in een moderne staat geen taak voorhanden is.

Wat dat laatste punt betreft, vergissen zij zich blijkbaar.

Enkele dagen geleden heeft koning Boudewijn op het autosalon eigenhandig de nieuwe Ford-wagen Capri onthuld. De firma Ford heeft niet nagelaten, dit met veel fotos en publicitaire teksten wereldkundig te maken.

De koning heeft in een moderne staat dus wél een taak. En wie kan het, in een land waar alle gewezen groten voor Bell gaan werken, een vorst kwalijk nemen dat hij een handje toesteeft bij Ford?

ZIJN VIZIE

Leburton op het waalse P.S.B.-kongres einde 1967: « Wallonië heeft de vlaamse spaargelden nodig om zijn lasten te kunnen dragen ».

Om te onthouden!

GEEN GRENDELS

In het enkele dagen geleden gepubliceerd memorandum spreken drie belangrijke vlaamse verenigingen — de Vlaamse Volksbeweging, het Verbond van Vlaamse Academics en het Verbond van Vlaams Overheidspersoneel — zich met nadruk uit tegen de grendels:

« Wij staan voor een louter negatief systeem, dat niets wezenlijks oplost, de gemeenschappen enkel in staat stelt mekaar af te remmen en de parlementaire instellingen in zwaar diskrediet brengt. Dergelijke regeling is daarenboven voor de verdere opgang van de vlaamse gemeenschap, nog steeds eisende partij op menig gebied, zeer gevaarlijk ».

Eens te meer bestaat in Vlaanderen eensgezindheid over een standpunt: de grendels zijn onaanvaardbaar. Eens te meer tracht de vlaamse C.V.P., tegen de vlaamse eensgezindheid in, een slechte zaak op te dringen.

Meer dan ooit handhaaft de Volksunie haar standpunt: geen grendels!

BEDRIEGERS SCHAAKMAT

Zoals in 1962 met de discussies rond de taalgrens — toen de C.V.P. de Platiense streek, Edingen en Mark, de vlaamse gedeelten van Komen-Moeskroen en een tiental gehuchten prijsgaf om dit in 1963 te bekronen met de zes randgemeenten — zo staat de vlaamse C.V.P. tans klaar om de vlaamse meerderheid te verkruisnellen voor een stuk kultuurautonomie, dat ze ook met een gewone wet (en zonder grendel!) kon bereiken.

Dat ze tans de nadruk legt op het feit dat de kultuurautonomie ook met een gewone wet kan bereikt worden, is voor de C.V.P. een poging om de P.V.V. nog op te roepen mee te doen met de grondwetsherziening. De P.V.V. is immers niet gekant tegen de grendel, ook de vlaamse P.V.V. niet. De P.V.V. is gekant tegen de kultuurautonomie, maar niet zo sterk als ze maar in de regering kon komen. Maar dat wil de B.S.P. niet en daar zit het drama.

De regering zit nu schaakmat. Zij die een val gespannen had voor de oppositiepartijen, zit tans zelf in de val.

De Volksunie heeft maar één grote taak: zo ze kan, de grendels verhinderen om zo de vlaamse toekomstmogelijkheden, die de vlaamse C.V.P. wil offeren op het altaar van de partijeenheden, veilig te stellen.

Dat ze dit slechts kan, zo ook andere oppositiepartijen ofwel tegenstemmen ofwel wegblijven, is duidelijk voor wie de cijfers in de Senaat en in de Kamer kent.

De houding van de Volksunie is dus

klaar. Zo de voornaamste oppositiepartijen wegblijven, moeten ook wij wegblijven. Aanwezig blijven betekent anders, dat de grendel er komt. Ook als we tegenstemmen.

Zo de P.V.V. en het F.D.F.-R.W. toch zouden meestemmen, hebben we geen andere kans dan ook te gaan meestemmen. Anders is de grendel er ook. Zo de drie partijen tegenstemmen, uit welke verscheiden motieven ook, dan komt de grendel er niet.

Steunen P.V.V. en F.D.F.-R.W. of een van beide de grondwetsherziening, dan is de grendel er. En dan kunnen we het zelfs door onze neen-stemmen niet verhinderen.

Dat de grendel de verloochening is van de democratie, moet wel niet meer betoogd worden. Voor de franstaligen zouden 40 stemmen in de Senaat (tegen 139) en 47 in de Kamer (tegen 165) volstaan, om elke taalwetgeving te beletten. Enerzijds zouden 60 stemmen in de Senaat en 71 in de Kamer alles kunnen tegenhouden wat in strijd zou geacht worden met de belangen (gewoonlijk voorrechten) van de franstaligen.

Dat de grondslag zelf van de democratie « één man één stem en alle stemmen hebben dezelfde waarde », zou afgebroken worden met dit stelsel is klaar.

Dat de grendelgrondwet een uitvinding is van de meest reaktionaire en minst democratische groep in het parlement, de waalse C.V.P., is tekenend. Het zijn dezelfde die Leuven-Frans in Vlaanderen zelf wilden uitbouwen tot een imperialistische burcht. Tans zoeken

ze hetzelfde te bereiken langs de grendel. De vlaamse meerderheid, die elk jaar meer bewust wordt en die de franse kolonizatie in Vlaanderen en te Brussel wil opruimen, dient ontkracht. Dat is het grote doel. En dat de vlaamse C.V.P., ondanks alle vroegere uitspraken, daaraan wil meewerken is het grofste wat ze ooit tegen Vlaanderen heeft willen doen. Hertoginnedal en de faciliteiten voor de randgemeenten verbleken erbij.

Dat een Wilfried Martens dit anti-demokratische maneuver van de reaktionaire waalse C.V.P. verdedigt en daarbij zijn vroegere stellingen eens te meer verloochent, spreekt boekdelen. De C.V.P.-jongeren zijn voor Vlaanderen even nefast als de C.V.P.-ouderen. Zelfs de jeugd van die partij wil een machteloos Vlaanderen!

Van hen hadden we toch wat mannelijke strijdbaarheid verwacht, ook al gaat de heer Martens op één gebied er op vooruit. Hij erkent nu al dat er een vooruitstrevende vleugel in onze partij bestaat. De volgende stap moet dan zijn: het nuchter erkennen dat de Volksunie de democratische sociale partij bij uitstek is in Vlaanderen.

En wat doet hij zijn best, de Volksunie van vluchtmisdrijf te beschuldigen! Waarom zou de Volksunie, zo zij het verkiest, niet het voorbeeld van de C.V.P. in de periode 1954-1958 mogen volgen, noch dat van de B.S.P. in de periode 1958-1961? Toen zijn zij toch ook gevlucht voor de grondwetsherziening, omdat zij de wijze van herziening niet goed vonden! Wij zijn een land vol

vluchtmisdrijf! Voor minister De Saefer was het federalisme al een vluchtmisdrijf. En vermits Wilfried Martens ook federalist is, pleegt hij dus op zijn beurt vluchtmisdrijf. Waarom roept hij dan zo luid?

En dat de P.V.V. samen met ons niet meedoet? Wel, als de C.V.P. of de B.S.P. in de oppositie zaten, dan zouden zij het zijn die zich niet zouden laten manoeuvreren. Dat is alles.

Nogal gemakkelijk, die methode om de oppositie in één zak te steken. Inderdaad stemt de oppositie gewoonlijk tegen de meerderheidspartijen. Vrij normaal in een democratie, zouden we denken.

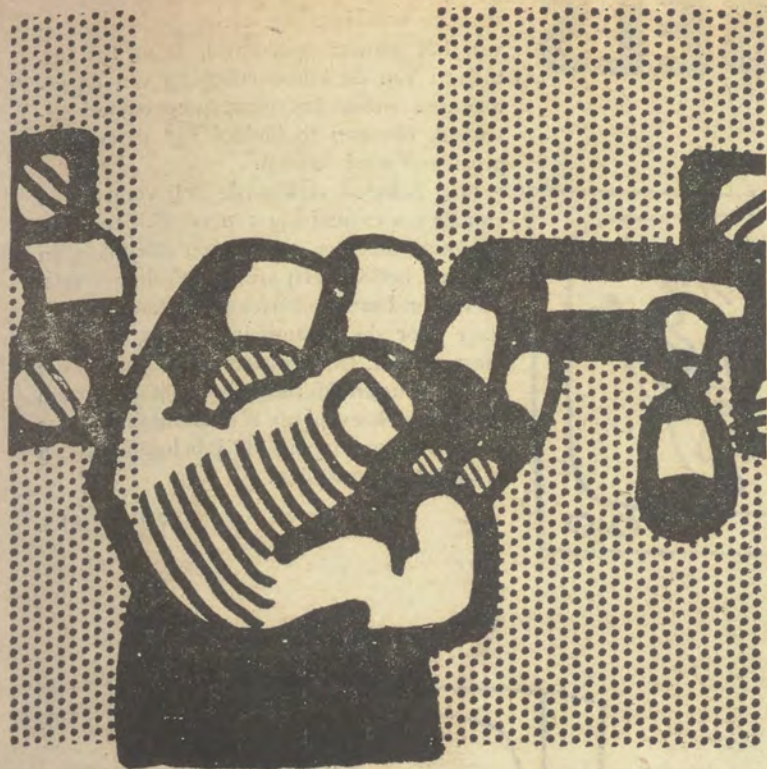
Nu, Wilfried Martens mag getrouwt zijn: de kommunisten blijven. De B.S.P. en de C.V.P. zijn dus de bondgenoten van de kommunisten en daarmee heeft Wilfried Martens dan zijn gewenste vaillistisch eenheidsfront compleet. Want we vroegen ons al af, waarom hij naast de V.U. en de P.V.V. ook de kommunisten uit zijn nieuwe partij wilde sluiten? Zijn die ook al niet meer vooruitstrevend?

Met al het kabaal dat de vlaamse C.V.P. schopt, kunnen ze niet verbergen dat hun spelletje mislukt is. Het heet tans dat kultuurautonomie er ook langs gewone wetten kan komen. Waarom die dan met de grendel zo duur willen kopen, dat Vlaanderen eraan faliet gaat?

Is het nu niet duidelijk dat de vlaamse C.V.P. de kultuurautonomie als fopspeen gebruikte om de grendel er door te halen? Dat de eis van de waalse C.V.P. en de eenheid met de waalse C.V.P. hen dierbaarder was dan het vlaamse belang?

Vlaams belang dat de C.V.P. sinds altijd met de voeten treedt!

WIM JORISSEN.

VOLKSUNIE

BIJ DE WALEN

Vorige zaterdag vierde het «Instituut Jules Destrée» te Charleroi zijn dertigjarig bestaan.

Dit instituut is radikaal federalistisch. De Volksuniefrakties waren te Charleroi vertegenwoordigd door senatoren Bouwens en Van Haegendoren.

Als sprekers traden op de franse hoogleraar Guy Héraud, de grote promotor van het Europa der volken, en prof. rektor Brugman (Europe Kollege Brugge).

De tweede spreker ontwikkelde de ideologie van het federalisme terwijl professor Héraud zijn politieke vizie ontwikkelde over de «etnies».

De lektuur van de werken van Héraud is een dwingende plicht voor allen die het federalisme als politieke doktrine willen doordenken!

TIJD IS GELD...

Maar niet in het belgisch bestel! Sprekend over de taalproblemen in de Sabena zegt staatsminister Van Houtte, tans Sabena-voorzitter, dat de taalwetten van 1963 andere andere voorzien in een bijzonder besluit voor de taalregeling in de Sabena. In 1968 heeft minister Bertrand een werkgroep opgericht om de redaktie van dit besluit voor te bereiden. Deze werkgroep is tans klaar en Bertrand kan dus met zijn besluit uitpakken.

...MAAR NIET IN DE SABENA

Als men dat zo leest geven de heren in kwestie de indruk, dat vijf jaar tijdverlies de gewoonste zaak ter wereld is. Dat is ook zo in het België van heden, vooral als het er om gaat

taalevenwicht na te streven. Voorzitter Van Houtte zei nog dat hij niet op dit koninklijk besluit heeft gewacht om de bestaande taalwanverhouding in de Sabena te corrigeren en dat hij er een erezaak van zal maken, de toestand gezond te maken. We zullen hem op zijn woord nemen en zien intussen benieuwd naar de tekst van de Bertrand-kommissie uit. De reputatie van deze slaptivist kennend maken we ons alsnog geen illuzies.

PEERDSBOS

Het aktiekomitee dat ijvert voor het behoud van Antwerpen laatste grote groene zone blijft waakzaam, ondanks de verklaring van De Saeger over een nieuw tracé van de E-10-weg, waardoor het Peerdsbos minder zou geschonden worden. Men heeft het nu zelfs over het toevoegen van een aangrenzend domein bij het Peerdsbos.

De reputatie van een overheid, die zelden haar beloften houdt en bijna altijd rond de pot draait, heeft er het komitee in kwestie toe aangezet, de handtekeningsaktie voort te zetten, evenals de voorbereiding van de Mars naar Mechelen op 1 maart a.s. Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht, mijnheer De Saeger!

DIEFSTAL

In een persbericht protesteerde het Vlaams Aktiekomitee voor Volksgezondheid tegen een brutale diefstal, begaan door de Walen te Leuven. Sinds 1962 neemt de waalse medische fakulteit geen deel meer in de uitrusting en de werkingskosten van de medische bibliotheek «Aedes Medicorum».

Dat betekent 1,2 miljoen fr. per jaar of 10 miljoen in totaal.

Niettemin maakte de waalse fakulteit gebruik van de diensten van de bibliotheek. Vorige week echter legden ze beslag op alle beschikbare jaargangen van de belangrijkste internationale tijdschriften en werden deze zonder boe of ba naar St Lambrecht Woluwe overgebracht! Het V.A.K.V. protesteert tegen deze diefstal, des te meer daar geen enkele instantie van deze «verhuizing» werd ingelicht, eist teruggave en verzoekt de vlaamse geneesheren te Leuven tot stopzetting van elke dialoog over te gaan tot restitutie is gedaan. Ook werden de vlaamse parlementsleden opgeroepen geen enkele waarborg voor Leuven Frans goed te keuren (dat zou ook zonder deze diefstal moeten gebeuren).

Kent de frankofone brutaliteit eigenlijk enige grens?

VOORZITTERSCHAP V.V.S.

In de studentenmiddens zijn er een stel jongens, die nooit zullen nalaten, het woord democratie met een hoofdletter D te schrijven. Die demokratie-met-een-hoofdletter is uiterst links en speelt met would-be revolutionaire plannetjes.

Wanneer de jongens in kwestie echter eens gewoon demokraat — met of zonder hoofdletter — moeten wezen, dan komt daar doorgaans niets van in huis. Zo hebben ze dezer dagen Pol Goossens tot het voorzitterschap van het V.V.S. verheven op een wijze, die een aanfluiting is van de democratie.

Daartegen is echter scherpe reactie gekomen, ondermeer van V.N.S.U.: men is in studentenmiddens niet zinnens, het te laten bij deze (zoveelste) machtsgreep van een ondemokratische minderheid.

TEGEN «MAGESIEN»

De tv-uitzending «Magesien» waarin de houding van de franssprekenden te Brussel op de korrel werd genomen, heeft alle frankofone hellehonden doen huilen.

Niet alleen «Pourquoi Pas?» schuimbekte, ook Paul Van den Boeynants is in zijn pen geklommen: via het parlementair bulletin van vragen en antwoorden richt hij zich tot zijn partijgenoot Frans Van Mechelen. V.D.B. vindt het een «misleidend en misplaatst programma». P.V.V.-er Gillet vroeg de uitzending nog eens te mogen zien, ten einde er eventueel een interpellatie over te kunnen houden... Ook de mannen van het «Manifest der 29» willen het programma nog eens bekijken.

Voor ons niet gelaten. Als de heren «Magesien» nog eens willen zien, wij ook!

Zo spoedig mogelijk dus een heruitzending. Niet «en petit comité», maar op het scherm van de B.R.T.!

(Geeveede) Ziek zijn is de laatste weken mode in Nederland, waar een groot deel van de bevolking is aangetast door de zogenaamde Mao-griep. Nu zal die epidemie — als we de deskundigen mogen geloven — straks wel weer overwaaien, zodat de bordjes «wegens de griep gesloten» dan weer van de deuren van scholen en zaken kunnen verdwijnen. Maar met de ziekte waaraan de op één na grootste politieke partij van het land lijdt, is het veel erger gesteld. Deze partij, die zich socialistisch noemde Partij van de Arbeid, wordt al geruime tijd geteisterd door zulke sterke inwendige tegenstellingen dat men herhaaldelijk slaande ruzie zou verwachten. We hebben daarover al enige malen in deze rubriek geschreven. Ook de jongste weken slaagde men er niet in, de herrie in het P.v.d.A.-huishouden verborgen te houden.

In grote lijnen gezien speelt zich natuurlijk binnen die partij de strijd af tussen twee generaties, de ouderen en de jeugd.

De ouderen (een absolute grens valt daarbij niet te trekken) leven nog met veel herinneringen aan de dagen van het fel naar buiten levende socialisme en tegelijk aan de na-oorlogse jaren waarin de P.v.d.A. weliswaar in kompromis-regeringen zat, maar waarin regelmatig de verkiezingen haar gelegenheid verschafften de oude slogans weer eens op te poetsen en uit te dragen. Een grote groep jongeren daarentegen, verenigd in Nieuw Links, wordt niet meer gepakt door wat zij een ouderwets en romantisch socialisme noemt en propageert een veel duidelijker linkse stellingname. Zij eist verschillende nationalizaties, staat kritisch ten opzichte van de NATO, wil Oost-Duitsland erkennen, enz. Tot daar is het allemaal nogal duidelijk en in wezen niet eens zo verontrustend.

Maar van lieverlee, en vooral in het vooruitzicht van het grote partijcongres dat in maart gehouden gaat worden, hebben de tegenstellingen zich toegespitst op het persoonlijke vlak. En daardoor is aan de dag getreden, dat de tegenstellingen in de partij veel dieper en ernstiger zijn. Men is nu zover, elkaar in het openbaar te verketteren en dat wijst er toch wel op dat de P.v.d.A. zwaar door de ziekte van de tweespalt is aangetast. Opvallend daarbij is dat de spanningen nog zijn toegenomen, nadat oud-minister Vondeling, die meer dan een jaar was uitgeschakeld door een ernstig verkeersongeluk, in de politieke ring terugkeerde. In zijn geruchtmakende boek «Nasmaak en voorproef» waaraan we

WIJ IN NEDERLAND

eind november in deze kolom aandacht schonken, gaf hij Nieuw Links enkele flinke vegen uit de pan. Daarna kwam het moment dat hij zich kandidaat stelde voor het partijvoorzitterschap. In maart moet namelijk een nieuw bestuur gekozen worden. Voor de functie van sekretaris meldde zich Marcel van Dam aan, een comingman in de partij en ook in Nederland bekend geworden door bliksem-verkiezingsonderzoeken. Maar hij is aanhanger van Nieuw Links, en hij was van Vondeling niet de meest bekende bekend te maken dat hij voorzitterschap niet zou aanvaarden, wanneer Van Dam tot sekretaris zou worden gekozen. Hij vond Van Dam meer een lichtgewicht onder eruiting en zei dat het onverantwoord was, deze man een zo voorname bestuursfunctie te geven.

Voorvvelend dat het op het partijcongres wel eens tot een scherpe confrontatie tussen Vondeling en Van Dam zou kunnen komen, nam het zittende partijbestuur het beproefde politieke middel van het kompromis te baat. Want toen de kandidaatstelling definitief moest gebeuren, fabriceerde men voor Van Dam een geheel nieuwe bestuursfunctie (sektaris voor communicatie- en aktiveringszaken) waartegen Vondeling moeilijk bezwaar kon maken. Het eigenlijke partijsektariaat zou dan immers een andere kandidaat ten deel vallen. Doch tegelijk liet de oud-minister weten dat hij, zo hij tot voorzitter wordt verkozen, er niet aan denkt zijn Kamerlidmaatschap op te zeggen. En het is juist die opzegging, die geëist wordt door Nieuw Links (dus ook door Van Dam) omdat deze jongeren van mening zijn dat een drukbezette partijvoorzitter niet tegelijk een volwaardig parlementariër kan zijn.

Er is dus stof genoeg voorhanden om straks op het partijcongres een stevige botsing te verwachten. Men mag immers niet vergeten dat de huidige voorzitter, dr. Jef Tans, onder druk van Nieuw Links besloot zijn positie op te zeggen zoals ook andere bestuursleden door de pressie van Nieuw Links gedwongen werden heen te gaan! Hoe zeer de gemoederen verhit zijn, bleek in een opvallend artikel dat stond afgedrukt in het amsterdams dagblad «Het Parool» (dat al meer het ruzie-vuurje onder de P.v.d.A. aanstookte). In dat artikel schreef de bekende radio-komentator Meyer Sluysen, zelf lid van de partij, o.a. dat de P.v.d.A. «van de top tot aan de bodem gespleten is», «dat de partij door binnenskamers gekonkelefoes van kompromis tot kompromis naar de afgrond wordt geleid» en dat «de scheurmakers van Nieuw Links» binnenkort «ongehinderd hun energie kunnen gebruiken om de Partij van de Arbeid te maken tot het zoveelste dwergpartijtje van Nederland». Bovendien kwam het Kamerlid Goedhart in een geruchtmakende televisie-uitzending nog eens de violen van zijn doorn over Nieuw Links uitstorten. En omdat bij dit alles de Nieuw-Linkers rustig doorgaan met eigen bijeenkomsten, kan men echt wel stellen dat er volop ruzie is in de «socialistische» gelederen.

In elk geval krijgt de «ziekte van de P.v.d.A.» hier veel aandacht. En dat wil toch wel wat zeggen, wanneer er voor het publiek zulke vette kluiven liggen als het proces van prins Bernhard en prinses Irene tegen een westduits sensatieblad, of de bekentenissen van een oud-militair dat de nederlandse troepen zich een kleine 20 jaar geleden in het voormalige Oost-Indië (tans Indonesië) op grote schaal aan oorlogsmisdaden hebben schuldig gemaakt...

GEEN GRENDELS

PARLEMENTAIRE KRABBELS

IN DE KAMER

« Walgelijk » zo brandmerkte Manu Ruys, in zijn veelgelezen en knap geschreven wekelijkse parlementaire kroniek, de houding van de kamerleden, die de inoverwegingneming verwierpen van het amnestiewetsvoorstel van Frans van der Elst. Verleden week schreven wij dat de brusselse kommunist Moulin nog steeds strekking Moskou, (geloven wij) bij de wekelijkse geplogenheden der inoverwegingneming, plots deining verwekte, door met patriotisch pathos, en armezwaai tegen de inoverwegingneming te briesen. Een inoverwegingneming is een parlementaire formaliteit, die in genedele ook maar enig oordeel insluit, over de inhoud van een wetsvoorstel, dat reeds gedrukt werd en rondgedeeld. Het betekent alleen dat er kan worden over gepraat, niet eens in openbare vergadering, maar in besloten commissie. Alleen die voorstellen die ongrondwettelijk of karikaturaal zijn worden niet in overweging genomen. Moulin, die van alle markten thuis is, donderde tegen de inhoud. Larock, fractievoorzitter van de BSP opgeschrikt door de kommunistische demagogie, kwam haastig op de tribune verklaren, dat Moulin over de grond van de zaak had gehandeld, wat niet ter sprake was. Hij was ook tegen de amnestie gekant, zei hij, echter niet tegen een inoverwegingneming. Hij liet wazig als steeds, doorschemeren dat zijn groep zou voor stemmen. Piron, fractievoorzitter P.V.V. was opener en eerlijker. Hij zei voor de inhoud « neen » voor de inoverwegingneming « ja », mijn groep besloot hij, zal de inoverwegingneming stemmen. Dat voor de vertoning van dinsdag, nu de stemming een paar dagen later.

Moulin ging weer naar de tribune, nu met een plechtige afgemeten pas. Hij had zich voorzien van een ernstige plooi om de mond. Hij deklameerde, zich ten volle bewust van de ernst van het ogenblik, met zijn plechtigst brussels aksent, zijn bezwaren tegen de inoverwegingneming, gebruik makend van sobere gebaren. Larock verklaarde hordend na een lange aanloop dat zijn groep zou tegen stemmen. Hij had in die twee dagen tijds een smoesje bedacht: het debat over de inhoud van het wetsvoorstel werd door Schiltz geopend, zei hij. Dit bedenkseltje sneed geen hout want de bespreking van de begroting van Justitie was gesloten en bovendien was hem die tussenkomst bekend, toen hij een paar dagen voordien een andere houding aannam. Piron heeft geen omzwaai gemaakt. Beschaamd over de houding van de P.V.V. en niet bereid onder spotgelach een potsierlijke rechtsomkeer te maken, is hij afwezig gebleven. Frans van der Elst deed schamper opmerken dat zijn voorstel reeds tweemaal in overweging was genomen en zei niet te begrijpen waar nu opeens al de bezwaren vandaan kwamen. Ook voorzitter Van Acker meende een verklaring te moeten afleggen. Hij zei dat het niet opging tegen de inoverweging te stemmen wanneer het voorstel niet ongrondwettelijk was en naar de vorm in orde. Het mocht echter niet baten. De inoverwegingneming werd verworpen.

Al de Walen stemden tegen op minister Harmel na. De grote meerderheid van Vlamingen stemden voor. Bij de socialist

stemden voor voorzitter Van Acker, minister Vranckx, Van Eynde B.S.P.-ondervoorzitter die in zijn krant zijn slinkend aantal lezers regelmatig met giftig proza tegen de incivieken opjaagt en een stelletje mindere goden. Ook de P.V.V.-er Grootjans deed dat. Bij de vlaamse C.V.P. stemde iedereen voor.

Weer was de waals-vlaamse tegenstelling in het oog springend net zoals bij de verwerping van de inoverwegingneming van het wetsvoorstel Verroken tot overheveling van Leuven-Frans. De tegenstelling tussen beide gemeenschappen loopt als een zwarte draad door de geschiedenis van de laatste twintig jaar. Door de koningskweszie, de schoolstrijd, de strijd om Leuven, de strijd om Brussel, de strijd om de Voer, de strijd om de industrie-vestigingen, de strijd om de amnestie. De Walen kunnen geen begrip opbrengen voor de drijfveren van de kollaboratie, omdat deze drijfveren hen vreemd zijn. Zij, de profiteurs van het vooroorlogse België dat zij « une création wallonne » noemden zijn volslagen onbekend met de toestanden in Vlaanderen van waaruit de kollaboratie moet worden gezien. Hun economische neergang, hun afnemende bevolking, bezorgen hen afgunst en frustratiegevoelens bij de economische opgang en de kulturele opbloei van Vlaanderen; het Vlaanderen van de haveloze flaminis die decennia lang, als afgestompte dompelaars diep in hun ondergrond het koeliewerk kwamen verrichten. De gevoelens tegen de gehele vlaamse gemeenschap, vermengd met haat tegen de kollaborateurs, zijn uit de modderbanken van het onderbewustzijn naar boven gewoeld en hebben hen tot deze stompzinige stemming gebracht, in strijd met hun vroegere houding. Zij weigeren zelfs een gesprek — in de tijd van de dialoog — over toestanden die het gevolg zijn van daden, ontstaan uit omstandigheden waarvoor zij mede verantwoordelijk zijn. De barst in dit koninkrijkje is in de kamer weer eens gapend aan de oppervlakte gekomen.

Bij de bespreking van de begroting van

IN DE SENAAT

De aktiviteit van de Volksunie in de Senaat kon moeilijk beter worden onderstreept dan door de agenda van de Senaat van vorige dinsdag, vergadering die uitsluitend besteed werd aan vier interpellaties uitgaande van de Volksunie.

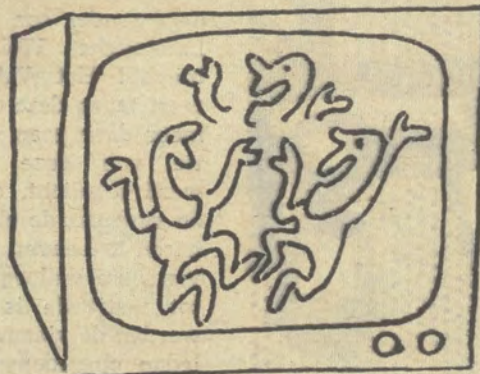
Het zal vroeger wel nooit gebeurd zijn dat een oppositiepartij van 14 man een ganse namiddag voor zich opeiste.

Het spervuur werd ingezet door senator Elaut over de op te richten kliniek van Leuven-Frans te Woluwe, oprichting die de V.U.-senator « onberaden, onvoorzichtig en ongelegen » noemde.

Het werd een uitstekend betoog, gesteund zelfs door een nooit gepubliceerde brief van de beruchte professor Wotrinn.

De C.V.P.-senator Coppens, die zich soms onderscheidt door humor van twijfelachtig allooi, werd door professor Elaut met een grieks spreuk terecht gewezen.

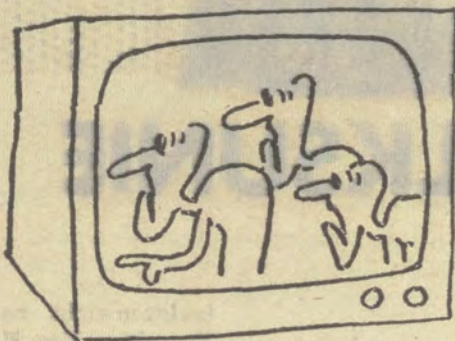
De minister wist niet veel te antwoorden dan dat hij vroeger tegen dit ontwerp gestemd had en de V.U. niet, daar ze zich onthield.

Binnenlandse Zaken kwam Piet Leys op voor de herklassering van de gemeenten en van het gemeentepersoneel. Door het uitblijven van de klasseverhoging van de gemeenten wordt het gemeentepersoneel geschaad. Hieraan zo besloot hij, moet dringend een eind komen.

Mik Babylon verklaarde zich voorstander van de samensmelting van verschillende gemeenten, met het oog op een doelmatig en modern beheer. Hij stelde stekelige vragen in verband met de bestemming van de 6 miljoen voor de commissie Meyers, die niet meer bestaat. De minister van Binnenlandse Zaken, Lucien Harmegnies, met een naam zo overgeschreven uit een mondaine franse roman, is een leperd. Hij beloofde ijverig te zullen antwoorden.

NIK CLAES.

Dit antwoord was wel oppervlakkig daar aan deze kwestie in bedoeld wetsontwerp tal van andere goede dingen verbonden waren en neen stemmen dus ook niet verantwoord was. Tijdens de bespreking namen de V.U.-mandatarissen stelling tegen.

Het is een oude kneep van de regering een cocktail te maken van goede en slechte dingen. Stemt men voor dan is men zogezegd later akkoord ook met de slechte dingen, stemt men tegen dan is men een negativist, die ook tegen de goede dingen gekant is, onthoudt men zich dan is men naargelang de omstandigheden niet tegen geweest of niet-voor!

Van belang is het te onderstrepen dat geen enkele Vlaming uit een andere partij de V.U.-spreker bijtrad.

Het bondgenootschap R.W.-F.D.F. zat hierbij in een moeilijk parket, daar het R.W. meer voor de vestiging in Wallonië voelt en het F.D.F. dit moeilijk uitdrukkelijk kan eisen. Deze moeilijkheid kwam duidelijk tot uiting bij de rede van de F.D.F.-er Bourgeois.

De interpellatie van senator Van Haegendoren was een pracht van een werkstuk. Hij had alle cijfers nagepluisd en samengebracht in een stuk van 81 bladzijden, dat aan de kommissieleden uitgedeeld werd: iets nieuws in de senaat.

Een rustige Theo Lefèvre kon bij dit indrukwekkend cijfermateriaal niets anders doen dan de V.U.-interpellant gelijk te geven en beloven zijn best te doen.

De F.D.F.-er Lagasse, die nooit lacht of zelfs maar glimlacht, — een maaglijder beweren insiders — praatte er hier zich zelf in. Hij beweerde dat zo Vlaanderen maar 30 t. h. kreeg, Wallonië het met 15 t. h. moet stellen. Dus zouden de franstalige Vlamingen en dito Brusselaars met 55 t. h. gaan lopen!

Senator Claes deed het met brio. Het viel hem niet moeilijk de stelling van minister Van Mechelen te ondermijnen. Hij kreeg daarbij de uitgesproken steun van de ex-B.S.P.-minister Dehousse en

de impliciete steun van de nieuwbakken B.S.P.-senator Calewaert, die vragen stelde over de sociaal-economische inhoud van het nationalisme.

Hierbij bemerkte men vooral hoe goed senator Claes zijn stof beheerst. Zijn repliek op de onderbreking was prachtig.

Die man moet meer spreken!

Minister Van Mechelen probeerde zijn stelling te motiveren met uitspraken van Dosfel over de schakeringen in het nationalisme en van Frans Van der Elst over het pluralisme in de Volksunie. Hij vergat daarbij dat de uitzendingen verzorgd werden door het Vlaams Nationaal Radio en T.V.-instituut.

De minister, die niet trots meer was, pleitte de psychologisch verloren zaak van een dief, die op heterdaad betrapt werd.

De interpellatie van senator Jorissen was af, een sintese van een volledig dossier. Zijn sarkasme en zijn ironie deden de zenuwen van de vlaamse C.V.P. begeven, tot schijnbare verbazing van de V.U.-senator.

V.U. en vlaamse C.V.P. stonden hier scherp tegen elkaar.

Anderzijds bracht zijn interpellatie de drie kleurpartijen in beweging, wat niet de geringste verdienste ervan was. Achtereenvolgens kwamen hun woordvoerders de V.U.-senator gelijk geven.

Minister Vlerick, die klaarblijkelijk genoeg beleefde aan de rake en vaak humoristische formuleringen van de interpellant, beloofde zoveel mogelijk te zullen ingaan op de wensen inzake de Antwerpse Kempen en ook inzake de beruchte kollektor.

Twee interpellaties kwamen hard aan, twee krijgen dadelijk positieve gevolgen.

Een gunstige dag voor de Volksunie. Bij de bespreking van de begroting voor Arbeid kwam vooral de jeugdwerkloosheid ter sprake. Ook hier noteerde men een zeer goede rede van de V.U. en wel van senator Bouwens, die vrij vlug de juiste draai te pakken kreeg in zijn nieuwe werkring.

EUROPA DER VOLKEREN

FEDERALISME IN BUITENLANDSE ZAKEN

Wat betreft het buitenlands beleid wordt de belgische eenheid door de Vlaams-nationalisten doorgaans niet betwist. Toch geldt daar ook onze federalistische ideologie. Wij stellen ons niet tevreden met een « federalisme van verdelende rechtvaardigheid » inzake benoemingen, maar eisen een « federalisme van medezeggenschap ». Wij willen dat de buitenlandse politiek van België op een « Europa der Volken » in plaats van op een « Europa der Staten » gericht zij.

EUROPA IN DE BUITENLANDSE POLITIEK VAN BELGIË

De drie doelwitten van de buitenlandse politiek worden officieel geproklameerd als : Europese integratie, atlantisch bondgenootschap, ontspanning.

Het is duidelijk dat de Europese samenwerking het belangrijkste doelwit is en tevens de voorwaarde tot een aan-

vaardbare Navo en een mogelijke ontspanning. Als volksnationalisten hebben wij ons af te vragen : welk Europa streven wij na ?

Men heeft het reeds op alle tonen herhaald dat de rijkdom van Europa zijn kulturele verscheidenheid is. Zonder meer is also een soort Europese eenheidsstaat (overigens niet te realiseren) onaanvaardbaar.

De opdeling ervan in kleine regionen zou alleen maar de centrale technokratie en bureaucratie versterken.

Het dramatische lot waar Europa onder gebukt gaat vindt zijn oorsprong in het overleg te Jalta, waar Stalin, Roosevelt en Churchill zich akkoord verklaarden over de invloedssferen en in feite het « ijzeren scherm » ontwierpen.

De geschiedenis zal het staatsmanschap van deze drie « grote staatslieden, minder gunstig beoordelen dan de tijdgenoten het deden in 1944-1945.

Intussen leven wij onder het regime van dit Europa van Jalta dat wat het Westen betreft uitmondde in de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie en wat het Oosten aangaat in het Pakt van Warschau.

Het NAVO-verdrag moet in 1969 vernieuwd worden. Voor Europa ware het best mocht het geleidelijk een gelijkwaardig partnership worden in plaats van de Amerikaanse protektie van een verdeeld westelijk Europa.

Deze wens heeft dan ook weer te maken met de samenhangigheid van dat Europa.

Dus opnieuw de vraag : welk Europa ?

WELK EUROPA ?

Het staatsnationalisme van de Gaulle stuurt aan op het zg. Europa van de vaderlanden, dit wil zeggen de nu bestaande soevereine staten.

Het is overigens niet te ontkennen dat

EGKS en EEG op deze basis tot stand kwamen.

De brusselse Europeanisten dromen ervan dat Brussel, tot een soort « Freistadt » bevorderd, als Europese hoofdstad, haar heersende positie in het belgische « staatsvaderland » zou versterkt zien.

Al naar de omstandigheden, ontpopt het brusselse patriottisme zich als belgisch, als Europees of als eng brussels patriottisme. Verschillende vlaggen voor dezelfde lading !

Het Europa van de staten-vaderlanden, ook al biedt het momenteel de enige uitkomst tot rechtsgeldige onderhandelingen, kan evenwel geen einddoel zijn.

Staatsnationalisme is immers geen federerende kracht. Staatsnationalismen bevatten de kiem van mogelijke « Europese burgeroorlogen ». Het enige Europa dat uiteindelijk de toekomst waarborgt is een volksnationaal Europa der volken.

Overal ter wereld stelt men de heropleving vast van het vrijheidsnationalisme. Deze ontvoogdingsstrijd loopt praktisch overal samen met een stroming tot economische demokratizering.

De taal blijft het meest valabel criterium van het volk-zijn (zeldzame uitzonderingen daargelaten). Het taal-criterium objectificeert het beruchte zelfbeschikkingsrecht. De volksgemeenschap-taalgemeenschap is de groepering die aan de mens zijn kulturele geborgenheid, zijn ontplooiing en zijn geestelijke veiligheid biedt.

NAAR EEN EUROPA DER VOLKEN ?

Wij moeten van België een buitenlandse politiek afdwingen tot schaalvergroting van ons volksnationaal ideaal, dit wil zeggen een politiek die — op de lange baan gezien — uitmond in een Europa der volken.

Binnenlandse- en buitenlandse federalistische vizies zijn hierbij gelijklopend en in de mate van zijn bescheiden invloed moet België een binnenlands federalisme projekeren op een Europees federalisme... Ook al zou dat uiteindelijk het verdwijnen van de « Belgische Staat » impliceren.

Indien men het taalgebied van de grote talen over enkele deelstaten verdeelt in de geest van de Duitse Länder zou Europa uit een 50-tal deelstaten bestaan. Deze indeling van de grote taalgebieden zou overigens beantwoorden aan de verschillen die er binnen deze taalgebieden leven en nu onderdrukt worden.

De absolute staatseenheid is tegenna-tuurlijk. Zij is het kind van de « une et indivisible » konstruktie van de Jakobijnen en Napoleon die op een onduitsse wijze ook verwezenlijkt werd door Hitler's Gleichschaltung (met lip-pendienst aan de Duitse « Stammen »).

De indeling van grote taalgebieden (naar het Duitse voorbeeld) over verschillende deelstaten mag de kulturele samenwerking gelijkstalige deelstaten niet uitsluiten maar moet de bevrijding insluiten van kultureel verdrukte en daardoor economisch gealiënerde volken.

Ongetwijfeld zou er een speciaal regime denkbaar zijn voor weinig talrijke groepen die redelijkerwijze geen eigen staat kunnen uitbouwen (denken wij b.v. aan de Rhetoromeinen).

De oprichting van een 50-tal deelstaten van een Verenigd Europa zou interne moeilijkheden vermijden en een Europa van 50 staten is even denkbaar dan de « Verenigde Staten van Amerika » met 50 staten.

Een Verenigd Europa moet, wat Vlaanderen betreft worden voorafgegaan door binnenlands federalisme. Het beveiligd ons indien België als entiteit tot Europa behoort en het vormt de wipplank om logisch verder te gaan namelijk met een staat Vlaanderen of een algemeen Nederlandse oplossing Europa intreden.

In ieder geval : federalisme eerst.

Vanzelfsprekend is dit alles niet aktueel voor morgen. Mogelijk is het echter dat zich bij de volksnationale bewustwording van de etnische gemeenschappen (ook in het unitaire Frankrijk) stroomversnellingen gaan voordoen. Wij Vlamingen mogen niet geestelijk onvoorbereid zijn. Wij mogen en moeten verder denken dan federalisme in België.

M. VAN HAEGENDOREN,
Senator.

grendel spanje

Het uitroepen van de « uitzonderingstoestand » in Spanje werd uiteraard niet door de spaanse regering gemotiveerd. Wel is er een ministeriële verklaring waaruit zou moeten blijken dat Madrid geen parijse mei-revolte wenst te riskeren en dus liever preventief ingrijpt. Het valt te betwijfelen of dat de werkelijke reden is van deze uitzonderlijke maatregel, uitzonderlijk ook voor het Spanje van Franco, waar tot nog toe alleen gewestelijk en tijdelijk de noodtoestand van kracht was. Dit was en is nog steeds het geval in het Baskenland, waar de voorvechters van autonomie onlangs tot een scherpe actie tegen het madrileens centralisme overgingen. Het blijkt in ieder geval dat de spaanse legerleiding een rol speelt in de jongste revolutie.

Opvallend bij de golf van aanhoudingen in het uitzonderings-Spanje van vandaag is dat Madrid opnieuw van de gelegenheid gebruik maakt om naast de reeds gekerkerde en vervolgd baskische nationalistische ook bekende katalaanse autonomisten achter slot en grendel te draaien. Het is een klassiek procédé van alle regimes, die volksnationale minderheden in hun staten verdrukken en hen het zelfbeschikkingsrecht ontzeggen. Weliswaar wordt deze actie tegen de baskische en nu ook katalaanse nationalistische doorkruist door andere motieven, waarbij men alsnog het gissen heeft naar wat precies de doorslag in het besluit van Franco heeft gegeven.

Het blijkt dat Franco onder druk staat van de conservatieve krachten in Spanje waarbij vanzelfsprekend ook de spaanse koningskwestie een rol speelt. De uitwijzing van de carlistische pretendent op de spaanse troon heeft ontstemming verwekt bij de carlisten, die hoe progressief ze zich in bepaald opzicht ook voordoen, toch tot de conservatieven in Spanje mogen gerekend worden. Franco blijkt te lang gearzeld

te hebben om zijn opvolging te regelen. Officieus is Juan Carlos, zoon van de spaanse kroonpretendent Don Juan die in portugees ballingschap verblijft, de aangewezen opvolger van Franco als staatshoofd, hoewel de Caudillo zich nooit duidelijk heeft uitgesproken over het tijdstip waarop dit zou moeten gebeuren. Het is inderdaad de vraag of de Spanjaarden nog genoeg nemen met de restauratie van de monarchie en of het opdringen van een pretendent, die overigens niet door populariteit uitblinkt, de opvolging van Franco niet eerder in gevaar zou brengen dan ze verstevigen. Men kan daarom moeilijk de tans afgekondigde noodtoestand in verband brengen met « groot nieuws » in de spaanse opvolgingskwestie, zoals de persagenschappen beweren, want men zou bezwaarlijk een slechter klimaat kunnen kiezen om Spanje met een koning te bedenken.

Zoals in Tsjecho-Slovakije is het ook in Spanje de persvrijheid die het moet ontgelden als eerste belangrijk gevolg van de uitzonderingstoestand. Na 34 maanden van « persvrijheid » — die nooit de instemming van de betrokkene

nen heeft genoten en herhaaldelijk tot incidenten en vervolgingen aanleiding gaf — is het gedaan met deze zeer beperkte vorm van vrijheid in de voorlichting. Ook de buitenlandse persmedia ontspringen de dans niet, al is de vorm van censuur milder dan deze toegepast op de spaanse pers.

Het verschil tussen Spanje en Portugal is intussen nog maar eens gebleken, hoezeer beider huidige regime als twee zielen in één zak worden gestoken. De opvolging van de nog steeds levende doch zwaar gehandicapte Salazar blijkt minder schokkend te verlopen dan gedacht, terwijl de voorbereiding van de machtsoverdracht in Spanje verward en vaag verloopt. Het blijkt dat in Spanje onder de oppervlakte nog steeds de scherpe tegenstelling tussen feodalisme en progressisme bestaat. De spaanse oppositie heeft het nadeel niet voldoende gestructureerd en geleid te zijn en al te veel schakeringen te vertonen, ook al beijveren zich bij voorbeeld bepaalde studentengroepen om een eenheid van actie met de arbeiders tot stand te brengen, wat niet gebeurt zoals het ook in Frankrijk niet doch bij voorbeeld in Tsjecho-Slovakije wel is gebeurd. Dit laatste verheugt nochtans maar matig sommige orthodoxe marxisten (hoeveel zijn er dat nog?) omdat juist die nog zeldzame eenheid marxistische onderdrukkers sterk vermag te verontrusten. Dat Franco hen nu weer een afleiding bezorgt behoort tot de telkens weerkerende verschijnselen sinds de tweede wereldoorlog. Een en ander bewijst overigens de onvolmaaktheid van « grote systemen » en de algemene drang in de wereld naar een vernieuwing, die voorlopig nog geen naam heeft doch waarbij het nationale element in zijn brede en volkse betekenis toch gestadig aan kracht wint. Ook in Spanje.

Alleen heel scherp luisterend kan men iets horen van de oosterse, grote stilte waarin het zeer bedrijvige Japan ook nog in 1969 leeft. De stem van Japan wordt in de letterlijke zin van het woord niet gehoord op de « forums » van deze machtspolitieke wereld. « Forum » kan hier niet vervangen worden door het nederlandse woord « markt » want het romeinse forum was de plaats voor de politieke markt en op onze markten, onze verkoops- en inkoopscentra wordt de stille stem van Japan, de stem van de cijfers, van de produktie, van de ontdekkingskracht, van de organisatie heel duidelijk gehoord.

Konkreter uitgedrukt : er is helemaal niets te horen van een tussenkomst of van enige invloed van het meest moderne, het best georganiseerde en eens het machtigste land van Azië in het konflikt in Vietnam (dat vijftig jaar geleden nog door Japan bezet was), in de twist tussen de Filipijnen en Maleizië (ook bezet gebied), in de verhouding tussen de Verenigde Staten en het China van Mao. Maar betekent dit dat er ook helemaal geen invloed is? Is het denkbaar dat de Japanners niet zeer veel, maar werkelijk alles zullen blijven aanvaarden wat door hun overwinnaars wordt beslist? Vooral omdat die overwinnaars bij voorbeeld in de scheepsbouw al lang, en heel duidelijk, overwonnen zijn geworden. Want het economische rijk van Japan heeft zich over de gehele wereld uitgebreid. Misschien, en ten minste in de officiële woorden, is de leer over de eigen aziatische levensruimte waarin Japan terecht zou heersen, opgegeven. Maar de gehele wereld is in de plaats gekomen : hebben wij hier ook geen Hondafabrieken?

DWERG EN REUS JAPAN

De ontzettend taai en onverzettelijke vechters in het oerwoud, in de meest onbarmhartige omstandigheden, voor een onberekenende en onbeperkte tijd, zijn nu veroveraars geworden in de industriële wereld. Zij bewegen zich als het ware even geluidloos voort als hun verkenners in een oorlogsnacht, maar zij bouwen het nieuwe rijk op! Een enkel voorbeeld : het is duidelijk dat de gehele industrie van de technisch ontwikkelde wereld afhangt van de aanvoer van aardolie, het wordt steeds duidelijker dat dit altijd meer zal gebeuren door reuzetankers, niemand kan betwisten dat voor de bouw van deze reuzetankers Japan gewoonweg onvervangbaar is geworden. En dat niet alleen omwille van de werkracht van de arbeiders, omwille van de bestaande scheepsbouwerven, maar evenzeer omwille van de technisch-wetenschappelijke bekwaamheid waarover de scheepsbouwindustrie in Japan beschikt.

Wordt Japan de eerste grote moderne industriële wereldmacht? Ondanks de beperktheid van het grondgebied, ondanks het feit dat de bevolking maar de helft van de Verenigde Staten en de Sovjetunie bedraagt, ondanks het feit dat de grondstoffenvoorraad niet zo schitterend is? Maar omwille van zijn nederlaag, omwille van de vernederingen die de overwinnaars het hebben opgelegd, onder andere het verbod dat in de grondwet geschreven werd nog ooit een eigen leger te hebben? Toen Duitsland de grootste ellende begon te boven te komen schreef een econoom over de vraag : wordt Duitsland herbewapend, en dan krijgt het onvermijdelijk het sterkste Europese leger (wat na de verdwijning van het Franse leger zeker gebeurd is), of wordt Duitsland niet herbewapend en dan beschikt het over meer economische mogelijkheden en werkracht dan gelijk welk ander land?

De angst voor Japan was in de Verenigde Staten groter dan die voor Duitsland. De « voorzorgen » die getroffen werden ook veel groter. Maar die voorzorgen zijn de basis geworden voor een nieuwe macht : er is een nieuwe reus uitgegroeid, een economische reus. Militair is Japan een dwerg : langs allerlei omwegen werden toch een 250.000 vrijwilligers aangeworven, op een bevolking van 100 miljoen! Geen van de grootmachten kon echter aanvaarden dat deze industriële reus door iemand volledig op de loonlijst wordt gezet.

De Japanners, met hun nog zeer sterke traditie en nationaal bewustzijn, hebben niet vergeten dat zij overwonnen werden door de V.S. Zij genieten er wellicht van dat hun overwinnaars hen moeten beschermen! Maar hun nieuwe rijk groeit : in Europa, Afrika, de beide Amerika's en ja ook in de Sovjetunie! En China vergeten ze nooit, ook al zwijgen ze erover.

DEZE WEEK IN DE WERELD

- 9 Iraakse Joden samen met enkele Arabische Irakezen te Bagdad opgehangen na hun terdoodveroordeling wegens spionage. Heftig Israëlisch protest in de UNO : Tel Aviv beschouwt deze terechtstellingen als een daad van terreur en represaille.
- Nixon verklaart op zijn eerste perskonferentie als president dat Amerika Peking alsnog niet in de UNO wenst. Hij wijst ook met nadruk op het gevaar voor een kernkonflikt in het Nabije Oosten.
- Openingszitting te Parijs van de Vietnamkonferentie met urenlange betogen door Noord- en Zuid-Vietnamezen, gepaard met scheldpartijen en een straatbetoging, geleid door mevrouw Ky.
- Politie belet hulde aan Jan Palach te Praag, na diens indrukwekkende stille doch massaal bijgewoonde uitvaart. Tweede zelfverbrandingsoffer overleden.
- Aanslag op kosmonautenstoet te Moskou blijkt wel een politieke betekenis te hebben : een soldaat van de Kremlinwacht wou op Bresnev en Podgorny vuren. Chauffeur van kosmonautenwagen overleden.
- Saïgon biedt aan « privé-gesprekken » met de Vietnamese tegenpartij te beginnen. Ook de Vietkong wordt daarvan niet uitgesloten.

Ota Sik, Tsjecho-Slovakië's economische denker, kwam even uit Zwitserse ballingschap over naar Praag om er als lid van het parlement beëdigd te worden en dan weer naar zijn Zwitsers verblijf te Bazel te vertrekken. Zijn blitzoverkomst viel samen met de beroering om wijlen Jan Palach.

VENDA'S

Onbekend? Niet zo verwonderlijk, want de Venda's zijn «maar» een bantoenatie in de Republiek Zuid-Afrika. En zolang die niet tot gewapende opstand overgaan, wordt niet over hen geschreven. Dat past gewoonweg niet. Ook niet als het bericht komt dat deze Venda's het vierde bantoevolk zullen zijn dat een autonoom statuut krijgt, nog in de loop van dit jaar. Transkei was het eerste gebied dat in het kader van de zuidafrikaanse politiek van afzonderlijke ontwikkeling zelfbestuur kreeg; dat gebeurde al in 1963. Vorig jaar kwamen daar Ciskei en Tswanaland bij, dit jaar dus het Venda-gebied.

AFRIKAANSE STEDEN

Opmerkelijk is wel dat de vier grootste, en de vier enige miljoenensteden in het werelddeel Afrika ofwel helemaal in het noorden ofwel in het zuiden liggen. Kaïro is de grootste stad met 3.346.000 inwoners, Alexandrië komt dicht bij de 2.000.000.

Don Juan-Carlos en echtgenote, toekomstig koningspaar van Spanje? Maar waarschijnlijk op een zeer wankle troon...

DR. E. GERSTENMAIER

Op vrijdag 24 januari 1969 werd de «affaire Gerstenmaier», voorlopig ten minste, officieel gesloten: de ondervoorzitter van de Bundestag las het ambtelijk stuk voor waarin de voorzitter van het westduitse parlement, de tweede man in de Bondsrepubliek, ontslag nam uit zijn belangrijke functie. Onze dagbladders die anders niet zo heel veel belangstelling heeft voor de binnenlandse politieke wereld in Duitsland, heeft over deze affaire wel geschreven. En dan bijna uitsluitend om te wijzen op de onmiddellijke aanleiding tot deze crisis en tot dit ontslag: het onrechtmatig opstrijken van een vergoeding van 3.000.000 fr. omwille van het nadeel dat de verzetsman Gerstenmaier zou geleden hebben. Over de gehele historische achtergrond van het geval wordt, om welke reden ook, gezwezen.

En toch is die achtergrond wel niet het enig belangrijke, maar dan toch het meest belangrijke. Want strikt volgens de letter van de bestaande wetten heeft Gerstenmaier wellicht zelfs helemaal niets verkeerd gedaan. Om de affaire, de crisis, het drama duidelijk te zien moet men teruggrijpen naar de gehele geschiedenis van Duitsland en Europa gedurende de laatste dertig jaar, en daartoe bestaat blijkbaar heel weinig neiging!

Gerstenmaier is de verzetsman die in het naoorlogse Duitsland de hoogste post heeft bekleed. Ook Adenauer heeft natuurlijk wel gebruik gemaakt van het feit dat hij een paar keren last heeft gehad met de politie en zijn burgemeesterszetel van Keulen moest opgeven. Maar Gerstenmaier was de man die kon doen gelden, en ook zeer sterk deed gelden, dat hij betrokken was geweest bij de staatsgreep en de aanslag op Hitler op 20 juli 1944. Geen vooraanstaande Duitser scheen in dit opzicht steviger in zijn schoenen te staan dan Gerstenmaier, die wellicht ook daarom zijn hoge functie kreeg of veroverde.

Het is natuurlijk wel belangrijk of Gerstenmaier die drie miljoen misschien volgens de letter van de wet, maar dan toch immoreel en politiek onverantwoord heeft op zak gestoken; of hij vroeger nog dergelijke kunstjes heeft uitgehaald, of hij wellicht geheel zijn leven door stevig voor zichzelf heeft gezorgd. Het is zelfs gewoonweg hatelijk dat Gerstenmaier, als leider van het «Evangelische Hilfswerk» (de evangelisch protestantse hulporganisatie voor het armoelijdende volk), het al in 1949 normaal schijnt gevonden te hebben dat het «Vierherrenwald» met 15 kamers en 448 hektaren jachtgrond hem ter beschikking werd gesteld. En dat dit hulp-

werk daarvoor tot in 1955 toen de eigenares van wie het werd overgenomen stierf, 80.000 dollar, d.i. nu 4 miljoen bfr. betaalde. Het ligt in dezelfde lijn en het is brutaal dat Gerstenmaier de stad Stuttgart in 1959 praktisch nog kan verplichten hem een zeer gunstig gelegen stuk grond te verkopen voor 50.000 D.M., dat hij dan zeven jaar later terug aan de stad wilde verkopen voor meer dan 300.000 D.M., ook al lukte dat niet en kreeg hij maar 98.000 D.M.

Belangrijker dan deze financiële schandalen is het feit dat de val van Gerstenmaier het einde is van een mite. De eerste aanval op deze mite, in zover die op Gerstenmaier sloeg, kwam van de bekende, nu overleden generaal Bernhard Ramcke: in 1963 beschuldigde deze Gerstenmaier al, helemaal geen verzetsman geweest te zijn en ook zijn academische titel ten onrechte te voeren. Ramcke had blijkbaar onvoldoende bewijzen, Gerstenmaier liet het niet tot een proces komen en zo kwam men tot een minnelijke schikking. En wie kon nu rekening houden met een Ramcke? Misschien is toen de val van Gerstenmaier begonnen: hij wilde alles hebben waarvan hij droomde of gedroomd had: ook wel geld en bezit, maar voornamelijk eer en erkenning, als de grote verzetsman die niemand iets doen kan, en als de professor die hij nooit was geweest.

Wie er een viertal boeken over de 20 juli op naslaat ontdekt dat Gerstenmaier er hoogstens bij toeval bij betrokken is geweest, dat hij in geen geval een belangrijke rol heeft gespeeld. Tijdens het proces kreeg hij trouwens op een na de lichtste straf, een van de twee enige gevangenisstraffen, zeven jaar! In de winter van 1934-35 werd de 28-jarige wel even aangehouden, maar belangrijker dan een «plakker» was hij niet. Bovendien was de «verzetsman» een ijverig lid, toen al, van de SA-Reitersturm! Gerstenmaier was nooit soldaat: hij bleef zijn kerkelijke functie vervullen, in samenwerking vaak met het ministerie van buitenlandse zaken! Hij kreeg echter inderdaad geen toelating docent te worden. Toen die kans in 1945 voor hem zeer groot was, dacht hij er niet meer aan! Maar hij moest en zou de titel «professor» voeren, hij de grote verzetsman die zelfs dromen mocht president te worden.

Een van de onaantastbaren is gevallen — wij willen niet trappen naar een gevallen man! Maar is er niets afschuwelijker dan van een dwerg een groot man te maken?

N.

gen. Wij zullen u graag een film ter beschikking stellen als u ons een film stuurt over de chinese steunpunten nabij Portsmouth.» Goed gevonden, en zeker pittig geschreven zouden we zo zeggen. Maar hoe het nu eigenlijk zit, weten we toch nog niet.

POOLSE MONDAINE
BEDREIGING

De leerlingen van een poolse meisjesschool stuurden een brief naar de ambassade van de Verenigde Staten. Deze brief werd in een pools weekblad gepubliceerd en bedreigt er de Amerikanen mee dat zij (de meisjes van die poolse school) «zich niet meer zullen wassen en kammen totdat Jackie van Onassis gescheiden is».

Vermoedelijk zal een senaatskommissie de zaak onderzoeken, want ongekamde en ongewassen poolse meisjes kunnen de goede naam van de Verenigde Staten alleen maar in opspraak brengen.

AUTENTIEK

Omdat anders de echtheid van volgend verhaal zeker zou betwist worden, vermelden we hier duidelijk onze bron: het zeer progressief ingestelde weekblad «Der Spiegel». Tijdens het laatste weekeinde van het voorbije jaar was de leerling Bartning de «gast-spreker» tijdens een bijeenkomst van de «Ausschusz junger Lehrer und Erzieher» (Kommissie van jonge leraars en opvoeders) te Berlijn. Het onderwerp van de bijeenkomst was «de demokratizering van de school»; er waren 41 jonge leraars aanwezig. Zij luisterden naar de leerling Constantin Bartning met passende aandacht. Hij dreunde een verward samenraapsel van teksten uit de werken van Mao, Marx, Marcuse en Heidegger af, en dat afdreunen duurde al een half uur. Toen vroeg de geleerde spreker: «Zeg eens, hoe lang wilt u nu nog eigenlijk naar deze onzin luisteren?»

Ter inlichting: de commissie, de geleerde Ausschusz zet het opvoedend werk voort. Zij hebben niets begrepen. Nu niet, vroeger niet en morgen ook niet.

Kasablanka komt juist over het miljoen en Johannesburg telt 1.244.000 inwoners. Iets dergelijks geldt ook voor de steden boven het half miljoen. Over het algemeen krijgt men wel de indruk dat de ontwikkeling, in zover die door de stadsvorming wordt uitgedrukt, in Noord- en in Zuid-Afrika gelokaliseerd is.

Uiteraard zijn hieraan niet louter gunstige gevolgen verbonden. Om zo iets te beweren zou men een «stads-aanbidder» moeten zijn.

PITTIG ANTWOORD

Al enige tijd geleden hebben wij hier de aandacht gevestigd op de mogelijkheid en zelfs de waarschijnlijkheid dat de Sovjets in Algerië steunpunten verwerven voor hun vloot in de Middellandse Zee. De engelse BBC schijnt in een ontroerende eenvoud daarover aan de algerijnse televisie om filminformatie gevraagd te hebben. De algerijnse televisie heeft daarop pittig geantwoord: «Uw aanvraag om filmmateriaal over de sovjetsteunpunten bij La Calle en bij Mers-el-Kebir op te sturen hebben wij goed ontvangen».

Een opgebroken straat te Tokio, tiperend voor de sfeer in de japanse hoofdstad tijdens het oproer van linkse studenten, die straatgevechten in regel leverden met de politie.

DE ITALIAANSE KAPITULATIE IN 1943 EN DE
DAAROPVOLGENDE OORLOGSVERKLARING
AAN DE DUITSE BONDGENOOT HADDEN,
ZOALS WIJ REEDS ZEGDEN, VOOR GEVOLG DAT
ZUIDTIROL
PRAKTISCH RIJKSGEBIED WERD EN DAT
DE ANTI-DUITSE WETGEVING WERD AFGESCHAFT. HET
DUITSE FRONT HIELD IN NOORD-ITALIE STAND;
SLECHTS OP 1 MEI 1945 KAPITULEERDEN
DE DUITSE TROEPEN ONVERWACHTS
IN ITALIE.
OPNIEUW KWAM IN DE FOURGONS VAN DE
GEALLIEERDEN DE ITALIAANSE
ADMINISTRATIE EN HET ITALIAANS GEZAG
NAAR ZUIDTIROL. CARLO BATTISTE VERKLAARDE,
DAT DE UITDRIJVING DER ZUIDTIROLERS
MOEST VOORTGEZET EN HET AKKOORD TUSSEN
DUITSLAND EN ITALIE UITGEVOERD WORDEN, OOK AL
WAS DE OORLOG VOORBIJ. ZUIDTIROL
ZAG DE BEDREIGING :
OP 8 MEI 1945 WERD DE SUDTIROLER
VOLKSPARTEI GESTICHT ONDER VOORZITTERSCHAP
VAN DR. KARL GRUBER. OP
23 AUGUSTUS ZOND DE S.V.P. EEN
TELEGRAM AAN TRUMAN, BYRNES,
ATTLEE, BEVIN, DE GAULLE, BIDAULT EN STALIN,
WAARIN OP HET ZELFBESCHIKKINGSRECHT DER
VOLKEREN, PLECHTIG VERVAT IN HET
ATLANTISCH CHARTER, WERD GEWEZEN.
OP 5 SEPTEMBER 1945 EISTE DE VOORLOPIGE
OOSTENRIJKSE REGERING DE TERUGGAVE VAN
ZUIDTIROL, EEN EIS DIE NOG EENS HERHAALD WERD
DOOR DE EERSTE VRIJGEKOZEN OOSTENRIJKSE
REGERING
IN DECEMBER 1945, EN BEKLEMTÖOND DOOR
EEN MANIFEST ONDERTEKENEND DOOR
158.628 HANDTEKENINGEN VAN ZUIDTIROLERS :
« HET IS ONZE VASTE WIL EN WENS,
DAT ONS HEIMATLAND ZUIDTIROL,
VAN DE BRENNER TOT DE SALURNER KLAUSE,
MET NOORDTIROL EN OOSTENRIJK
TERUG VERENIGD WORDE ! ».

Van italiaanse zijde werd aldaar hiertegen gereageerd, o.m. met het argument, dat Oostenrijk tot op het einde tegen de geallieerden had gevochten, dat Italië echter tijdig het geweer van schouder had verwisseld ! Op april 1946 wezen de geallieerden de oostenrijkse eis om een referendum te houden (zoals in het Saargebied) van de hand. De reactie in Tirol liet niet op zich wachten : de algemene verontwaardiging was groot, overal werden protestmeetings gehouden, de tirolse landsregering in Oostenrijk trad af, en in heel Tirol brak een algemene staking uit. Churchill noemde de toewijzing van Zuidtirol aan Italië een der ergste vergissingen van het verdrag van St. Germain : « Waarom zou dit wondermooie bergland, heimat van Andreas Hofer, geen woord mogen meespreken omtrent zijn eigen lot ? » vroeg hij zich af. Het bleef bij een retorische vraag. En in het Lagerhuis zei op 15 juni 1946 Douglas Sir Savoy : « Van alle fouten die in het verdrag van St. Germain gemaakt werden, is de uiteenscheuring van Zuidtirol wel de zwaarste... ». De minister-presidenten van de Dominions besloten op 18 mei 1946 op de vredesconferentie te ijveren voor de teruggave van Zuidtirol aan Oostenrijk.

HET VERDRAG VAN PARIJS

Niettegenstaande al deze verklaringen, niettegenstaande het beroep van Oostenrijk en van de zuidtirolse bevolking op de principes van het Atlantisch Charter, werd de fout van St. Germain opnieuw voltrokken en de fascistische annexatie-politiek als het ware ghomologeerd.

De fanaticke annexionist en de in Zuidtirol beruchtgeworden fascistische senator Ettore Tolomei kreeg zelfs voor zijn « verdiensten » het ere-senatorschap van de democratische italiaanse republiek !

Het verzet van de zuidtirolse bevolking vond echter wel weerklank op de vredesconferentie te Parijs. Tengevolge van het aandringen van de kleine landen ontstond dan het akkoord tussen Dr. Gruber en de italiaanse regering, vertegenwoordigd door eerste minister De Gasperi. Tengevolge van deze overeenkomst zou Zuidtirol autonomie verleend worden binnen het kader van de italiaanse staat. Oostenrijk moest zich hierbij wel neerleggen, maar de oostenrijkse regering verklaarde dat haar houding geenszins betekende dat zij haar onbetwistbare rechten op Zuidtirol had opgegeven, en zij sprak de hoop uit dat in een veranderde

HET LAND AAN

ZUID-TIROL (SLOT)

toestand in een nabije toekomst het zelfbeschikkingsrecht aan Zuidtirol zou verleend worden.

Er waren wel van bepaalde zijde contacten met de oostenrijkse regering : zo verklaarde de zuidslavische afgevaardigde dat bij een annexatie van het gebied oostelijk Triest bij Zuid-Slavië, ook Zuidtirol naar Oostenrijk terug moest, ingevolge de principes in het Atlantisch Charter erkend. Maar de geallieerden vreesden dat zij Italië — dat al beroofd was van zijn kolonies — al te zeer zouden verzwakken... Het akkoord zou trouwens de etnische minderheid beveiligen tegen opslorping of onderdrukking !

Wat de plechtige verklaring van koning Victor Emmanuel in zijn troonrede na de eerste wereldoorlog waard geweest was, hadden de Zuidtirolers twintig jaar lang gevonden. Wat de handtekening van een krisdemokratisch italiaans politicus waard was, zouden zij aldaar na de tweede wereldoorlog leren.

Op 27 juni 1947 werden de provincies Trentino en Alto-Adige (Zuidtirol) samengevoegd en op 30 januari 1948 keurde de italiaanse konstituant het autonomiestatuut voor dit hybrisch produkt goed. Guy Heraud, de auteur van « L'Europe des Ethnies » zei hieromtrent onder meer « In deze samenvoeging ligt een fundamenteel italiaans onrecht, dat de zuidtirolse autonomie door een onvergeeflijke valsspelertrick te niet doet... ».

En voor het engels lagerhuis verklaarde Sir Warbey : « De Italianen hebben de autonomie in Zuidtirol tot een komedie gemaakt... ».

DIPLOMATIEKE SCHERMUTSELINGEN

De democratische italiaanse republiek zette de fascistische infiltratie- en overweldigingspolitiek in Zuidtirol voort. Ze voerde de fascistische wetgeving weer in en liet zelfs de monumenten van de fascistische overheersing, onder meer het fascistische oorlogsgedenkteken in Bozen, met alle kentekens van het fascisme voortbestaan. Waar in Duitsland en elders jacht gemaakt werd op het kleinste kenteken of symbool van enige fascistische strekking, daar prijken de Duce en de liktorenbundel nog op menig gebouw of monument, als symbool van de italiaanse heerschappij, in het veroverde tirolse gebied.

De sistematische immigratie van Zuiditalianen werd nog bevorderd. In 1939 was Zuidtirol nog voor 76 t. h. duitsprekend (in 1914 was dit 97 t. h.). In 1951 was dit percentage reeds geslonken tot 66 t. h., ingevolge de sterke toeneming van de stedelijke bevolking door italiaanse immigratie.

Kannunik Camper schreef daaromtrent in het dagblad « Dolomiten » op 28 oktober 1953 : « Wij bevinden ons sedert 1945 op de doodsmars — tenzij er op het laatste ogenblik nog redding komt... ».

In 1954 richtten de afgevaardigden der S.V.P. een memorandum tot de italiaanse regering, waarop zij nooit antwoord kregen. Segni verklaarde in 1956 cinisch : « Wij behandelen de duitsprekende minderheid korrekt en hebben ons in dat opzicht niets te verwijten ! ».

Tengevolge van deze langzame poging tot wurging van het duitsstalige element, be-

sloot de oostenrijkse regering stappen te doen. In een memorandum van 8 oktober 1956 aan Italië stelde zij vast 1) er bestaat geen gelijkheid van duitse en italiaanse taal in Zuidtirol; 2) er bestaat geen gelijkheid van Tirolers en Italianen in de openbare diensten; 3) er bestaat geen provinciale autonomie voor Zuidtirol; 4) er is geen bescherming van de duitse volksgroep tegen italiaanse inwijking.

Italië antwoordde daarop hooghartig : « Wij hebben het verdrag van Parijs uitgevoerd ». Daarop kwam repliek van de S.V.P. : zij stelde de eis tot zelfbeschikkingsrecht op 25 mei 1957. Op 11 november 1957 kwamen 35.000 Zuidtirolers bijeen bij Sigmundskron om de eis tot eigen landseconomie te onderstrepen. Een oproep werd gedaan aan Oostenrijk om de zaak voor internationale instanties te brengen. Begin 1959 bezocht een afvaardiging van de S.V.P. Wenen en had een onderhoud op het Bundeskanzleramt.

Het italiaanse beroepshof beval een onderzoek tegen de S.V.P.-leiders die naar Wenen waren gegaan en de italiaanse regering verbood de oostenrijkse landsprezident voor Tirol om deel te nemen aan de Andreas Hoferherdenking. De spanning tussen Italië en Oostenrijk nam toe. Einde 1959 deelde de oostenrijkse regering aan het State Department mee dat zij in overweging nam de zaak voor de UNO te brengen.

Italië replikeerde dat, in geval Oostenrijk dit zou doen, zij het recht van de UNO om zich met de zaak Zuidtirol te bemoeien zouden betwisten.

In juni 1960 werd een oostenrijks memorandum overhandigd aan alle lidstaten van de V.N. De S.V.P. richtte een oproep aan de V.N.-leden en vroeg om een oplossing « in de zin van het Charter der Verenigde naties ».

Op 27 oktober 1960 werd in een UNO-resolutie de wens uitgesproken dat Oostenrijk en Italië tot onderhandelingen zouden overgaan.

Tipisch behuizen

AN DE BRENNER

ONDERHANDELINGEN EN TERREUR

De eerste onderhandelingen begonnen in januari 1961 te Milaan: zij liepen spaak op het Italiaanse «neen» tegen de autonomie voor Zuidtirol.

Daarop volgde een aanslag op de «aluminium-Duce» te Waidbruck.

Deze daad van openlijk verzet had een uitgebreide Italiaanse repressie voor gevolg, met massale huiszoekingen en terreur tegen de Zuidtirolse bevolking.

Il Tempo schreef: «Het zal wel niet nodig zijn, ze alle 200.000 te straffen, of weg te jagen. Het zal wellicht volstaan er 1000, 2000 of 10.000 van hun staatsburgerschap te beroven...».

De maatregelen tegen Zuidtirolse «verdachten» waren reeds voordien buitengewoon scherp geweest. Zo werden op 27 maart 1958 zeven Zuidtirolse boerenjongens veroordeeld tot straffen van 12 tot 17 jaar, en één tot levenslang. Zij waren betrokken in een herbergstrijd met een Italiaanse beambte, die nadien in verdachte omstandigheden de dood vond. Hoewel er geen of onvoldoende bewijzen waren, werden de zwaarste straffen uitgesproken. Het proces werd daarenboven geheel in het Italiaans gevoerd. Tegen dit juridisch machtsmisbruik voerde de Oostenrijkse vakbond een algemene protestactie en in heel Tirol brak de staking uit.

De tweede onderhandelingsessie werd in mei 1961 gehouden te Klagenfurt. Nu volgde een reeks van springstofaanslagen, meestal tegen monumenten, symbolen der Italiaanse heerschappij, maar later ook tegen hoogspanningsleidingen en spoorwegen. Een grootse politieactie volgde, met massale aanhoudingen.

Deze politie-actie ging gepaard met ondervragingen, die vaak op afschuwelijke folteringen uitdraaiden. Er kwam geen protest uit het buitenland, er waren geen betogin-

gen voor de Italiaanse ambassades in Amsterdam of Stockholm, waar men blijkbaar zo begaan is met de eerbied voor het menselijke individu, op voorwaarde dat het politiek-links is. Het was de toenmalige minister van binnenlandse zaken Mario Scelba, die zelf naar Bozen kwam en een scherp optreden tegen de Zuidtirolse «aktivisten» beval. Hetgeen toen in de carabinieri-kazernes in Zuidtirol gebeurde, is een schande voor een land dat zich «demokratisch» heet, en voor de westelijke wereld, die zo iets zonder protest liet geschieden. Menig gevangene behield levenslang lichamelijk letsel, Franz Höfler en Anton Gostner stierven tengevolge van de ondergang folteringen. De S.V.P. eiste een onderzoekskommissie om feiten en verantwoordelijkheden voor deze wandaden vast te leggen. De Italiaanse regering reageerde niet en gaf daarmee haar eigen verantwoordelijkheid te kennen.

In juli 1961 werd te Zürich voor de derde maal onderhandeld. Tengevolge van de stugge Italiaanse houding kwam men evenmin tot enig resultaat. Kreisky, Oostenrijks minister van buitenlandse zaken, zei tot zijn Italiaans kollega Segni: «Als ik met dat wat gij aanbiedt bij de Zuidtirolers durf aankomen, dan zullen zij terecht zeggen, dat de Italiaanse regering hen na dertien jaar slechts een deel aanbiedt van wat gij reeds in 1948 beloofd hebt te zullen verwezenlijken...».

Op 19 juli kwam de zaak opnieuw voor de Verenigde Naties. De gebeurtenissen in Zuidtirol en de houding van Oostenrijk hadden nu toch wel enige indruk gemaakt: het geluid der ontploffingen had luider geklonken dan het kreunen der gefolterden, en Italië stelde op 1 september een «kommissie van 19» in. Ook op Europees vlak kwam nu reactie: bij de Europa-raad te Straatsburg werd een subkommissie voor Zuidtirol opgericht, onder voorzitterschap van de Belgische senaatsvoorzitter Struyve.

De kommissie der 19 werd samengesteld uit 7 Zuidtirolers, 1 Ladiner en 11 Italianen. Dat ze ontstond onder de dubbele aandrang van de internationalisering van het probleem enerzijds, van het hardhandig verzet anderzijds, valt niet te loochenen.

Met de «kommissie der 19» beoogde Italië echter een dubbel doel: een afvoeren der kwestie van het internationale forum, waar het Italiaans prestige alleen maar lelijke deuken kon krijgen en een systematisch verdragsmaneuver, dat de autonomie van Zuidtirol tenslotte sine die zou doen verdagen en Italië te gepasten tijde de kans doen grijpen van een «referendum».

De liberale partijleider Malagodi schreef in een open brief in de «Corriere della Sera» dat de Italiaanse maatregelen in Zuidtirol alleen tot doel hebben, de kwestie gaande te houden tot op de dag dat de toekomst rijp zal zijn «voor een plebisiet...». Dit betekent: wij zullen pas dan een plebisiet houden, wanneer Zuidtirol groten-deels zal geïtalianiseerd zijn! De «enkommissionering» was dan ook slechts een verdragsmaneuver: de etnische uitroeiing wordt voortgezet...

VAN KOMMISSIE TOT PAKET

Een vierde maal werd onderhandeld, nu in Venetië, in juli 1962. Kreisky sprak van

Zuidtirolers in hun eigen klederdracht aan de praat. Het gaat er met Italië's «uitroeiingspolitiek» niet altijd zo gemoedelijk aan toe.

«een verbetering van het klimaat» — maar de tirolse Landeshauptmann zei voor een vergadering der S.V.P.: «Daar hebben wij in Tirol niet veel van gemerkt».

Een vijfde maal werd onderhandeld te Genève: daar werd besloten dat men de besluiten van de kommissie van 19 zou afwachten. Inmiddels bleef het in Zuidtirol niet stil. Na de weigering der Italiaanse regering een onderzoekskommissie in te stellen met betrekking tot de mishandelingen, werden een veertigtal aanklachten wegens foltering ingediend. Tien carabinieri werden voor het gerecht gedaagd, wegens onnoemelijke folteringen. De bewijzen waren geleverd, de feiten werden zelfs niet geloochend. Einde augustus werden acht van hen vrijgesproken, de andere twee werden geministrieerd! De ex-koning Victor Emmanuel III stuurde zijn groeten aan de vrijgesproken folteraars! De uitspraak verwekte algemene verontwaardiging. Minister Scelba, kristen-demokraat had de carabinieri vrije hand gegeven. De minister van justitie beriep zich in een bombastische rede in het parlement op de «duizendjarige Romeinse cultuur» om het vonnis te rechtvaardigen, en de kommandant der carabinieri ontving de schuldigen te Rome en feliciteerde hen!

Meer dan twee jaar duurde het werk van de kommissie van 19, waarbij de S.V.P. volgende voorwaarden had vooropgezet: 1) vermids de pariteit had geëerbiedigd werd, worden meerderheidsbesluiten tegen de gezamenlijke stemmen der Zuidtirolers niet erkend; 2) Basis voor elke oplossing moet de regionale autonomie van Zuidtirol zijn; 3) De door de Italiaanse regering aangenomen besluiten moeten internationaal gegarandeerd worden.

Op 10 april 1964 werd eindelijk de slot-mededeling bekend gemaakt en ondertekend. Gesprekken tussen experts van Oostenrijkse en Italiaanse zijde brachten ech-

ter al even weinig aarde aan de dijk als de kommissie der 19.

Op 8 maart 1966 verklaarde Aldo Moro voor de Italiaanse senaat dat «het verdrag van Parijs werd uitgevoerd». Daarop antwoordde de Zuidtirolse afgevaardigde dat hij dit standpunt niet kon delen. Noch de kommissie der 19, noch de subkommissie van de Raad van Europa konden voor Zuidtirol aanvaardbare voorstellen uitwerken en voorleggen. De onderhandelingen geraakten in het slop.

Meer en meer trachtte Oostenrijk de door Italië als hinderpaal tot besprekingen beschouwde Zuidtirolse eisen te bevroren. Het resultaat van de besprekingen van kommissie en experts werd samengevat in wat men het «pakket» noemde, doch waarvan de versies van Bozen en Rome tamelijk verschilden. Italië wou het hele probleem op het plan der binnenlandse politiek afhandelen, de S.V.P. eiste daarentegen een internationale garantie bij de eventuele uitwerking van dit «pakket», wat door Italië afgewezen wordt. Het dreigde zelfs, ingeval Oostenrijk hierin niet zou tegemoetkomen, dat het veto van Italiaanse zijde tegen een Oostenrijks overeenkomst met de E.E.G. zou gehandhaafd blijven...

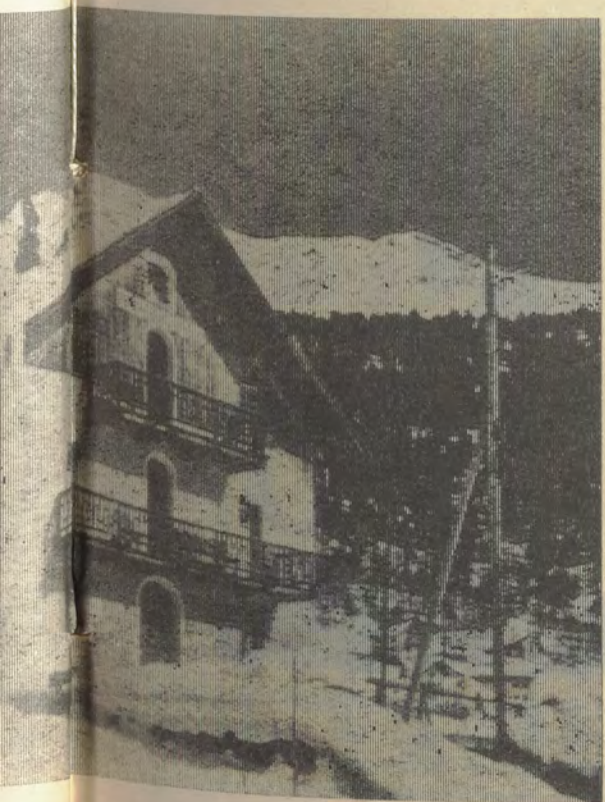
DE KERN VAN HET PROBLEEM

De evolutie van de strijd om Zuidtirol van een openlijk-geproklameerde eis tot zelfbeschikking en tot hereniging van het hele Tirolerland naar een gesprek aan de konferentie-tafel over mogelijke verbeteringen van de toestand mag dan als «reëel-politiek» beschouwd worden: de radikale elementen wijzen elk vergelijk op kosten van het zelfbeschikkingsrecht van de hand.

Men mag over de aanslagen denken wat men wil: het is pas na deze aanslagen dat de internationale weerklank Italië tot onderhandelingen dwong.

Zuidtirol vecht niet om macht of ideologie, niet om sociale of politieke voordelen, niet om een «betere positie» in de Italiaanse staat. De kern van zijn strijd is dezelfde als de onze. De kern van zijn nationalisme is dezelfde als die van het onze. Dr. Van Haegendoren heeft deze dubbele kern nog onlangs in dit blad omschreven: autonomie en integratie. Autonomie tot zelfbevestiging, tot afgrenzing en zelfbehoud. Integratie met de andere delen van de gemeenschap, tot verrijking van die gemeenschap en van zichzelf... Mogen Zuidtirol en Vlaanderen beide vinden — in een zeer nabije toekomst!

JOS DIERICKX.

tsch huis in Zuidtirol.

haar eigen **Wij**sje

TEGEN HET SNEL VEROUDEREN

Niemand wordt graag vlug oud, zeker niet de vrouw. Ook de meeste van veel-afstand-nemende vrouwen hebben ergens het verlangen om er zo lang mogelijk zo jong mogelijk uit te zien, zonder daarom te vervallen in buitennissigheden, die haar alleen maar belachelijk doen voorkomen. En zielig.

Veroudering en « jong-blijven » zijn niet alleen een kwestie van mentaliteit, van levenswil of afwezigheid van of nog te geringe levenswil. Het is ook en vooral een kwestie van levenswijze, van verzorging en van tijdig optreden tegen het verschijnsel van de veroudering.

Bij wijze van spreken begint de strijd tegen de veroudering reeds in de moederschoot. In een kliniek ontdekte men enkele jaren geleden dat een meisje van 5 jaar oud reeds aan betrekkelijk zware aderverkalking leed. Men onderzocht dan een reeks kinderen tussen 3 en 6 jaar en kwam tot de vaststelling dat een zeker aantal ervan eveneens aan aderverkalking leed. Dat zijn uitzonderingen, doch de uitzondering wordt regel eens dat men de 30 voorbij is, wat onder meer verklaart waarom er zoveel mensen rond de 40 plots overlijden. Is het niet schrikwekkend te vernemen dat op 100 gesneuvelde Amerikaanse soldaten in Vietnam er 77 aan aderverkalking leden in de bloedvaten van het hart, wat uit de lijkschouwing na hun sneuvelen werd opgemaakt.

Aderverkalking is een der grote gesels van deze tijd. Men kan het proces remmen door aangepaste voeding, lichaamsbeweging, chemische middelen. Een man, wiens vrouw 9 kinderen had, was niet verbaasd toen men hem telkens weer zei, niet te kunnen geloven dat die

jeugdig uitzienende echtgenote zoveel kinderen had gekregen. « Ik heb tijdig ingegrepen en gezorgd dat ze voldoende vervangstoffen onder vorm van vitamines kreeg, omdat die vele zwangerschappen nu eenmaal tekorten aan opbouwstoffen tot gevolg hebben ». Een verstandige gedragsregel, die wij vrouwen ter harte mogen nemen — en onze mannen evenzeer. Lang leven, gezond leven en jong blijven (alle betrekkelijkheid in acht genomen) dat kan als we maar willen.

Julie Driscoll, een der bekendste sterren van de britse pop-muziek, heeft hier geen dolk maar een mikro in de hand. Zo op het eerste gezicht een « ondervoede verschijning ». Maar dat hoort bij de stijl van vandaag.

PARFUMERIE VOOR DE HEREN

De eerste grote parfumzaak voor heren werd kort geleden te Londen geopend. Het is inderdaad gebleken dat de engelse mannen vorig jaar voor niet minder dan 1 miljard bfr. aan cosmetika spendeerden. De zaak (Glint genaamd) wordt geleid door de 33-jarige David Cartwright (geen familie van de Bonanza-helden).

Het blijkt echter dat deze onmiddellijk goed beklante firma voor 60 % door... vrouwen wordt bezocht...

LIEFDE

De twee meest bekende kineasten van deze tijd Federico Fellini en Ingmar Bergmann werken tans gezamenlijk aan een film over de liefde. De ene werkt in

Zweden, de andere in Italië. Verder lekt weinig over de produktie uit, zelfs de financier Universal Pictures schijnt er weinig van af te weten. Zei directeur Jennings Land: « We hebben drie taken: het geld neertellen, Fellini en Bergmann alleen laten en bidden ».

Men moet inderdaad niet altijd uit het zelfde reclame-vaasje tappen. En nu maar uitkijken naar deze zweeds-italiaanse filmidille.

WIJN PROEVEN

De franse wijnbroedersschappen delen niet alleen aan allerhande prominenten erelidmaatschappen uit, ze reiken ook diploma's aan de wijnproducenten uit. De aangeboden wijnen worden dan tijdens een officiële zitting geproefd en gerangschikt. Wijnproevers drinken namelijk geen wijn, ze knabbelen, bekijken en beruiken hem. De algemene regel in punttoekenning is als volgt: kleur (van 1 tot 3 punten) geur (van 1 tot 5), smaak (van 1 tot 5), zuiverheid en algemene indruk (van 1 tot 4). Wijnen die de 10 punten niet bereiken worden « zieke wijn » genoemd, boven de 10 punten spreekt men van goede en van topwijnen.

GEVANGENISSINDIKALISME

In Bad Nauheim werd overgegaan tot de oprichting van een « Internationaal Sindikaat van Gevangenen », door de duitse, oostenrijkse en zwitserse sindikaten. Weldra zal ook in Frankrijk en Denemarken tot de oprichting van nationale sindikaten overgegaan worden. De bedoeling is hervormingen in het gevangeniswezen voor te stellen alsmede een behoorlijke hulp aan de familie van gevangenen tijdens en onmiddellijk na de straf tijd. Ook de wederaanpassing is een

WINTER-TOERISME

Behalve de meer en meer in zwang komende skivakantie (onze schol-jeugd wordt op de waarschijnlijke komst in een niet al te verre toekomst van een betaalde wintervakantie « technisch » voorbereid onder andere door de zogenaamde sneeuwklussen) is er ook een groeiend winter-toerisme. Een bekend « toeristisch auteur » schrijft ergens dat de winter het jaargetijde bij uitstek van de fijnproever is, de fijnproever die op reis de plaatselijke fijnkost van de bezochte landen gaat zoeken en proeven. Dat kan dan in een passend decor gebeuren: in gezellige restaurants, bij knappend haardvuur, in de warmte van oude interieurs.

Zo komt de vreemdeling ook in Vlaanderen aan zijn trekken, getuige daarvoor een artikel in « Die Welt » over Vlaanderen, « toevluchtsoord voor de fijnproever » van Paul Walser. Het is een gastronomische wandeling geworden naast een esthetische, want heel het artikel is een loflied aan Vlaanderens kunststeden « waar men van oudsher een geraffineerde levensstijl beoefent, waar de mensen sinds de middeleeuwen levenskunstenaars zijn ».

Zulke uitspraken doen een Vlaming deugd aan het hart, vooral als hij zich de bekende minachting herinnert van bepaalde kringen in dit land, die alles wat vlaams is verkleinen tot getto en dorp. Niet dat we het op de duur zelf zouden gaan geloven doch een dergelijk artikel in een zwitsers blad, toch uitgegeven in een vakantieland bij uitstek, zet tegenover de frankone eigendunk bepaalde zaken recht zeker in het sterke, vorgelichte buitenland.

Ons land is inderdaad een vakantieland, een kultuurgebied van intense verfijning, waar ook de gastronomie — te oordelen naar dit zwitsers getuigenis — Europees niveau haalt. Dit loflied op de vlaamse kookkunst is in zekere zin ook een loflied op de vlaamse vrouw. En zou voor onze gastronomische en toeristische nijverheid een aansporing moeten zijn om de tipisch vlaamse kookkunst nog meer dan nu het geval is toe te passen in de toeristische sektor. Sikes bij voorbaat verzekerd.

Helen Brobecker, 28, uit Elzas, zal volgende maand in een grot afdalen en zes maanden onder de grond verblijven. Nog een rekord in het verschiet.

belangrijk punt van het programma van het « misdadigerssindikaat » zoals sommige magistraten de vereniging noemen.

PANTALON

De italiaanse mode 1969 staat in het teken van de pantalon of in goed Nederlands: van de broek. Tijdens een grote modevoorstelling te Rome, waaraan de voornaamste italiaanse modehuizen deelnamen, was het al pantalon die de klok sloeg. Tot zelfs voor de avondkledij (dames natuurlijk) werden allerlei pantalon modellen voorgesteld, meestal opgevat als avondjapon, met zeer brede pijpen, en sommige als overall opgevat, met diepe (soms zeer diepe) hals- en ruguitsnijding.

De voertalen op deze modeshow waren Italiaans, Duits en Engels, tot verbijstering van de aanwezige Fransen. Het blijkt echter dat Amerika, Duitsland en uiteraard Italië de besten klanten zijn van de italiaanse mode, zodat het « wiens brood men eet diens woord men spreekt » er konsekwent werd toegepast. En onze brusselse matuvus nu maar zwammen over hun wereldtaal...

GEEN OUDERDOM MEER

De 93-jarige miss Rose Bannion uit Arkansas rijdt nog elke dag haar tiental kilometer per fiets en rookt haar drie pijpen daags. Ze doet haar huishouden zelf en steekt soms nog een handje toe bij de bureu. Niet in de keuken maar bij het uitvoeren van karweitjes, zoals het herstellen van een defekt deurslot.

Haar remedie voor een lang en fit leven? Niet te lang slapen en voor de rest doen waar je zin in hebt en dat dus graag doen.

De britse gepensioneerde majoor Frederick Cook kwam op de idee, vrouwen met mini-jurken lichtgevende kousbanden te doen dragen, ten einde verkeersongevallen te vermijden: in het mistige Albion geen overbodig initiatief.

De grote, wijde hoeden houden stand. Viktoriaans van formaat maar met minder tierlantijnen hier deze westduitse creaties: links « Zomer » in organza versierd met rozen en rechts « Derby », klokhoed in zwarte stof, eveneens met rozen versierd.

RAPPORT UIT EEN CHINEES DORP

Jan Myrdal is de zoon van een Zweeds socioloog en van de Zweedse minister van Ontwapening, Alva Myrdal. Hij is een zeer bereisd man: hij bezocht een groot deel van Azië, de Sovjetunie en de Verenigde Staten. Samen met zijn vrouw, de fotografe en tekenares Gun Keyse, bezocht hij Rood China en verbleef een maand lang in het dorp Lioe Ling. «Rapport uit een Chinees dorp» dat hij van zijn verblijf aldaar meebracht, verscheen nu in Nederlandse vertaling.

Voor de samenstelling van dit rapport heeft de auteur geen eigen bevindingen of indrukken neergeschreven, geen eigen journalistieke verslagen opgesteld. Het boek is dus geen reportage in de gebruikelijke zin, zoals het onlangs hier besproken «Journalist in Rood China» van Charles Taylor.

Jan Myrdal schrijft in de inleiding dat hij tijdens zijn reizen in Afganistan, India en Birma tot de vaststelling kwam dat er meestal een zeer grote kloof was tussen werkelijkheid en beschrijving van die werkelijkheid: teveel speculatie en impressies maakten het materiaal onbetrouwbaar. Daarom besloot hij, voor zijn beschrijving van de Chinese werkelijkheid anders te werk te gaan. Hij koos tot plaats van onderzoek een dorp uit in het gebied ten Zuiden van Jennaan, waar de eerste agrarische revolutie door lokale krachten was uitgevoerd, nog vóór Mao Tse Toeng naar Jennaan kwam. De keuze viel op het dorp Lioe Ling: een dorp met een vijftigtal families en een tweehonderdtal inwoners, die in grotten leven.

De auteur interviewt dan een groot aantal personen — na gedurende de eerste dagen alle vijftig families bezocht te

hebben. Hij stelt een aantal tipevragen zodat de feiten vanuit verschillende individuele gezichtspunten gezien en de verschillende verklaringen onderling vergeleken kunnen worden.

Een eerste groep gesprekken werd gevoerd en een eerste groep gegevens bijeengebracht over het dorp Lioe Ling zelf — waarbij lijsten met de prijzen voor konsumptie-artikelen, lijsten met de gerantsoeneerde waren, prijzen betaald door het graankantoor van het distrikt enz. worden vermeld.

In het hoofdstuk over de «brigade Lioe Ling» worden, na tabellen o.m. over het gezinsinkomen, interviews afgenomen van een drietal personen. Andere hoofdstukken zijn gewijd aan de werkgroep voor groenteteelt en de arbeidsbrigade Lioe Ling. Ook worden een zestal vrouwen uit verschillende leeftijdsgroepen ondervraagd, evenals de bataljonsleider van de volksmilitie, een lid van het revizee-komitee, een oude dokter, de oude en de jonge partijsekreteraris en zelfs een contra-revolutionair. Een speciaal onderzoek wordt gewijd aan het onderwijssysteem.

De methode tot sociologisch onderzoek die door Myrdal wordt aangewend is

niet nieuw. Sociologen, antropologen, gedragspsychologen e.a. hebben een of andere directe methode tot het bijebrengen van gegevens — omwille der objectiviteit — reeds herhaaldelijk toegepast. De Amerikaanse antropoloog Oscar Lewis gaf op die wijze bijvoorbeeld een zeer gedetailleerd en uitvoerig portret van een arme Mexicaanse familie in zijn boek «De Kinderen van Sanchez». Zijn methode bestond er echter in, na enkele inleidende of richtgevende vragen de geïnterviewde te laten spreken voor een bandopnemer. De controle op de authenticiteit van het verhaal was hier mogelijk door de beperktheid van het aantal personen en de begrensdheid der familie-gemeenschap — maar ook door het feit dat de auteur de taal der geïnterviewden machtig was.

In Myrdals geval was een dergelijke methode zeer moeilijk, omdat hij voor de onmiddellijke opname en uitwerking der interviews aangewezen was op twee Chinese tolken. Hij geeft toe dat zijn materiaal fouten kan bevatten en dat de meeste verhalen der geïnterviewden de neiging hebben, zich naar een «algemene opvatting» te richten — waarmee dan de officiële kommunistische versie

wordt bedoeld.

Verder dringt zich de vraag op, in hoeverre deze kleine agrarische gemeenschap representatief is voor Rood China. Het voorhanden zijnde materiaal laat allerlei interpretaties toe. Toch geeft het, zelfs bij een zekere eenvormigheid van historische vizie in de interviews — eenvormigheid die logisch en verklaarbaar is — een overvloed aan allerlei gegevens. In zijn geheel biedt het een zeer uitgebreide materiaal-verzameling over een zeer kleine groep en een klein facet van het Chinese leven van nu.

Men kan van mening verschillen over de waarde ervan als bijdrage tot een gezamenlijke indruk, en aan de journalistieke reportage van een Taylor bv. — na anderhalf jaar verblijf en kontakten overal — zelfs bij alle mogelijke subjectiviteit, meer waarde hechten dan aan dit opnemen van interviews tijdens een verblijf van één maand. Wij geloven dat beide methodes nuttig zijn en elkaar dienen aan te vullen. De bewering van Jef Last in de inleiding, dat uit dit rapport blijkt dat de situatie veel gunstiger is, dan wel eens door anti-kommunisten gezegd wordt, laten wij voor rekening van de inleider — vermits ook dat subjectieve interpretatie is.

Myrdal's boek is een alleszins interessante kennismaking met mensen, milieu, werkmethode enz... Spijtig dat, in plaats van de tekeningen, geen fotomateriaal de interviews kan aanvullen.

Jan Myrdal «Rapport uit een Chinees dorp» — 336 blz. A.W. Bruna & Zoon, Utrecht — Antwerpen.

MOMENTOPNAME

LYDIA WILS

Tot 3 februari exposeert in Campo, Meir 47-55 te Antwerpen Lydia Wils, die reeds verscheidene gemeenschappelijke en individuele tentoonstellingen in binnen- en buitenland op haar actief heeft. Haar werk vertoont verwantschap met Tytgadt door het naïeve en spookjesachtige.

VLAAMSE KLUB KUST

De Vlaamse Klub Kust te Oostende blijft niet bij de pakken zitten. Hij nodigt uit op dinsdag 4 februari te 20 uur 15 in de Kursaal tot de koncertavond met de Wiener Sängerknaben onder leiding van Uwe Harrer. Toegangsprijzen van 60, 80 en 100 fr. Jeugd: 40 fr.

Een tweede manifestatie van de Vlaamse Klub is de opvoering van «Ik ben er en blijf er», komedie van R. Vincy en J. Valmy (heeft dus niets met premier Eyskens te maken...) door «De Bacchanten» in het stedelijk feestpaleis van Oostende op 18, 20, 31, 25, 27 en 28 februari a.s. telkens om 20 uur. Toegang 60 fr., jeugd 40 fr. Lokatie Standaardboekhandel, Kapellestraat 103, Oostende.

FAKKELTEATER ANTWERPEN

Op 14 februari gaat de première van «De lachende krokodil» van de antwerpse toneelacteur Jan Christiaens in première in de regie van Guido Maeremans. Het is een sociale satire en een modern zinnenspel, waarin ook de zwarte humor van Christiaens aan bod komt. Jan Christiaens debuteerde met «De koningin der eilanden» en publiceerde sindsdien een tiental toneelwerken. Hij is ook jeugdschrijver en auteur van het tu-spel «De bruiloftstaart». Hij ontving driemaal de letterkundige prijs van de provincie Antwerpen en in 1965 de «Sinjaalprijs voor Toneel».

Voorstellingen van 14 februari tot 22 maart: elke vrijdagavond en zater-

dagavond om 20 uur 30. Plaatsbespreking tel. 32.91.62.

VTB-INITIATIEVEN

De Vlaamse Toeristen Bond heeft zoals bekend een tweejaarlijkse prijs voor Vlaamse humor ingesteld. Deze prijs valt telkens samen met het salon van de Vlaamse humor. De volgende wedstrijd is dus voor 1970, waaraan iedereen kan deelnemen met een onbeperkt aantal inzendingen van karikaturen, volgens drie onderwerpen: roze humor (hij of zij is in), grauwe humor (kontestatie) en zwarte humor (verdedigers van de waarheid, het recht, de eer, enz.). Voor elke reeks is er een eerste prijs van 3000 fr., een tweede van 2000 fr. en een derde van 1000 fr. (in totaal 18.000 fr.) voorzien.

Om Vlaanderen in het buitenland nog beter bekend te maken stelt de VTB een jaarlijkse prijs (een maand vakantie in het land, waar de laureaat Vlaanderen met zijn pen diende of in Vlaanderen als het om een buitenlander gaat) ter beschikking van hem, landgenoot of buitenlander, die zich in de buitenlandse pers het verdienstelijkst maakt tegenover ons land.

«SKAMEN»

Deze nieuwste film (De Schaamte) van Ingmar Bergman op het thema van de angst en de gruwel van de oorlog lokt uiteraard weer een vloed van commentaar uit. Bergman behoort sinds zijn «Zevende Zegel» tot de «monstres sacrés» van deze tijd nog meer dan andere filmgroten als Fellini en O. Welles. Het is maar spijtig dat met de crisis in het filmbedrijf dergelijke films alleen in grote steden of in zeer beperkte kring te zien zijn als zijnde «niet commercieel». In een tijd dan waarin steeds meer over vrijetijdsbesteding wordt gesproken en de «kulturele vulling» daarvan...

Dit is blad 15 van het perkamenten handschrift van Pierre Choque, genaamd «Bretagne», geschreven in gotisch bastardschrift en verlucht met vier miniaturen door de schilder Jean Perral. Het betreft een verslag van de uitvaart van Anne, laatste koningin van Bretagne. Ons tafereel stelt de rouwkamer voor ingericht naar aanleiding van het overlijden. Vier eeuwen later staat de volkse strijd van Bretagne weer volop in de belangstelling. Het handschrift werd zopas verworven door de koninklijke bibliotheek te Brussel.

DENKEND AAN NEDERLAND

«Denkend aan Holland zie ik brede rivieren, traag door oneindig laagland gaan» dichtte Marsman.

Het «Nederland» in de titel van Durnez' boek is het «Holland» in Marsmans gedicht: het gebied der Nederlanden van Rozendaal tot Winschoten, het koninkrijk der Nederlanden. Durnez heeft onder die titel een konfrontatie met dit Nederland neergeschreven in een zestiental kortere of langere stukken, over diverse onderwerpen, personages, toestanden.

Zijn boek is zoniet een repliek, dan toch een tegenhanger van «Denkend aan Vlaanderen» van Godfried Bomans, die ons zuidelijke Nederland zag door de bril van de noordelijke humorist: een begrijpende maar wel eens vlaamse gevoeligheden rakende humorist, die

daarom op zijn boek ook wel eens minder gunstige reacties kreeg.

Bij een vergelijking met Durnez menen wij dat de Vlaming heel zeker de «hollandse» gevoeligheden (en die zijn er ook!) veel meer gespaard heeft: een hoofdstuk met de in heel Europa cirkulerende moppen moet dan ook niet verwacht worden! Het gedeelte met de «geschreven cartoons en andere prenten» bevat journalistieke schetsen-met-een moraal: de auteur legt, zonder al te grote nadruk, de klemtoon op hetgeen we van Nederland kunnen leren.

In het gedeelte «Mensen uit Noord en Zuid» stelt Durnez ons enkele mensen voor wier activiteit of verdienste op het gebied van de grootnederlandse culturele en andere integraties lag: Van Kampen, de uitgever van Pallieter en

van Timmermans' werk, professor Geyl, Anton van Duinkerken en Jozef Deleu hoofdredakteur van «Ons Erfdeel».

«Denkend aan Nederland» is joernalistiek, maar dan van de goede soort: humor en ernst, kritisch benaderen van de andere en zelfkritiek. Denk niet, dat dit boekje je met één slag de psychologie van de Noordnederlander zal doen doorschouwen Trouwens, voor deze psychologie moeten wij gedeeltelijk in onszelf schouwen en de omstandigheden

(historische, politieke en sociale) daarbij betrekken... «Denkend aan Nederland, denk ik aan Vlaanderen»: daar ligt de sleutel voor wederzijds begrip en voor een noodzakelijk naar elkaar toegroeien. Wie Europa wil, moet eerst Nederland willen. En dit «Denkend aan Nederland» is een prettige hulp op de weg!

«Denkend aan Nederland», Gaston Durnez — 167 blz. Uitgeverij Lannoo, Tielt.

C.J. KELK

In de reeks autobiografieën van noord- en zuidnederlandse auteurs die onder de benaming «Open Kaart» bij de uitgeverij Desclee-De Brouwer verschijnen, is het laatste verschenen boek, dat van C.J. Kelk, het zevende. De nu 68-jarige auteur werd geboren te Amsterdam, studeerde na de handelsschool en na lessen in Grieks en Latijn enkele jaren aan de amsterdamse universiteit, werkte in de exportboekhandel en werd dan adjunct-sekretaris van de Nederlandse Boekverkoopersbond en redakteur van «De Boekverkoper». In 1934 vestigde hij zich in Zuid-Frankrijk en wijdde zich uitsluitend aan de literatuur.

Hij keerde bij het uitbreken van de oorlog naar Nederland terug, werd na de bevrijding literair redakteur aan «De Groene Amsterdammer» en werkte ook mee aan «De Vrije Bladen», «Ad Interim» en «De Gids». Na een poëtische debuut — Du Perron bracht een eerste bloemlezing van gedichten van C.J. Kelk bijeen onder de titel «Spele-vaart» — en na toneelwerk, schreef hij vanaf zijn verblijf in Frankrijk een tiental romans — Jan Steen, De Dans van jonge voeten, Judaspenningen en Pauweveren enz. — en wijdde zich daarna ook aan letterkundig werk: «Rondom tien gestalten», de tweedelige «Nederlandse Poëzie» en het «Leven van Slauerhoff». Hij vertaalde ook een groot aantal boeken, o.m. het beroemde chinese «Kin Ping Meh» naar de duitse vertaling van Franz Kuhn.

In zijn autobiografie «Ik kék alleen» verhaalt C.J. Kelk dit leven in zijn voorname fazen: kindertijd en school in Amsterdam, de groei naar de volwassenheid en het eerste literaire werk, de vijf jaar verblijf in Frankrijk waar zijn meeste proza-werk zal ontstaan, de terugkeer naar Nederland en de oorlog, het hernemen van de joernalistieke, literaire en vertaal-activiteit (naast het reeds vernoemde Kin Ping Meh vertaalde Kelk een veertigtal boeken, waaronder het succesboek van Arnold Krieger «Geliebt, gejagt und unvergessen»). De autobiografie is vlot geschreven, zonder zwaarwichtige uitweidingen of diepzinnige verklaringen: Kelk is daarin helemaal zoals in zijn romans die het eveneens moeten hebben van de vlotte maar toch zuiver-gestileerde verhaaltrant en van het goed in elkaar gestoken verhaal, niet van de psychologische analyse of de gedachte-lijke zwaarte. Hetzelfde geldt trouwens ook voor zijn kritieken, die het diepbo- rende specialisatiewerk en het gefilo- zofer overlaten aan de «hogere» litera- tuuranalisten, maar die aan de grote massa van het lezende en geïnteresse- erde publiek een — degelijke en op eigen ervaring en smaak gebouwd — infor- matie verstrekken, waar men wat aan heeft. Dat hij daarbij het geforceerde

en gekompliceerde, het zwartgallige en dikdoenerige minder appreciëren kan, ligt ook in de lijn van zijn eigen werk. Zijn autobiografie is zoals hijzelf en zoals zijn overig werk: vlot, verhalend en zelden beschouwend of bespiegelend, en toch in zijn geheel een psycholo- gisch portret schetsend van de auteur...

C.J. Kelk: «Ik kék alleen»; Desclee De Brouwer, Brugge, 162 blz.

TONEEL TE ANTWERPEN

K.N.S.

In het omvangrijke oeuvre van Shakespeare is «Koning Lear» zeker niet het meest kunstvolle, echter wel het geweldigste en mis- schien ook het grootste en het meest omvattende werk. Het is de tragedie van de dwalende vader- liefde en de ondank van de kin- deren hier weergegeven.

Bij Koning Lear is zijn waanzin de verpersoonlijking van een ver- dwaasde wereld, die tot ondergang gedoemd schijnt, daar alles op los- se schroeven komt te staan, terwijl de andere hoofdfiguur Gloucester gelouterd uit de ellende komt. Het is maar al te blind zijn en waan- zinnig dat beide verdwaasden de waarheid kennen; slechts door hun ondergang zien ze de wereld zoals ze is en ook zichzelf zoals ze zijn of moeten zijn.

We menen dat regisseur Walter Tillemans in zijn persoonlijke op- vatting: de koningsfiguur moet de plaats ruimen voor een mense- lijker aspect, alle facetten van dit zwaar werk heeft belicht, hetgeen bij alle spelers tot uiting komt

mede dank zij een gedisciplineerd, sluitend en vlot samenspel. Samen met Hugues C. Pernath, zorgde hij voor een nieuwe aangepaste ver- taling, in moderne taal, zonder filologische pretentie, maar met een tekst die de acteurs in de mond ligt. Niet alle werken van Shakespeare spreken ons nog aan; de voorstelling in de K.N.S. heeft dit wel bereikt. Alleen zou er nog mogen geschrapt worden, daar en- kele tafereelen te langdradig aan- doen.

Het decor viel bijzonder mee: sober, expressief en geheel volgens de regie-opvatting over de machte- loosheid en de eenzaamheid van de mens.

De K.N.S. beschikt over een stel sterke spelers. De mannen zijn zeer op dreef; de vrouwen, die minder spelgelegenheid hebben, zijn iets zwakker, gezien de grote bezetting, kunnen we er slechts een paar aanhalen: Gaston Van- dermeulen, (als diep aangevoelde weergave van een schrijnende Gloucester), Dirk Decler (Glou- cester jr.: flinke uitbeelding, vol overgave), Mark Janssen, (de nar, een gewiekste figuur, die we toch liever in een narrenpak hadden gezien dan als clown) en Luc Phi- lips, (titelrol: een machtige pre- statie, met présence en met een zeer persoonlijk benadering van zijn tekst: zijn tekort aan statige koningsfiguur speelt hij weg door zijn groot talent en gevoelsvolle zeggings). Een andere tekortko- ming over het geheel: een zeker gebrek aan distinctie, zowel in houding als in kleding.

BRUSSELS KAMERTONEEL

Het Mechels Miniatuurteater is in het Kamertoneel te gast ge- weest met een reeks voorstellingen van «Fando en Lis» van de spaan- se avant-garde schrijver F. Arra- bal, een sterk uitgekend modern werk, waarmee de jonge generatie de vormen wil aangeven die het huidige toneel zou moeten aanne- men. Gedeeltelijk kunnen we dit aanvaarden: vernieuwing is eigen aan het leven.

Het is uiterst symbolisch opge- vat. Enkele voorbeelden: de mens is er om zijn medemens te pijn- gen, te kastijden, te doden (homo homini Lupus); ketens zijn onver- mijdelijk; we vervallen altijd in dezelfde fouten, we draaien rond éénzelfde cirkel en komen steeds op dezelfde plaats uit: het leven met zijn ellendes is een draaikolk waaruit niet te ontsnappen is; we leven in angst voor het leven; we zijn allen maar onmondige, onno- zele, berooiden sufferers; in één woord: sterk geëngageerd teater.

Over de vertolking zijn we zeer entoeziast: de spelers: Doris Van Caneghem, Dirk Buyse, Renaat Verreth, Tuur De Weert en Her- man Coertjens geven zich met hart en ziel en beschikken over een groot talent. Het was een hoog- staand spektakel met schitterende momenten.

Alleen met de dialoog die voor- afging zijn we het niet eens: hij getuigt onmiskenbaar van een ge- frustreerde toestand.

J.V.

In de Via Margutta te Rome houden allerlei italiaanse en buitenlandse kunst- naars bestendig tentoonstelling op straat, soms wel met zijn vijfhonderd. Ook de politie neemt uiteraard een kijkje, kwestie van goede zeden en zo...

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV

TEN HUIZE VAN ROSE GRONON

Vanavond brengen Joos Florquin, Annie van Avermaete en Frons Fraeters een bezoek aan de bekende vlaamse romanschrijfster Rose Gronon. Martha Bellefroid — zo is haar werkelijke naam — werd geboren in Antwerpen in 1901. Ze studeerde aan de normaalschool trad later in het onderwijs, maar is nu al sinds enige jaren met pensioen. Dat betekent niet dat ze haar pen heeft neergelegd. Integendeel. Verleden jaar maakte deze kleine, grijze, vriendelijke vrouw haar toneel-debuut. Haar stuk « Anders » werd gekreëerd door het Brussels Kamertoneel. Velen dachten toen dat ze de roman voor het toneel had geruild. Daar is echter niets van waar gebleken. Ze moest enkel die stap zetten, omdat ze naar haar eigen woorden, verliefd was op toneel. Rose Gronon heeft nu een zevental romans op haar naam staan. Ze debuteerde een dertigtal jaren geleden met « Le livre d'Arnd » een in het Frans geschreven werk. Zij stamt immers af van franse Hugenoten die zich in Limburg kwamen vestigen. Na de tweede wereldoorlog maakte ze vooral naam door haar geschiedkundige romans. Ook heeft Rose Gronon tal van novellen en jeugdverhalen op haar naam staan. Ze werkt ook voor radio en televisie. De ploeg van prof. Florquin bezocht de schrijfster in het mooie oude huis in de antwerpse Lange Beeldkensstraat, waar ze zo van houdt en dat overigens haar geboortehuis is.

Maandag 3 februari om 21.15 u. (Brussel Ned.)

MOEDER COURAGE

In alle teaters ter wereld worden de stukken van de grote duitse marxistische toneelschrijver en dichter, Bertold Brecht (1898-1956) nog regelmatig en met veel succes opgevoerd. Zijn thema's zijn van alle tijden en alle volkeren: angst, schuld, verdrukking en twijfel. Aan zijn voortdurend streven naar menselijke goedheid en liefde ontsproot het overgrote deel van zijn werk, een voor-

beeld bij uitstek van modern politiek toneel. In het marxisme vond Brecht zijn bestemming en inspiratie. Zijn leven lang heeft hij gevochten tegen bourgeoisie en kapitalisme, tegen nazisme en rechts extremisme. In 1933 moest hij dan ook Duitsland verlaten. In 1948 keerde hij terug en ging in Oost-Berlijn wonen, waar hij samen met zijn vrouw, de actrice Helene Weigel, en zijn medewerkers Busch, Engel, Bergner en Neher, het Berliner Ensemble leidde.

List en geweld beschouwde Brecht als onmisbare wapens in een wrede en noodzakelijke oorlog tegen het kapitalisme. De noodzakelijkheid en de wreedheid van de oorlog vinden wij terug in de figuur van Moeder Courage (1939). Dit stuk is een kroniek uit de dertigjarige oorlog en speelt zich af in het zuiden van Zweden en in Noord-Duitsland, omstreeks 1624-1636. Moeder Courage is een eenvoudige marketenster die probeert de oorlog te overleven door zich ten dienste te stellen van de oorlog. Als moeder vecht zij om haar kinderen aan het monster te onttrekken, als marketenster leeft zij door zijn bestaan. Vanaf de eerste scene hangt de oorlog als een gewild noodlot boven haar. Zij poogt niet te ontsnappen. Eén na één verliest zij haar drie zoons en haar dochter Katrien in de strijd. Wanneer zij tenslotte in de laatste scene alleen verder trekt, blijft haar niets anders over dan het geloof in de oorlog. Geen menselijke moed verbreekt de verbondenheid tussen mens en oorlog, waaraan het schuldgevoel van ieder mens vastkleeft.

Moeder Courage werd uit het Duits vertaald door Alfons Goris en opgevoerd door het KVS-gezelschap.

Dinsdag 4 februari om 20.25 u. (Brussel Ned.)

DE GANG OVERVAALT DE STAD

Laslo Benedek, Amerikaans filmregisseur van hongaarse afkomst, draaide dit psychologisch drama — The Wild One — in 1953, naar een scenario van John Paxton. Het is één van de grote films die Benedek een reputatie van internationaal for-

« De Gang overvalt de stad », Amerikaanse film van Laslo Benedek met Marlon Brando. — Brussel Ned. vrijdag 7 februari.

maat bezorgden. De andere prent is Death of a Salesman (1952) naar het oorspronkelijke toneelstuk van Arthur Miller, de dood van een handelsreiziger. Na Kinder und ein General, een derde merkwaardige film, heeft Laslo Benedek, om zo te zeggen geen hoogvliegers meer verwezenlijkt.

The Wild One of De gang overvalt de stad is in Engeland lang verboden geweest wegens de brutaliteit van sommige tonen. Vanuit sociologisch standpunt is de film trouwens een merkwaardig document omdat hij met de precisie van een documentaire, een bepaalde Amerikaanse realiteit weerspiegelt: de gedragingen van benden delinkwente jongeren die de steden onveilig maakten. De film ligt gedeeltelijk aan de oorsprong van het beruchte fenomeen van de zogenaamde leren Jekkers of « blousons noirs », waarvan Marlon Brando — door zijn vertolking — de verspersoonlijking is geworden.

De inhoud: een bende jongelui heeft onder de naam Black Rebels Motorcycle Club een « gang » gevormd en zaait paniek in een kleine kalifornische

stad, onder leiding van haar aanvoerder Johnny (Marlon Brando). De agent Harris slaagt er niet in de orde te handhaven. De bende krijgt het aan de stok met een andere gang motorrijders. Wanneer Chino, één van de herrieschoppers, in de nor gaat, sluiten de twee vijandige benden dadelijk vrede en besluiten met vereende krachten Chino te helpen ontsnappen. Wat mislukt, want de knaap is dronken. Wanneer Johnny, verliefd op Kathie, de dochter van Harris, er niet in slaagt haar voor zich te winnen, dreigt het slecht af te lopen voor de bende. Door een misverstand denken de stadsbewoners dat hij Kathie wil aanranden. De tussenkomst van Harris en het meisje komt net op tijd. Bij een ongeval doodt

Johnny een oude man, maar de rechtbank veroordeelt hem wegens moord. Kathie's oom getuigt voor hem en hij wordt tenslotte toch vrijgesproken. Hij zal de stad verlaten met zijn bende, maar wil toch eerst Kathie en haar vader nog bedanken...

Merkwaardige enscenering en goede vertolking van Marlon Brando.

Vrijdag 7 februari om 20.25 u. (Brussel Ned.)

ANSFRED VAN ANTWERPEN

Onder deze titel draaide de bekende vlaamse kineast Roland Verhavert (Meeuwen sterven in de haven, Wat nu, oude man, De luitenant, Het afscheid) de vierde in een reeks korte televisie-speelfilms rond het thema van de geboorte. Het scenario is telkens van een vlaamse auteur, en werd deze keer geschreven door Jos Ghysen, producer bij de B.R.T., schrijver van romans en korte kroniekes voor krant en radio. Het gegeven heeft dan ook een prettige luchthartige toon, het is een korte komedie.

Paul van Antwerpen, radio-omroeper, heeft een zoon gekregen. Blijkbaar zijn eerste spruit want hij is wel even onder de indruk van het blijde gebeuren en weet ook niet al te best hoe het allemaal hoort met die administratieve rompslomp: aangifte, tijdig een naam kiezen die voorkomt in één of ander register — want je mag je zoon niet zomaar Ansfred heten — geboortepremie en dies meer. En Paul van Antwerpenervaart dat van bij de geboorte de maatschappij al vooruit denkt, en het hele leven van de nieuwe kleine mens wil verzekeren, zelfs tot in een krematorium.

Woensdag 5 februari om 21 u. (Brussel Ned.)

Vlaamse T. V.

Zaterdag 1 februari

16.00 tot 18.00 : Volksuniversiteit — 18.50 : Zandmannetje — 18.55 : Ja zuster, nee zuster (10e en laatste deel) — 19.45 : Popeye — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Wij, Heren van Zichem (III) — 21.05 : Slenterend door Wenen. TV-show — 21.35 : Echo — 22.10 : Nacht van Radio en Televisie — 23.10 : TV-nieuws.

Zondag 2 februari

14.30 : Poly in Portugal. 1e afl. van ons nieuw jeugdfeuilleton — 14.45 : Kapitein Zeppos : De Eglantier — 15.15 : Binnen en buiten — 17.15 tot 18.00 : Traditionele dorpsbruiloft te Ljubljana — 18.15 : Klein, klein kleutertje — 18.35 : Sportreportage — 19.05 : Ben de Beer : De kippendief — 19.30 : De geschiedenis van de XXe eeuw : vierdagenweek — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : Uit met Bobbejaan Schoepen — 21.30 : Mannix — 22.20 : TV-nieuws.

Maandag 3 februari

14.05 tot 14.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Zorra : De vermiste vader — 19.25 : Vergrootglas op de postzegel — 19.40 : Openbaar kunstbezit : « Ros Beiaard en de 4 Heemskinderen » van een onbekend meester — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen — De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : High Chaparral : De weduwe van Red Rock — 21.15 : Ten huize van Rose Gronon, letterkundige — 22.05 : Taptoe — 22.30 : TV-nieuws.

Dinsdag 4 februari

14.05 tot 15.55 : Schooltelevisie — 18.10 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken : Tegendraads — 19.25 : Alledag — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Moeder Courage. Toneelstuk van Bertold Brecht, gespeeld door het K.V.S.-gezelschap — 23.25 : TV-nieuws.

Woensdag 5 februari

17.00 : Tip-top — 18.00 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Atelier — 19.25 : Arena — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen — De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Snarensput — 21.00 : De geboorte : « Ansfred van Antwerpen » van Roland Verhavert — 21.30 : Volksconcert — 21.55 : Europese kampioenschappen kunstrijden op het ijs te Garmisch-Partenkirchen — 22.55 : TV-nieuws.

Donderdag 6 februari

14.05 tot 15.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken — 19.35 : Politieke tribune : de Belgische Socialistische Partij — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Forsyte Saga : Beslissingen — 21.15 : Tot welke prijs ? Enquête van Kris Borms over de kosten van een verkiezingscampagne — 22.15 : Première — 22.55 : Basketbal : Royal IV - Legia Warschau — 23.25 : Europese kampioenschappen kunstrijden op het ijs te Garmisch-Partenkirchen — 23.40 : TV-nieuws.

Vrijdag 7 februari

14.05 tot 16.00 : Schooltelevisie — 17.55 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Protestants-godsdienstige uitzending — 19.30 : Ziet u er wat in ? — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen — De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Speelfilm : De gang overvalt de stad — 21.40 : Mens, waarheen ? — 22.40 : Europese kampioenschappen kunstrijden op het ijs te Garmisch-Partenkirchen — 23.40 : TV-nieuws.

« Moeder Courage » van Bertold Brecht met Rik Andries, Irma De Veirman, Cyriel Van Gent en Yvonne Lex. — Brussel Ned. Dinsdag 4 februari.

Wij sport

vlaams nationaal

« ROENKER »

En de staatsgelden bestemd voor de sportlui zullen volgens objectieve criteria verdeeld worden onder Vlamingen en Walen. Er zijn veel meer vlaamse dan waalse sportbeoefnaars, de Vlamingen krijgen meer geld dan de Walen. Aldus heeft gekraaid lij menigvuldige gelegenheden zijn excellentie Frans van Mechelen, minister van nederlandse kultuur, en dat gekraai heeft hij onderstreept met kloeke vuistslagen op allerlei spreekgestoelten.

Het resultaat was dus, naar verwacht, dat genoemde centen paritair verdeeld werden onder Vlamingen en Walen. Dat betekent dat drie Walen evenveel krijgen als zeven Vlamingen. Dat betekent ook dat de vele vlaamse kinderen niet meer turnzalen, zwembaden en sporten speelpleinen zullen krijgen dan de enkele waalse. Dat betekent tenslotte dat Frans van Mechelen voor ons niks anders is dan een « roenker », die het wel struis kan zeggen, maar « past » als het op daden aankomt.

WIJ LAKE EN...

Op 25 januari werd het Belgisch olympisch comité in buitengewone zitting verzameld, om stelling te nemen tegen de dreigende splitsing van BOK en sportfederaties in Vlaamse en Waalse vleugels. De 48 opgekomen federaties hebben unaniem besloten dat BOK en federaties unitair moeten blijven, en dat eventuele reorganisatie (splittingsen) niet kunnen opgelegd worden (door de staat). Daarmee hebben de federaties gestemd voor het behoud van de huidige toestanden. Hoewel de mensen die daar zaten overwegend Vlamingen zijn, en hoewel zij een overonderende meerderheid Vlaamingen vertegenwoordigen, hebben zij goedgekeurd dat de

sport aan de top eentalig Frans blijft, en dat zij de lakeien blijven van de « dikken ». Wij kunnen slechts onze mening herhalen: wij moeten van onderaan beginnen, en zorgen dat andere mensen de federaties vertegenwoordigen. Onze mensen, vlaamse, en echte. Dat lijkt ons de enige deur die voor ons open blijft.

BOND CONTRA BTW

In zijn orgaan Sportleven formuleerde de belgische voetbalbond een lange en bittere klacht, omdat in het stelsel van de belastingen op de toegevoegde waarden ook een belasting van 15 ten honderd op de ontvangsten voorzien wordt. Wij

begrijpen die klacht tenvolle. 15 t.h. aan de staat, 12,5 t.h. aan de gemeente, en 7,5 t.h. aan de bond, dat maakt 35 t.h. van de ontvangsten die de clubs moeten afdokken, en dat is inderdaad toch nogal veel, vooral omdat ze primo al zo moeilijk de eindjes kunnen aan elkaar knopen, en secundo nog bedreigd worden met sociale lasten, die ze voor hun betaalde spelers zouden moeten gaan betalen volgens het wetsvoorstel Declercq.

Anderzijds zouden we het toch maar zus en zo vinden als de klubs met geld zouden blijven « smossen » (ze betalen soms hun spelers tot 50.000 fr. per man voor één wedstrijd), zonder dat zij, net als iedereen, belastingen en dergelijke zouden moeten betalen.

De grote prijs Stan Ockers, internationale wedstrijd achter dermyns werd gewonnen door Theo Verschuieren vóór Patrick Sercu. Hier Sercu tijdens een laatste — vergeefse — poging tot voorbijsteken.

IS MERCKX EEN « BELS »

Er is op dit ogenblik een belangrijke kwestie hangende in het belgische wielershuishouden. De kwestie namelijk of (een gedeelte van) de Faemaploeg (Italië), die verschillende belgische renners, waaronder Merckx, in haar dienst heeft, kan aanvaard worden als een belgische ploeg. Naast de vele zakenbelangen die daarbij op het spel staan, hangt het daarvan af of Eddy Merckx de komende ronde van Frankrijk zal rijden als Italiaan of als Belg. Vermits het daarenboven vaststaat dat hij hem gaat winnen (maar wij denken dat dit alleen het geval zal zijn als hij als Belg rijdt), zijn vele landgenoten er voorstander van dat zijn ploeg wordt ingeschreven als een belgische ploeg, met het oog op de eer en de kommerce en zo.

Anderen voelen dan alweer minder voor belgische « koleuren » in dienst van italiaanse firma's. De kwestie is nog ver van opgelost, en er zal daarover nog een aardig woordje gepraat worden.

OOK UNIEK

Er doet zich in de belgische basketbalsport ook een eigenaardig verschijnsel voor. In de hoogste afdeling spelen twaalf ploegen, hetzij tien vlaamse, 1 brusselse (Royal IV Anderlecht) en 1 waalse (Standard Luik). Precies deze laatste is kampioen van België, en zij staat ook in het brandpunt van de belangstelling. Zij wordt zelfs zo een beetje vereenzelvigd met het belgische basket, ondanks het feit dat ze slechts voor de eerste keer kampioen is (tegenover Antwerp bv. al zeven keer, en Mechelen vier keer). Alle topspelers van Standard zijn daarenboven Vlamingen (Aerts, Steveniers, Scholliers) of vreemdelingen (Deilh, Balicki), en ook hun coach, Guy van den Broeck, kan men bezwaarlijk een Waal noemen. Trouwens, in gans de hoogste afdeling zou men met moeite tien goede waalse spelers kunnen vinden.

Desondanks spreekt de voorzitter van de federatie, Ballieu, geen gebenedijd woord Neder-

lands. Waar vindt men nog zo iets buiten België?

PRO HEIZEL

Bij monde van Les Sports vertelde burgemeester Cooremans dat hij het toch wat vervelend vindt dat de stad Brussel over zo'n uitstekend Heizelstadion beschikt, en dat men met de nationale ploeg tegenwoordig meer en meer naar Anderlecht en Luik trekt. En hij voegde eraan toe dat deze houding van de bond niet van aard is om de stad te doen besluiten tot modernisering (o.a. van de lichtinstallaties) van het stadion.

Wij vinden dat de burgemeester gelijk heeft. O.i. moest men met de nationale ploeg op de Heizel spelen. De « koudheid » van dat grote stadion zou wel vlug verdwenen zijn, als de voetballers maar voor de prestaties zorgden, zoals dat vroeger trouwens het geval was.

En alleszins is het ontvluchten van de « nationale » Heizel naar het « regionale » Anderlecht of Standard geen propaganda voor het bouwen van een door de « nationale » sportlui zo begeerd « nationaal sportcentrum » in Oudergem.

MANEGE DU MONT BLANC

Rik van Looy heeft te Herentals een manège « Wittenberg » geopend. Zo'n luksueuze installatie, dat ze, naar sommigen beweren, nooit winst zal kunnen opleveren. Wij wensen de Rik geluk met dat initiatief, en we hopen — we denken het zelfs — dat het met die winst nogal los zal lopen.

Vervelender vinden wij dat « hij » voor die opening in de Kempen ook franse uitnodigingskaarten rondstuurt. Eigenlijk is dat, naar het schijnt, wel per ongeluk gebeurd, toen de nederlandstalige kaarten waren uitgeput.

Maar zoals 't Pallieterke het zei, het zal bij de Rik toch niet op wat drukwerk aankomen zeker?

We zullen voorlopig toch maar niet geloven dat hij van zijn Wittenberg een « manège du Mont Blanc à Herentals » wil maken.

BEROEPS-RENNER

Wij moesten allemaal een pint drinken van de Willy, ge weet wel, die beroepsrenner van ons die ook nog koffie verkoopt.

« Gijlie, hebt allemaal wat koffie gekocht van mij », zei hij, « en dat is vriendelijk. Drink nu iets van mij ook ».

De kommerce had hij nu opgegeven. Of hij al « binnen » was? « Verdikke neen, bijlange niet », zei de Willy. « Pakt dat ik alles bijeen in heel de winter drie honderd kilo koffie verkocht heb. Ik heb daar iets aan verdiend, maar toch niet veel. Maar ge moet dat zo niet zien. Ik had een bezigheid in de winter en ik kwam eens bij mijn supporters. En dat is voor een koereur ook iets waard. Maar nu heb ik daar geen

tijd meer voor. Ik moet gaan trainen, het seizoen gaat beginnen ».

Wij wensten hem allemaal een goed seizoen, en dat hij deze keer enige keren zou kunnen winnen en veel centen verdienen, en alles wat ge een koereur zoal kunt wensen. Santee. Zodat de korvee dus ging beginnen.

« Ja ja », zei de Willy, « zo'n seizoen moet ge niet onderschatten. Een koereur moet hard werken voor zijn boterham ».

« Ik vind toch », zei Door, « dat een simpele werkman er harder moet voor werken ». Willy bracht hem aan het verstand dat drie, vier uren koersen steviger in de ribben kruipt dan acht of negen uur doen alsof ge werkt, gelijk het werkvolk.

Door, klein, mager en pezig man-

neken, gaf niet af. « Sè », zei hij, ik werk nu al zestien jaar in Brussel. In ploegen. Ik rijd er per velo naar toe, weer of geen weer, om tijd te winnen. Ik zal niet zeggen dat ik daar slavenwerk doe, maar ik moet van de eerste tot de laatste minuut toch doorwerken. Als ik met de nacht sta, werk ik overdag nog bij onze dikke (zijn broer, een metselaar) van één tot zeven, en als ik met de vroege sta, van vier tot zeven, en als ik met de achternoen sta, van zeven of acht tot 's middags. En dan heb ik nog een hof van 15 aren en aan mijn huis komt geen stielman aan. Ik doe alles zelf. Ik peins dat ik daarmee toch harder moet werken dan gij, zulle joeng ».

Wij, die Willy als 't schoon weer is zo wat zien rondvoeren, en als 't slecht weer is in 't sportlokaal zien zitten, wij dachten het ook. Maar het waren onze zaken niet.

Willy wou geen « woorden » met de kribbele Door en hij lachte zo maar ne keer van « k neem ekik aan dat gij hard werkt, Door joeng, ge

zoudt gij ook beter koereur geworden zijn ».

« Nee », zei Door, « toch niet. Nog een jaar of twee en dan laai ik één van mijn twee stielen vallen. Ofwel in Brussel, ofwel bij onze dikke, dat weet ik nog niet. Dan is mijn huis betaald en dan maak ik het mij wat gemakkelijker. En als ik nu koereur geweest was, zou ik er dan nog moeten aan beginnen. Dat is 't verschil. Sè, ik zou willen dat gij goed uwen boterham verdiende met uw koersen, maar ik weet dat het niet waar is. Ge moet gij vroeg of laat ook uw kruik-sken oppakken, makker. En hoe later ge het zult doen, hoe meer het uw... zal varen ».

Wij denken dat Door wel een beetje gelijk heeft. Er rijden hier in ons land veel beroepsrenners die met hun beroep hun brood niet verdienen. Daar zou wel eens iets moeten aan gedaan worden. Ofwel dat ze een andere stiel zouden kiezen. Ofwel dat hun beroep, koereur, ook de kleintjes zou toelaten wat te verdienen. Maar wie gaat daar nu weer voor zorgen?

LEEP

Wij zijn zo blij als een vogel. Onze Georges Heylens zal immers mogen mee voetballen tegen Spanje, hoewel dat zo niet voorzien was. De mannen met een goed geheugen zullen zich herinneren dat hij tijdens de wedstrijd België-Joegoslavië door de arbiter van het veld gezwierd werd, en achteraf voor twee internationale wedstrijden geschorst werd. Dat moesten normaal de beide matches tegen Spanje zijn. Maar... ondertussen speelde de Belgische B-ploeg tegen Luxemburg (zonder Heylens), en men heeft het gedaan gekregen dat die wedstrijd erkend werd als een A-wedstrijd. Zodoende was daarmee de straf van Heylens uitgeboet. Lepe mannen, die aan het hoofd staan van onze voetbalbond, ge moogt het gerust geloven.

BEVORDERING

Bij de bevrijding (?) van Tsjecho-Slovakije door de Russen en hun partners, toonde Emiel Zatopek, in zijn glorie-tijd «de lokomotief» die drie gouden medailles won tijdens dezelfde olympische spelen, zich nogal actief in het verzet tegen de «bevrijders». Hij werd daarvoor ontzet uit zijn ambt bij het ministerie van defensie van zijn land, en «bevorderd» tot

hulptrainer van een praagse atletiekploeg. Misschien is er al enige verbetering merkbaar sedert de tijd dat mensen, in het geval van Zatopek, plots ongelukkig ziek werden en stierven, maar een en ander toont toch aan dat het woordje «vrijheid» misschien vaag en relatief klinkt, ook bij ons, maar dat het ergens toch een zeer reëel begrip dekt.

ZEI BREDERO

Sport 69 wist te vertellen dat de geldschietster van Crossing Molenbeek, de heer Michiels, met veel «hambras» de brusselse club zou verlaten, om Eendracht Aalst te «kopen». Daardoor zouden de mannen van «Meulebeik» nog wat dieper in de «poef» gaan zitten, zouden hun spelers nog wat langer op hun pree moeten wachten, en zou Lierse maar besloten hebben de Brusselaars, wegens onbetaalde schulden, een proces aan het been te lapen.

De mannen van Crossing (en van Aalst) hebben laten weten dat er allemaal geen «sjiek» van waar is. Michiels blijft bij Crossing — zijn geld ook — zij het volgend jaar in een andere functie, de spelers zijn betaald, de club moet niks aan Lierse, enz. Bij voorbeeld ook nog dit: dat Crossing Sport 69 een proces aandoet. Wat zei Bredero ook weer over dat verkeren?

NOG EVEN TIJD

In 1969 zullen de wereldkampioenschappen wielrennen voor beroeprenners doorgaan in ons land. De proeven op de weg worden gereden op de (auto) omloop van Terlaenen, de proeven op de baan in het sportpaleis van Antwerpen, dat voor de gelegenheid wel een extra-beurt krijgt.

Nu reeds kan men zijn plaatsen rond de «ovalen ring» laten voorbehouden, en dat is goed op tijd, want de proeven nemen maar een aanvang begin augustus. En toch, naar het schijnt werden er al voor een goede honderdduizend frank kaarten verkocht. En zelfs mensen uit de Verenigde Staten zorgden al voor een goed plaatsje.

Wij gaan toch nog even wachten. Het komt ons voor — al hopen we voor de antwerpse mensen het tegenovergestelde

— dat de toeloop niet zo groot zal zijn, dat men met «gesloten deuren» zal moeten spelen. De tijd van tot de nok gevulde sportpaleizen lijkt ons voorbij, zelfs nu er maar een paar «velodroms» meer bestaan.

« DE IJZERSLAG 1914 »

Mits voldoende inschrijvingen zal de auteur M. Senesael van dit Vlaams oorlogsboek een herdruk uitgeven. De heer Senesael is oudstrijder van de eerste wereldoorlog, in de frontlijn, en is als vaandrig van de V.O.S. op elke IJzerbedevaart present. Van bij de stichting van de Volksunie was hij in zijn gewest actief.

Het boek telt 238 blz., 24 foto's en een grote frontkaart van het IJzergebied. De prijs bedraagt 140 fr. voor de gewone en 170 fr. voor de weelde-uitgave. Intekenen bij Marcel Senesael, Kerkstraat 74, Hoogstade (post Lo).

MILJOENEN DER LIEFDE

Het propagandacomité van de V.Z.W. « Stichting St.-Oda » Overpelt doet ook op U een beroep.

Ook in uw kennissenkring is er wellicht een verstandelijk gestoord kind.

St.-Oda-Overpelt bouwt een modern instituut voor deze kinderen.

HELP HEN GELUKKIG LEVEN!

Stort uw steun op P.C.R. 927255 van Miljoenen der Liefde, St.-Oda, Overpelt.

Onder de hoge bescherming van

Dhr. L. Roppe, Gouverneur van Limburg.

GEVRAAGD

IN DRUKKERIJ VOOR KRANTEN TE BRUSSEL

- Bekwame TYPOGRAAF - INVORMER
- Goede LINOTIPIST

Vijfdagenweek - aangename werksfeer - goed loon.

Zich aanbieden ROTATYP
Silvain Dupuislaan 110, Brussel 7 of
schrijven op dit adres.

TWEDE WEKEN ZONNEN IN DE WINTER

COSTA DEL SOL	8.950 F
KANARISCHE EILANDEN	9.980 F
	11.350 F

Verblijf in eerste klasse hotels.
Heen- en terugreis met straalvliegtuig.
V.T.B.-reisleiding. Een V.T.B.-realisatie!
Programma's en inlichtingen: V.T.B.-sekretariaat,
St-Jacobsmarkt 45, Antwerpen (tel. 03/31.09.95)
en alle V.T.B.-kantoren.

VLAAMSE ZIEKENKAS

het EERSTE na-oorlogse VLAAMS-NATIONAAL ziekenfonds, opgericht in 1951

Centr. Sekretariaat: ANTWERPEN, Kipdorp 50, tel. 03/32.31.39
Prov. Sekr. Brabant: Emiel Jacquemainlaan 124, BRUSSEL, tel. 02/19.08.64
Prov. Sekr. Limburg: HALEN, Stationsstraat 25, tel. 013/414.08
Meer dan 50 plaatselijke afgevaardigden - bodendiensten.

Aanbevolen Huizen

HOME

Eigentijdse woninginrichting
Rijschoolstraat 45 B
ST. TRUIDEN
Telefoon: (011) 741.96

H. DOX

Carnotstraat 133, Antwerpen
Telefoon: (03) 35.17.14
Binnen- en buitenlandse
merkkeukens
+ elektrische toestellen

AL AL AANBOUW
KEUKENS GLASAL

Engerstraat 161, Erps-Kwerps
Tel. (02) 59.77.83
DE ENIGE KEUKEN IN EUROPA
ONVERWOESTBAAR

« PIET POT »

Antwerpen's gezelligste
Bierkelder
Grote Pleter Potstraat 4
(bij Sulkerrul)
Open vanaf 8 uur 's avonds
Maandag en dinsdag gesloten.

REISBUREAU

Vlaams Reisbureau n.v.
Maatsch. zetel: Antwerpen 2
Tel.: (03) 49.30.45 - 49.15.94

Bezoek « De Veerman »

te St-Amands a.d. Schelde
Mosselen - Peling
Uitbater: Jan Brugmans

De specialist der

standaarddeuren
J. LEEMANS, Deurne zuid
Van Havre'el 70, tel. 35.63.17
Agent: De Coene - Kortrijk

EURO-DOMI

Moderne wooninrichting
Kruislaan 6, Brussel 1
(tussen A. Maxlaan en
E. Jacquemainlaan)
Tel. (02) 18.17.17

3-2-68

Breydelhot - BRUGGE

Jozef Suvestraat 2
Gelagzaal - 120 plaatsen
Tel. (050) 350.67

Informeer eens naar de prijs
van deze publiciteit.
Het zal U verbazen, hoe fel
hij meevalt.

HERMES
SCHOOL

Zuidlaan 54, Brussel

Volledige
secretariaatcursussen

STENO- en DACTYLOGRAFIE
in vier talen

BOEKHOUDEN

MODERNE TALEN

HANDELSRESPONDENTIE
ENZ.

DAG. EN AVONDLESSEN

M. Lemonnierlaan 211, Brussel
Tel. (02) 11.00.33

De school waar Vlamingen
zich thuis voelen

VRAAG

BIJ UW OPTICIEN

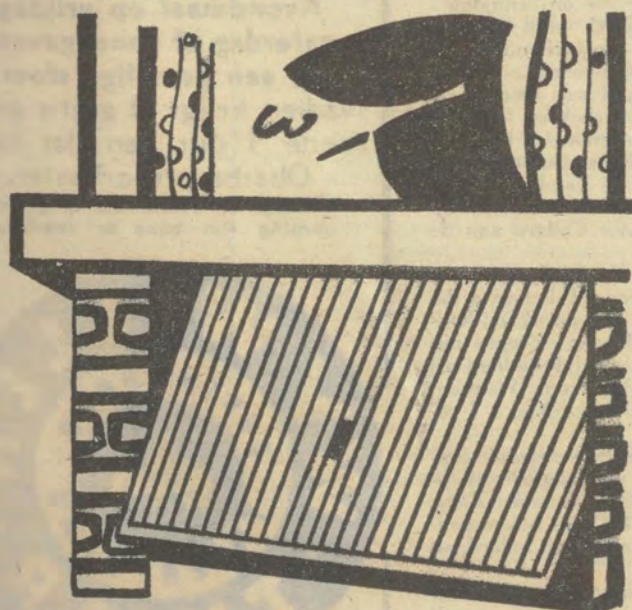

BRILMONTUREN

ingevoerd door Janssens & Co Schilde
Zaakvoerder M. Vanderbruggen - Tel. 03/79.07.95

WENTELPOORT

type ALUGA

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omliggend BREVET
in gepoetsteerde staalplaat. 23098
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

JEURCLOO

A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN

ZONHOVEN

Weierstraat, 2 - Tel. 011/132.31 & 132.36

PERS spiegel

« Walgelijk » zei Manu Ruys. « Petit pays, petit gens » zou Leopold II weer eens over zijn dierbare Belgique kunnen herhalen na het schouwspel dat vertoond werd rond de (niet-)inoverwegingneming van het amnestievoorstel van de Volksunie.

De verwarring in het belgisch establishment na de dood van Merlot en het steeds grotere slop van de vastgeroeste unitaire staat lokt ook elders dan in België de vraag uit « Wie doet de operatie ». Twee drummers achter de schermen hebben zich nog eens laten opmerken deze week : Omer en Paul VdB. De andere grote van over onze zuidergrens zal met minder vuurwerk ingehaald worden in Bretagne dan werd voorzien want de franse bezettingstroepen in Bretagne rollen elke vuurwerkreizieve systematisch op.

DE STANDAARD

Manu Ruys heeft het over de voortduren de patriotische schijnheiligheid rond het probleem van de amnestie.

Opnieuw zoals na 1944 lieten de Walen en Brusselaars en een deel Vlamingen zich op slechtouw nemen door de kollaborateurs tot 1941, de belgische kommunisten, de lui van het pakt Molotov-Ribbentrop, dat de inval in Polen mogelijk maakte.

« Er was werkelijk geen enkele reden om tegen te stemmen. Dezelfde tekst was reeds in 1961 en 1966 in overweging genomen, en zonder enig incident. Ditmaal kwam de Brusselse kommunist Moulin de Kamer opzwepen tegen het voorstel.

Dinsdag nog had Larock verklaard geen bezwaren te hebben tegen de inoverwegingneming. Donderdag veranderde hij van mening. Zonder geldige reden, want de verwijzing naar de amnestie-toespraak van Hugo Schiltz was een waardeloos alibi : ook dinsdag kende Larock die toespraak. Het enige nieuwe feit was : de dood van Merlot. Is er een verband ?

DOSFELINSTITUUT

Haast u nog enkele inschrijvingen voor sprekersschool

Retraitehuis der abdij van Averbode (prov. Antwerpen, Brabant en Limburg)

Retraitehuis der abdij van Male, St-Kruis-Brugge (prov. Oost- en West-Vlaanderen).

Twee verlengde weekeinden, telkens van vrijdagavond tot zondagmiddag.

7-9 februari 1969 en 7-9 maart 1969 in Male. 14-16 februari 1969 en 14-16 maart 1969 in Averbode.

Eerste weekeinde : Spreken in het openbaar. Woordgebruik, het spreken, uitspraak, seminarie-werk, gespreksgroepen.

Tweede weekeinde : Vergader-techniek. Leiding van de vergadering. diskussietechniek, politiek debat, werkverdeling, rollenspel, gespreksgruopen.

Inschrijving door storting van 1.000 fr (geen vermindering mogelijk) voor de twee week-einden, overnachting en eetmalen (tot en met lunch zondag) inbegrepen, evenals syllabussen.

Vermelden Averbode of Male. Beperkt aantal deelnemers (30 max per weekeinde). De inschrijvers ontvangen verdere inlichtingen.

Alle stortingen moeten gebeuren op rekening nr. 3.180 van het Dosfelinstituut bij de Kredietbank te Schoten (postrekening 177.77), met duidelijke vermelding waarover het gaat

De weigering van de Kamer om het amnestievoorstel ook maar voor onderzoek naar een commissie te verwijzen, is in elk geval een walgelijke beslissing. Nog steeds schrijkt de Belgische wetgever ervoor terug om een kwarteeuw na de oorlog de spons te vagen over de politieke kollaboratie. Nog steeds gaat hij door de knieën voor de kommunistische chantage met « de patriotten die nog niet voldoende beloond werden voor hun heldendaden ». (Een echte verzetsman als Raymond Scheyven heeft ooit eens gezegd : « Waarom zouden wij hiervoor beloond moeten worden ? »).

De Vlaamse CVP heeft front gevormd met de Volksunie. Een aantal Vlaamse socialist, zoals Jos van Eynde en minister Vranckx, hebben ook voor de inoverwegingneming gestemd. Voor de anderen kan men enkel deernis of misprijzen overhebben.

DE NIEUWE GAZET

Hoe verschillend Vlaanderen reageert in vergelijking met Wallonië rond het amnestieprobleem toont dit artikel uit de liberale pers. In een federaal Vlaanderen zouden deze problemen reeds lang opgelost geweest zijn. Zou er waarschijnlijk zelfs weinig of geen politieke kollaboratie met vlaams-nationale inslag geweest zijn.

« De Kamer heeft geweigerd het wetsvoorstel van de Volksunie tot amnestieverlening in overweging te nemen.

Dat spijt ons omdat de democratie hiermee niet gediend is.

Zoals Kamervoorzitter Van Acker terecht deed opmerken, is het traditie de inoverwegingneming slechts te verwerpen indien het betrokken wetsvoorstel strijdig blijkt met de grondwet of een karikatuur is.

Dat geldt niet voor het wetsvoorstel Van der Elst. Amnestie is beslist een zwaar geladen woord, maar een kwart eeuw na de oorlog kan niet ontkend worden dat een aantal juridische en administratieve gevolgen van de repressie in discussie mogen worden gesteld. Wat de discussie dan zal opleveren is nog een andere zaak.

Teveel wordt trouwens uit het oog verloren, dat de inoverwegingneming geen interpretatie inhoudt wat de grond van de zaak betreft. Zoniet zou men moeten vaststellen dat ons parlement kan stemmen zonder debat, wat onaanvaardbaar is.

Men hoeft de zaken niet op de spits te drijven om vast te stellen dat het de oppositie onmogelijk kan gemaakt worden nog een wetsvoorstel in te dienen.

Het huidige stelsel leidt zelfs tot potsierlijke situaties. Het wetsvoorstel op de amnestie werd onder twee vorige legislaturen wel in overweging genomen.

LA WALLONIE

Geraakt de grondwetsherziening van grond ? Niet essentieel nodig vindt dit waals sindikalistentagblad. Gaat dit in de richting economische bevoordeling van Wallonië en fictie van kulturele autonomie met Walen en Brusselaars die zich kunnen blijven bemoeien met onze zaken zoals bijvoorbeeld weer blijkt uit de brusselse reaktie op het T.V.-programma « Magesien ».

« Kunnen we dan zeggen dat de grondwetsherziening definitief is vastgelopen ? Misschien wel. Moeten we aannemen dat de heer Eyskens zijn nederlaag zal vaststellen. Dat ware logisch. En dat het land op de helling is ? Dat zou voortijdig zijn.

In werkelijkheid is de grondwetsherziening niet alfa en omega van de herziening van de nationale instellingen. Het is trouwens J.-J. Merlot zelf die, eerst te Doornik, daarna te Verviers, een efficiënte manier heeft verdedigd om Wallonië van de macht en de middelen te voorzien, zonder langs de grondwetsherziening te moeten.

Dit programma kreeg de steun van de waalse socialist en van de waalse syndikale organisaties, evenals de goedkeuring door de akkoorden van Klemmerke-Verviers van een niet te verwaarlozen deel van de vlaamse opinie en de brusselse socialist.

Door zich te bazeren op de volksmassa, is er nog mogelijkheid Wallonië te redden en met haar een België, wiens wezen, iet of wat verschillend van het huidige, toch aantrekkelijker zal zijn voor de natie, de uiteindelijke verantwoordelijke voor haar bestemming.

LE MONDE

Persoons de brusselse C.V.P.-er van de verkiezingsbuitelingen stuurt zijn « Courrier de Belgique » naar Parijs onder de titel « Alleen een gemeenschappelijk front met Wallonië kan de toekomst van Brussel veilig stellen ». En zo zijn wij als verwittigd man er twee waard.

nië kan de toekomst van Brussel veilig stellen ». En zo zijn wij als verwittigd man er twee waard.

« Op hun eentje zijn de Brusselaars niet talrijk genoeg om de mechanismen die tegen hen in beweging worden gebracht te blokkeren. Het zijn niet de Walen die hen bedreigen. Het is dus met hen dat zij zich moeten verenigen. En in omgekeerde zin : ook alleen gelaten betekent Wallonië in een naaste toekomst niet meer dan een vierde van België : de waalse strukturen zijn verouderd, zijn politiek gewicht weegt onvoldoende door. Wallonië moet ook om het evenwicht in de invloeden tussen Walen en Vlamingen te herstellen, bondgenoten zoeken. Welnu de uitbreiding van Brussel is een van de beste steunpunten voor de waalse heropbloei. De tezis van een paritair België, waar Wallonië en Brussel hun wil samenvoegen om het hoofd te bieden aan Vlaanderen is de politieke keuze van een aantal Walen en Brusselaars. »

LE JOURNAL DE GENEVE

Dit zwitsers blad ziet reeds een belgische Willem Tell op de proppen verschijnen om de belgische twistappel eens aan te pakken op een stevige De Gaulle of Franco-manier. Wat dat betekent kunnen wij best gaan vragen bij Basken en Bretoenen.

« Ik ben er, ik blijf er ». Bij zijn weigering toe te geven aan wat sommigen noemden « chantage » en anderen « een aanslag op de democratie » gebruikte Eyskens een leenwoord gehaald bij Mac Mahon : « De regering doet voort, ik ben er en ik blijf er ». Wat wil zeggen dat men de ontwerpen zal voorleggen aan de Kamers waar men zich zal beperken, vast te stellen dat ze onmogelijk gestemd geraken.

Men ziet het : een straatje zonder eind. De toestand zou tot lachen aansporen, als ze niet inderdaad onrustwekkend was. Want door het laten voortduren van bizantijnse twisten werkt men verder de wanhopige berusting in de hand van de publieke opinie en de overtuiging dat België onbestuurbaar is. Dit zou de politieke meners de een of andere « sterke man » doen aansporen om « de democratie te redden ». Het huidige klimaat is in elk geval gunstig voor een poging in die richting.

Wie weet heet onze toekomstige korporaal Loemoeba of generaal De Gaulle niet kolonel Weber ?

ZONDAGMORGEN

En wij hebben moeten wachten op het exkluzief gesprek van dit weekblad om het onrecht aan te voelen dat de toekomstige leider van Walen en Vlamingen tot hertoe werd aangedaan. Omer van Diest is geen bloedhond, hij heeft alleen maar een hondje en dan nogal een zwarte hond. En wat hij over die andere zwarte honden gezegd heeft voor de britse TV, dat was maar een fijnzinnige hondse mop, alleen te begrijpen door Angelsaksers.

« ZM : U heeft voor de BBC verklaard dat er bij de bevrijding nog meer incivieken hadden moeten neergeschoten worden. Een tijd later heeft u « Nazi's » groepen naar leden van de Volksunie die voor het BRT-gebouw op het Flageyplein betoogden voor meer zendtijd. Bent u verdraagzaam ?

Vanandenhove : Ik ben teruggekomen uit het concentratiekamp in juni 45. Ik heb dus de eerste maanden van de repressie niet meegemaakt. Maar ik begrijp dat overdrijvingen in dergelijke omstandigheden onvermijdelijk zijn. Toen ik voor de BBC werd geïnterviewd vroeg de journalist me lachend — het interview ging over het probleem Leuven — of er misschien een verband was met de repressieterechtingsstellingen. Ik heb toen letterlijk geantwoord : « That's not enough ! Dat volstaat niet ! » Kijk, dat is Britse humor. It's a practical joke. Of wilden de katholieken misschien echt Collard vermoorden, toen ze tijdens de schoolstrijd riepen « Collard aan de galg ? ».

Toen ik een tijdje later de BRT-gebouwen verliet stond daar een groep VU-betogers die meer zendtijd wilden voor hun partij. Zij hadden plakkaatjes bij. Ik dacht dat zij tegen mij betoogden. In de verkiezingstijd hadden zij ons uitgemaakt voor « Pest voor Vlaanderen ». Ik heb toen inderdaad « Nazi's » geantwoord.

Ik bedoelde daarmee niet de betogende personen. Ik bedoelde daar wel mee de methoden die de Volksunie tijdens de verkiezingsstrijd aanwendde om de PVV te bekampen. En op sommige plaatsen hebben zij inderdaad nazi-metodes gebruikt.

Van tussen de bomen komt de poedel Peggy naar ons gesprongen. De minister streelt het beest. Hij lacht even : « Neen, ik ben niet bloeddorstig. Echt niet. »

VAN DE V.U.-LEIDING

Het Partijbestuur van de Volksunie, kennis genomen hebbend van de verwerping door de Kamer van de inoverwegingneming van het wetsvoorstel Van der Elst betreffende amnestie voor politiek veroordeelden.

Stelt vast dat nogmaals op ondemokratische wijze wordt afgeweken van de parlementaire traditie en zulks op grond van een 25 jaar na de oorlog niet meer te begrijpen haatrefleks.

Onderstreept dat de meerderheid van de vlaamse kamerleden, met uitzondering van de P.V.V., de inoverwegingneming wel heeft goedgekeurd ; hieruit blijkt dat in een federale staat ook het amnestieprobleem door de vlaamse gemeenschap, zonder inmenging van de Walen, in een veel serene atmosfeer zou worden behandeld en gemakkelijker opgelost.

L'EXPRESS

De ontdekte — nog niet ontplofte — springstof in Bretagne klinkt door in alle redakties van franse bladen.

Dit vooraanstaand weekblad publiceert een merkwaardige reportage over de meeste uitzichten van het bretoens probleem. Wat zijn verdrukende regimes toch gelijkend in hun methoden. Wij lezen bijna het verhaal over ons oude AKVS en de hatelijke methodes van het « signum » in onze kolleges voor 1932.

« De taaleisen maken mee de kern uit van het probleem, hier zoals elders. « Het is mensonwaardig, zegt Youenn Drezen, officieel autonomist, als men zijn grootmoeder niet meer kan begrijpen. Ik verwijt aan Frankrijk mij verfranst te hebben ». Met honderden zetten de jongelui zich vrijwillig aan de studie van de taal en kultuur van hun keltisch land. De avondkursussen worden vervelendvuldig, zoals deze van mevrouw Vefa de Bellaing : « Het Bretoens, zegt zij, gesproken door een miljoen mensen heeft slechts recht op 90 seconden zendtijd per week op de regionale TV en op 50 minuten op de radio. Het lijkt onwaarschijnlijk. Het wordt echter niet meer zo fel bestreden in de scholen als vroeger, waar men kon lezen : « Verboden op de vloer te spuwen en Bretoens te spreken ». De leraars hebben er mee opgehouden de beschamende karwei op te leggen van « het signum » of « de koe » het symbool van een verklings-systeem aan de lopende band waarmee elke leerling gestraft werd die er werd op betrapt Bretoens te spreken. Maar dit volstaat niet meer. De Bretoenen beginnen nu tweetaligheid te eisen. »

W. LUYTEN.

Groepen en maatschappijen allerhande !!!

Speciaal voor U bedacht IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van
de dag van het jaar middag
en avondmalen aanbieden

INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag.
zaterdag of zondagavond
in een gezellige sfeer.

Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste

Oberbayern orkesten

Middag- en avondmaal in groep
gezellig fijn goed en goedkoop

Inlichtingen ter plaatse

THIER BRAU HOF

Leuven Tel. (016)46311

THIER BRAU HOF

Hulste Tel. (056)71536

THIER BRAU HOF

Antwerpen Tel. (03)31203

DE KLAROEN

Aalst Tel. (053)22853

Nieuwbrugstr 28. Brussel

Tel. (02)18.74.89

KOM OOK NAAR HET GALABAL DER FLAMINGANTEN

« Vroeger en nu »

Zaterdag 15 februari 1969

Salons « Chantilly » Hotel Century Antwerpen

Kaarten tegen 200 fr. door storting op postrekening nr. 617511 van G. Bergers, Antwerpen

ANTI-GRENDEL-AKTIE

De aktie van de Volksunie tegen de ontworpen grendelprocedure in de grondwetwijziging komt op dreef. Een pamflet wordt op honderdduizende exemplaren verspreid evenals tienduizende grote en kleine anti-grendel-affiches, onze plakkers zijn op plaktocht en intussen draait de leden- en abonneementen-slag toch op volle toeren.

Hierna volgt een eerste lijst van vergaderingen en meetings die in het teken van het verzet tegen het muilbanden van Vlaanderen staan.

Brussel — 20 febr. om 20 uur, Uilenspiegel, Pletinckxstraat 38, met Lode Claes, Anciaux en De Facq.

Buizingen — 13 febr. om 20 uur café des Sports, bij Rimes, Alsembergse steenweg, met L. Claes en De Facq.

Brugge — 7 febr. om 20 uur 30 Breydelhof, Suvéestraat met G. Van In.

Deinze — 26 febr. om 20 uur café Dhillage, met F. Baert.

Dilbeek — 6 febr. om 20 uur Ravenstein, Ninooise steenweg, met L. Claes, Anciaux en De Facq.

Gentbrugge — 14 febr. om 20 uur café Caravan, Brusselse steenweg 453.

Gentbrugge-Ledeberg — 14 febr. om 20 uur Lunapark, Brusselse steenweg 408, met F. Baert.

Kortrijk — 15 febr. om 20 uur café 1302, met Van Steenkiste.

Leuven — 7 febr. om 20 uur salons Georges, met F. Van der Elst en Van Leemputten.

Menen — 28 febr. om 20 uur Billard Palace, met Van Steenkiste.

Mere (Aalst) — 8 februari om 20 uur Elckerlyc (spreker nog aan te duiden).

Stene — 14 februari om 20 uur Groentenveiling (spreker nog aan te duiden).

Oostende — 2 maart, Wit Paard, om 15 uur met F. Van der Elst en W. Jorissen.

Veurne — 10 febr. om 20 uur Flandria, met E. Van Steenkiste (Oostende).

Wevelgem — 21 febr. om 20 uur St. Barbara, met Van Steenkiste.

Wondelgem — 14 maart om 20 uur café Misawaka, met F. Baert.

St. Amandsberg — 4 febr. om 20 uur café St. Amand, Antwerpse steenweg, met Coppieters.

Meetings zijn o.m. ook nog gepland te Meulebeke, Izegem, Liedekerke, Ukkel, Brugge (arrondissement), Gent, Antwerpen enz. waarover nadere gegevens volgen.

bewegingswijzer

ANTWERPEN

Antwerpen

ONTSPANNING

K.N.S. — vertoning « Slippers » op dinsdag 25 febr. Kaarten ook op uw sekretariaat. Bestel telefonisch 32.81.01.

Galabal op zaterdag 15 februari waaraan onze afdeling haar medewerking verleent. Het galabal draagt de titel « Vroeger en Nu ». Kaart en 200 fr. op het sekretariaat en alle bestuursleden. Avondkleding gewenst. Tijdens deze feestelijke avond treedt op de bekende vlaamse tenor Freddy Flamengo vast verbonden aan de Munt-schouwburg te Brussel. Hij trad reeds op als gastster in de K.V.O. te Antwerpen en Gent en voor T.V. VERGADERING

Voor alle leden en simpatizanten op donderdag 13 februari Scheldelhof. Mr. Schiltz spreekt over de grendel en de vlaamse verzuchtingen. Tijdens dezelfde avond treedt eveneens op, voor en na de spreekbeurt de vlaamse tenor Freddy Flamengo.

Berchem

DIENSTBETOON

Volksvertegenwoordiger en gemeenteraadslid dr. H. Goemans, Grote Steenweg 86; gemeenteraadslid J. De Roover, Ruytenburgstraat 10, provincie- en gemeenteraadslid J. Brentjes, Van Vaerenbergstraat 63, gemeenteraadslid J. Creten, Grote Steenweg 165, gemeenteraadslid P. Van Dooren, Klauwaertstraat 1 en K.O.O.-lid Rob. Geukens, Fred. de Merodestraat 19 houden zich steeds ter beschikking. KOLPORTAGE

Zaterdag 8 februari e.k. door de arrondissementale kolportageploeg, met medewerking van de afdeling Berchem.

Deelname van drie radiowagens. Samenkomst Van Hombeekplein te 14 uur 30. Wil wil helpen?

UP TEN BERGH

Steun ons afdelingsblad en stort uw bijdrage op postrekening 17.11 Kredietbank-Berchem, voor rekening 4.786 van Up ten Bergh.

Alle inlichtingen voor publiciteit op het redaktieadres, Ruytenburgstraat 10.

LEDENVERGADERING

Onze jongste ledenvergadering met als onderwerp « Gemeentebeleid te Berchem » had als doel nauwer contact te leggen tussen onze leden en mandatarissen. Het was min of meer de start tot onze voorbereiding voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1970.

Deze bijeenkomst, als eerste van een reeks contactavonden kende een bevredigend verloop. Een volgende maal verwachten wij ook de thuisblijvers.

Borgerhout

ONZE VOLGENDE KOLPORTAGE

Onze volgende kolportage heeft plaats op zondag 16 februari.

Bijeenkomst te kwart voor tien aan de hoek van de Bleekhof- en Kroonstraten.

SENATOR

VAN HAEGENDOREN KOMT!

Voor onze maandelijkse ledenvergadering van vrijdag 14 februari om 20 uur 30 verwachten wij senator Van Haegendoren als gastredenaar. Lokaal « Nieuwe Carnot », Carnotstraat 60.

BERICHT AAN ONZE ABONNENTEN

Zoals de opstelraad van Wij in het laatste nummer kenbaar maakte, zijn er verscheidene die door onachtzaamheid hun abonnement niet betaalden en derhalve het blad niet meer ontvangen.

Langs de andere kant bereiken ons meer en meer berichten over het niet-of onregelmatig ontvangen van Wij.

Onze lezers moeten nagaan of de huisgenoten wel het abonnement hernieuwden en zoniet zich onmiddellijk in regel te stellen, hetzij op het postkantoor, hetzij door overschrijving op postrekening 17.11.38 van Wij « Vlaams Nationaal » hetzij langs de dienst « organisatie » de hr. Piet Willems, De Winterstr. 14, Borgerhout.

Wie wel betaalde verzoeken wij dringend navraag te doen bij de postbode ofwel een brief te richten tot de heer postmeester te Antwerpen 1, Groenplaats, Antwerpen. Onnodig een zegel te plakken.

ABONNEMENTENSLAG

Mogelijk verschijnt reeds in dit nummer het klassement volgens de absolute percentages. Hoe dan ook voor onze afdeling, is er reden tot enig pessimisme. Het zijn immers steeds dezelfde die het werk moeten opknappen en dan nog moeten instaan voor het verzamelen van adressen. De door ons vroeger ingenomen gunstige positie moet te rug veroverd worden indien alle leden hun uiterste best doen om adressen over te maken ook van buiten Borgerhout.

Bonheiden

SOCIAAL DIENSTBETOON

Vanaf de maand februari zal volksvertegenwoordiger Ludo Sels elke eerste maandag van de maand zitdag houden te Bonheiden van 20 tot 20 uur 30 in De Kroon, Putsesteenweg 190, Bonheiden. Eerste zitdag 3 februari.

Broechem

KOLPORTAGE

Zondag 2-2-1969 grote kolportage te Ranst. Wie wil helpen kan zich melden. Hoe meer hoe liever.

BRILJANTEN BRUILOFT

Onze afdeling heeft het genoegen de heer en mevrouw Jozef Laenen-Volkaert, leden van de Volksunie,

hartelijk geluk te wensen bij de viering van hun briljanten bruiloft. Nog vele gelukkige jaren, samen met uw 30 kleinkinderen en 42 achterkleinkinderen.

Vandaag zaterdag 1 februari jubileum-mis in de woning van de jubilarissen.

Edegem

LEDENWERVING

De heren wijkmeesters zijn nu volop bezig aan de ledenwerving; maar zij komen echter handen te kort. Vrijwillige medewerkers kunnen zich aanbieden bij de voorzitter na 19 uur (Graaf de Fienneslaan 47), tel. 49.64.89.

DIENSTBETOON

Met alle problemen van sociale, administratieve en financiële aard, kunt u terecht bij onze « raadsman voor dienstbetoon » Ludo Van Huffelen, Baron de Celleslaan 32, Edegem.

KONTAKTBLAD

Kopij voor ons volgend kontaktblad wordt ingewacht voor zaterdag 15 februari.

DANSFEEST

Hartelijk dank aan de talrijke danslustigen op ons dansfeest van verleden zaterdag. De stemming was er buitengewoon gezellig en het feest duurde tot in de kleine uren.

UITSLAG TOMBOLA

Uitslag trekking gratisloten, nummers op de toegangskaarten van ons dansfeest: winnende nummers: 519, 557, 534, 779, 686, 620, 554, 799, 614, 744, 514, 524, 528, 568, 805, 702, 529, 802. Prijzen af te halen bij Wim Degeldre, Ernest Staesstraat 13, Edegem.

Ekeren

KOLPORTAGEN

Heden zaterdag 1 februari 1969, kolporteren we met ons weekblad « Wij » te Stabroek, samen met de mannen van Stabroek voor de oprichting van de nieuwe afdeling, de laatste in ons kanton. Gemeenteraadslid De Lie zorgt voor mikrowagen. Bijeenkomst aan de kerk van Stabroek om 14 uur namiddag. Allen op post.

Zaterdag 15 februari 1969, kolporteren met « Wij » te Ekeren-Denk, bijeenkomst in het lokaal « Bonte Os », Kapelsesteenweg 351 te Ekeren-Denk om 14 uur stipt.

UITGEBREIDE WERKVERGADERING

Deze wordt gehouden maandag 10 februari 1969 in ons lokaal « Bonte Os », Kapelsesteenweg 351 te Ekeren-Denk, rechtover de kerk, om 20 uur 15.

K.N.S. TONEELAVOND VOLKSUNIE

Dinsdag 25 februari 1969 om 20 uur in de K.N.S. Antwerpen, wordt opgevoerd « Slippers », ten voordele van Solidariteitsfonds Volksunie Antwerpen. Kaarten kunnen besteld worden bij Mevr. Van Herzele R., Vuurkruisstraat 18, Ekeren (sekretariaat).

Heist-op-den-Berg

VLAAMSE NACHT DER ZUIDERKEMPEN

De vlaamse nacht der Zuiderkampen op zaterdag 8 februari in Bergola te Heist-op-den-Berg gaat een reusachtig succes tegemoet met Lize Marke en haar show-orkest. U moet voor 21 uur voorbehouden plaatsen innemen. Kaarten bij de bestuursleden in Heist-op-den-Berg, Boischot en Hallaar. Reserveert nu reeds uw plaatsen!

Merksem

DANSFEEST

Nogmaals een oproep aan al de Vlamingen van Merksem het dansfeest van de Vl. Kring Groeninghe te willen bijwonen. Zaterdag 1 februari in de zaal de Kring, Jaak de Boeckstraat vanaf 20 uur 30.

Dansorkest Tony Herremans. Inkom 30 fr. Prijzen voor de tombola zijn welkom.

BAL

Het karnavalbal van het « Kempenland » heeft plaats op zaterdag 22 februari 69 om 20 uur, in de zaal « Oude Bareel », 587, Merksem. Inkom: 20 fr. Orkest: Helmut Frank.

Mortsel

T.V.-ONTMOETINGSVOND

Onze aangekondigde « reuze ontmoetingsavond » van vrijdag 21 februari e.k. te 20 uur stipt, in zaal Hellemans, Eggestraat 27, Mortsel, wordt een bij uitstek « ware T.V.-avond », doch zonder scherm.

Volksvertegenwoordiger Hugo Schiltz, samen met onze simpatieke Kor Van den Goten, brengen ons

die avond, elk op zijn manier, de sfeer die wij werkelijk wensen.

Kosteloze toegang en gratis tombola voor allen.

Wilrijk

JAARLIJKS BAL

Heden zaterdag 1 febr. om 21 uur in zaal St. Bavo met F. Fred The Scarls. Inkom: 25 fr.

Rijmenam

SOCIAAL DIENSTBETOON

Vanaf de maand februari zal volksvertegenwoordiger Ludo Sels elke eerste maandag van de maand zitdag houden te Rijmenam van 19 uur 30 tot 20 uur in het café De Vroe, Dorpsplein te Rijmenam. Eerste zitdag 3 februari.

Belangstellenden kunnen zich eveneens wenden tot L. Ribbens, Jachthoornlaan 8, Rijmenam, tel. 51873 alle avonden van 18 uur af.

Sint-Katelijne-Waver

JAARLIJKS DANSFEEST

De VU-afdeling Sint-Katelijne-Waver organiseert op zaterdag 15 februari van 20 uur 30 af haar jaarlijks dansfeest. Dit jaar onder het motto « Dolle Dansjes » met het TV-show-orkest De Avanos en de zangeres Dea Doll. Het dansfeest gaat door in de verruimde feestzaal van het parochiaal centrum Clemenceauststraat (Elzestraat). (1000 plaatsen).

Inkom 40 fr. Kaarten vooraf bij de bestuursleden of op het plaatselijk sekretariaat VU: Lierssesteenweg 11, Sint-Katelijne-Waver (tel. 015-17900).

Wijnegem

VLAAMSE VRIENDENKRING

Ons jaarlijks « Vriendenbal » heeft plaats op zaterdag 1 februari om 20 uur 30 in de zaal « Moderne », Turnhoutsebaan 380. Orkest van Janneman en « The Continentals ».

Westmalle

KEMPISCH VOLKSBAAL

De Volksunieafdeling van Westmalle, richt op 1 februari, haar eerste kempisch volksbal in de zaal « Moderne », Antwerpse steenweg 134, in. Aanvang om 19 uur 30. Orkest « De Accordona's ».

BRABANT

Anderlecht

KANTONNALE VERGADERING

De open gewestelijke vergadering voor de bestuursleden, leden, abonnees en simpatizanten voor het kanton Anderlecht vindt plaats op donderdag 6 februari a.s. in « Ravenstein », Ninooise steenweg 685 te Anderlecht te 20 uur stipt.

De gastspreek voor deze gespreksavond senator Lode Claes zal handelen over « De franstalige uitdaging te Moderne ».

Brussel

HUTSEPOTAVONDEN

Op 7, 8 en 9 februari telkens om 19 uur in de « Uilenspiegel », Pletinckxstraat. Iedereen welkom.

Hekelgem - Essene - Teralfene

VIJFDE NACHTBAL

Ons vijfde nachtbal gaat door op zaterdag 22 februari te 20 uur 30, in de zaal « Gildenhuis », Kerkstraat te Hekelgem.

Dans- en showorkest « The Mediumband » onder leiding van Marc De Cock. Animator: Harry Pinky.

Hofstade - Muizen

BAL

Zaterdag 8 februari 1969 van 20 uur af houdt onze afdeling haar Oberbayern-bal. Animator: Jef Burm, in de zaal « Pallieter », Tervurensteenweg te Hofstade (Br). Orkest « Jelfe Van Camp ». Iedereen welkom.

Machelen

VOORLICHTINGSVOND

Woensdag 26 februari 1969 heeft te Machelen een grote voorlichtings-

vergadering plaats in verband met de grensels. Zaal Egmont, Dorpsstraat, om 20 uur. Sprekers: Vik Anciaux en M. Van Haegendoren.

Steenokkerzeel - Humelgem

AMNESTIEAVOND

Zaterdag 15 februari om 20 uur in het Gildenhuis « Bij de Tipper », steenweg Kortenberg, Humelgem.

Sprekers: Amédée Verbruggen en Walter Luyten.

Inrichting: Were Di in samenwerking met de Volksunieafdelingen uit het omliggende.

zoekertjes

Jongedame, 24, klinisch assist. A 1, zkt. betrekking Brussel, Mechelen, Antwerpen of Leuven. Schr. sen. Jorissen, Astridl. 80, Mechelen, tel. (015) 19994 — T 60.

Vakantieverblijven te huur in gans Europa Club del Sol, Hendrik Marckstraat 14, Berchem-Antwerpen. Telefoon 03-39.20.04 — T 14.

Juffrouw, 35 jaar, asociaal, zoekt kontakt met asociale man, gekultiveerd — T 13.

Arbeider, 26 jaar, werklustig zoekt werk in leerlooi- of als vrachtwagenbestuurder. Schrijven W. Jorissen, Astridl. 80, Mechelen. Tel. 015-19994 — T 12.

Bouwkundig tekenaar, 10 jaren ervaring, kunnende zelfstandig werken, vraagt teken- of bureelwerk aan huis. Schrijven kant. gev. W. Jorissen, Predikherenstraat 2, Tongeren, tel. 012-33140 — T 11.

Spanje, begin Costa-Brava, te Llansa, 1300 km. 20 km. ver over franse grens, in prachtige verkaveling gratis zwemkom, machtig zicht op middellandse zee, te huur villa, 3 slaapk., tel. 03-553630 — T 10

Firma Zepro, Kapelstraat 56, Bornem, zoekt dynamische verkopers, uit Rupelstreek, Land van Waas, streek van Londerzeel en Dendermonde, voor waspoeders, detergent, badschuim, shampoo, enz., uitstekende kwaliteit en sterk concurrerende prijzen. Zeer hoog commissieloon — T 6.

Jongeman 33 jaar zoekt betrekking technisch tekenaar (specialist centrale verwarming of andere). Liefst in omgeving Aalst, Brussel, Gent. Sprekt enkel Engels, Tsjechisch en Russisch. Schrijven Algemeen sekretariaat, Volderstraat 71, Brussel 1 — T 9.

Vlaams ziekenfonds Brabantia zoekt plaatselijk losse medewerkers. Voor verdere inlichtingen: schrijf of tel. naar het vlaams ziekenfonds Brabantia, steenweg op Ninove 288, te Brussel 8, tel. (02) 23.87.77. Bu-reel open elke dinsdag en vrijdag van 16 tot 18 uur, 's zaterdags van 10 tot 12 uur — T 132

Hoofdredeakteur

T. van Overstraeten

Alle briefwisseling voor redaktie naar Rotatyp. Sylv Dupuislaan 110 Brus 7 Tel 23.11.98

Beheer

Voldersstraat 11 Brussel 1. Tel. (02)125.160

Alle klachten voor niet ontvangen v blad op dit adres.

Jaarabonnement 300 fr

Halfjaarlijks 170 fr

Driemaandelijks 95 fr

Abonnement buitenland 480 fr

Steunabonnement 820 fr

(minimum)

Losse nummers 8 fr

Alle stortingen voor het blad op postrekening 1711.39

« Wij » Vlaams-nationaal weekblad.

Verantw. uitg. Mr. F. Van der Elst, Beizemstraat 20.

Brussel 12.

bewegingswijzer

OOST-VLAANDEREN

AALST SOCIAAL DIENSTBETOON

DENDERLEEUV

Maandag 3 februari te 18 uur senator Diependaele in café « De Klok » op het Dorp.

WELLE

Maandag 3 februari senator Diependaele voor sociaal dienstbetoon te 18 uur 45 in café « Cambrinus » op het Dorp.

MOORSEL

Senator Diependaele maandag 3 februari e.k. in café « Capet » op het Dorp te 19 uur 30.

BAARDEGEM

Ten huize van de h. Willy Cobaut (Dorp 33) houdt senator Diependaele zitdag voor sociaal dienstbetoon op maandag 3 februari e.k. te 20 uur 15.

AALST

Senator Diependaele houdt zitdag in café «De Vriendschap» maandag 3 februari a.s. te 21 uur.

KOMMISSIE DIENSTBETOON

De arrondissementale commissie voor sociaal dienstbetoon vergadert op woensdag 5 februari a.s. te 20 uur in het lokaal «De Vriendschap».

Oudenaarde

VOUJO

Sinds onze jongste oproep hebben velen zich spontaan bereid verklaard om mee te werken aan de uitbouw van Vujo-Oudenaarde. Eventuele medewerkers kunnen hun kandidatuur nog stellen door een eenvoudig briefje aan het volgende adres: Vujo-Oudenaarde, Kortrijkstraat 293, Oudenaarde.

Dat er nog leven steekt in Vujo-Oudenaarde bewees ze op de voorbije kolportage. Na de bestuursverkiezingen hervatten we onze gewone activiteiten.

Deinze - Petegem - Astene

GESLAAGD BAL

Het Volksuniebal kende andermaal een groot succes. Wij danken langs deze weg alle simpatizanten en vooral de actieve medewerkers.

AKTIE TEGEN DE GRENDELPROCEDURE

Wij organiseren op woensdag 26 februari a.s. te 20 uur in het gasthof D'Hulhaeghe een volksvergadering in het teken van de grondwetsherziening.

Spreeker senator F. Baert.

Er is eveneens een aanvang gemaakt met de verspreiding van de alfiliches en pamfletten over deze actie.

Denderhoutem

GESLAAGD TEERFEEST

Zaterdag 25 januari had naar jaarlijkse gewoonte het teerfeest van de afdeling plaats. In zijn openingstoespraak heette voorzitter Florent Van der Straeten de ruim 150 aanwezigen welkom. Verder maakte hij de balans op van een jaar werking in de afdeling.

Hierna deed men zich tegoed aan de lekkere haantjes.

De hoofdbrok van de avond was de toespraak van Dr. Leo Wouters. In een klaar en aandachtig beluisterd betoog maakte hij het standpunt van de partij duidelijk aangaande de grondwetsherziening. Hij deed een oproep om zich met alle middelen te verzetten tegen de voor Vlaanderen zo verderfelijke grendelprocedure.

Burgemeester Frans De Man gaf daarna een kort overzicht van het gemeentebestuur om te eindigen met een oproep dat van nu af iedereen zijn beste beentje zou voorzetten om bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen van de Volksunie de sterkste partij te maken in Denderhoutem.

Voor de plezierige noot werd gezorgd door animator Jef Michiels.

Verder hadden wij nog de lichtbeelden van vriend Raoul over de plaatselijke Reuzenfeesten en Driekoningenavondviering.

Dendermonde

SOCIAAL DIENSTBETOON

Elke woensdag van 20 tot 22 uur.

Elke zaterdag van 13 tot 15 uur.

Op het sekretariaat Stuijstraat 7, Appels. Tel. 052-24776.

ZELE

Zaterdag 1 februari van 18 tot 19 uur door de heren Dr. De Commer, V., volksvertegenwoordiger en De Meester H., in het « Vlaams Huis », Kloosterstraat. Tel. 052-44220.

DENDERMONDE

Zondag 2 februari van 10 tot 11 uur door de heren De Pus O., provincieraadslid en Meert R., gewest. sekr. dienstbetoon op het V.U.-sektariaat Ridderstraat.

LEBBEKE

Zondag 2 februari van 11 tot 12 uur door de heren De Pus O., provincieraadslid en Meert R., gewest. sekretaris soc. dienstbetoon in het « t Palingshuis », Grote plaats.

Denderleeuw

DANSFEEST

Traditiegetrouw geeft de Volksunie haar daverend vastenavondbal op zaterdag 15 februari 1969 om 21 uur 30 in de feestzaal De Verbroederling, Stationsstraat 18. Orkest The Medium Band.

Gentbrugge - Ledeberg

SCHOKAKTIE

Vrijdag 14 februari e.k. richt onze afdeling een grote voorlichtingsvergadering in, over de « grondwets-herziening en grendels » met senator Frans Baert als spreker.

Zaal van café « Lunapark », Brusselsse Steenweg 408 te Gentbrugge (rechtover het Gantoise-terrein).

Merelbeke

DE GRIFFOEN

Onze trekkersgroep trekt zondag 9 februari naar de Liebeboorden te Deurle. Verzameling om 14 uur café Taxi, Merelbeke dorp. Niet-leden hartelijk welkom.

Sint-Niklaas

H. MIS

Voor de zielrust van onze betreurde vriend Lode Buerman, in leven sekretaris penningmeester van het A.N.Z.-Waasland, wordt morgen zondag 2 februari te 11 uur een H. Mis opgedragen in de kapel van de Zusters Arme Klaren, O.L. Vrouwplaats.

GEZELLIG SAMENZIJN

Morgen zondag 2 februari te 14 uur 30 gezellig samenzijn van het A.N.Z.-Waasland in de refter van de Vrije Technische School, ingang Collegestraat. Poppenspel, wafelbak en frisse drank.

Inschrijvingen tegen 20 fr., voor volwassenen, en 5 fr. voor de kinderen tot 12 jaar bij: Raf Borremans, Heimolenstraat 3, St. Niklaas, Roger Roggeman, Hertestraat 37, St. Niklaas en André Knapen, Dorpstraat 75, Belsele.

KLEINKUNST

Na het daverend sukses van de nacht van Europa neemt de Vujo samen met de afdeling Sint-Niklaas een nieuw initiatief: « Shally chantant » in zaal Servir op 14 maart 1969 met optreden van Ramsees Shally - Lisbeth Listr en het trio Van Dyck.

LODE DOSFEL INSTITUUT

Zoals voor de vorige spreekbureten in het kader van de cyclus « medezeggenschap en vernieuwing » gaat op vrijdag 7 februari in het vlaams huis te Lokeren de nabespreking van het referaat gehouden door dhr. Maurice Coppieters. Het hoger onderwijs in de branding. Vooral de jongeren worden hier verwacht.

28 FEBRUARI - SLOTAVOND

« Kontestatie en Protest » paneelgesprek met E.P. Van Bladel s.j. Prof. ir. H. Cliquet - Tony Van den Bossche, Preses V.N.S.U. Leuven.

Inleider en moderator de h. M. Coppieters volksvertegenwoordiger in Mercator, Stationsstraat 35, Sint Niklaas.

GRENDELWEI

De schokactie begint: pamfletten, sterrit, spreekbureten enz. er worden vele medewerkers gezocht. Iedereen moet weten wat de Volksunie is en doet en waarom. Werk mee!

St. Amandsberg Oostakker

GEEN GRENDELS

Dinsdag 4 februari a.s. om 20 uur in het lokaal: « St. Amand », Antwerpse steenweg 119, St. Amandsberg, spreekt: volksvertegenwoordiger Maurits Coppieters, over « Geen grendels ». Toegang vrij.

Stekene

DR. PAARDEKOOPER

De zeeuws-wase kring richt een voordrachtavond in te Koewacht, (Ned.), Nieuwstraat 103, zaal « De Anjer » op woensdag 5 februari 1969 om 20 uur.

Dr. F.C. Paardekooper spreekt over « Wat gebeurt er in het zuiden ». Volksvertegenwoordiger Maurits Coppieters houdt de inleiding.

Inkom 20 fr. of fl. 150. Kaarten aan de zaal of bij: A. Dholander, Stekene; L. Vierstraete, Stekene; E. D'Hooge, Kemzeke, Dirk Goovaerts, St. Pauwels of Constant Van Puyvelde, De Klinge.

Wetteren

BAL

Ziekentonds « Flandria » geeft zijn 2de bal van voorzitter op 8 februari 1969 in de zaal « Driekonin-gen » te Schellebelle.

Eerste dans 20 uur 30. Orkest: Club 7. Toegang 40 fr.

WEST-VLAANDEREN

Blankenberge

FEDERALISME

Op vrijdag 24 januari werd in de zaal van de « Breughel » onze vierde avond van het winterseizoen gegeven.

De Volksunie fractieleider Mr. G. Van In kwam er voor een volle zaal het woord voeren over federalisme.

Brugge - Torhout

L.P. UIT

Pas geperst is de eerste langspeelplaat van onze jonge vlaamse tenor uit St. Kruis, Freddy Flamengo, reeds bijna een bestseller.

Deze Philips-stereo-opname (ook geschikt voor mono-platendraaier) van hoge kwaliteit, bevat een tiental populaire aria's uit overbekende opera's, waarbij Flamengo begeleid wordt door een Nederlands orkest o.l.v. Robert Ledent, die komposities vertolken o.m. van Lehár, Puccini, R. Strauss, Gounod, Bizet.

De L.P. van deze veelbelovende vlaamse kunstenaar zou in v.l.nat. kring ruime verspreiding dienen te kennen. Ze kan dan ook telefonisch (527.10) besteld worden via ons sekretariaat. Prijs: slechts 195 fr.

KADERDAG

De arr. kaderdag gaat door te Aartrijke in Centrum « Jonkhove », op zaterdag 22 februari 1969 van 14 - 18 uur, voor alle uitgebreide ald.-besturen. Er worden referaten en besprekingen gewijd aan de organisatie en administratie in het arr., aan de gemeentepolitiek en aan de politieke situatie op arr. vlak.

GEEN GRENDELS

Alle lezers en leden worden aangezet in de eerstkomende weken actieve medewerkers te worden in de belangrijke anti-grendelactie. Iedereen dient vooral zo talrijk mogelijk de plaatselijke volksvergaderingen bij te wonen. Dokumenteer u (o.m. in Wij) over de kern van het probleem en verzorg mede de actieve voorlichting bij burelen, vrienden, werkmakkers.

Pers, radio en T.V. wekten de publieke belangstelling. Aan u overal uit te leggen waarover het precies gaat!

Een goed middel daartoe is ook: het aanwerven van een nieuw abonnee!

PIETER LEYS, VOLKSVERTEGENWOORDIGER

Houdt a.s. week spreekuur te: Brugge, Suvestraat 2, op zaterdag 1 febr. van 11 tot 12 uur; Snelle-gem, Eernegemstraat 62b, op zondag 2 febr. van 9 tot 9 uur 45; Jabbeke, Aartrijkesteenweg 39, op zondag 2 febr. van 10 tot 11 uur; St. Andries, Manitobalaan 5, op vrijdag 7 febr. van 14 tot 16 uur; Heist, Bondgenotenlaan 57, op vrijdag 7 febr. van 18 tot 18 uur 45; Knokke, Helmweg 12, op vrijdag 7 febr. van 19 tot 19 uur 45; Blankenberge, Ieperstraat 7, op vrijdag 7 febr. van 20 tot 21 uur.

Ons sociaal dienstbetoon staat open voor iedereen en is volkomen kosteloos.

Bredene

GEEN GRENDELS

Onze afdeling neemt deel aan de massabetoging en meeting te Oostende op 2 maart a.s.

Om het vervoer te organiseren kan men zich van nu af aan al melden bij een van de bestuursleden.

Geluwe

ROUWBEKLAGE

De Volksunie kern uit Geluwe, ten zeerste getroffen door het plots heengaan van dokter Gilbert Godderis, betuigt zijn oprechte deelneming aan het gezin en de familie Godderis.

Kortrijk

VOLKSVERGADERING

Afdeling Kortrijk organiseert een volksvergadering in lokaal « 1302 » op zaterdagmiddag 15 februari a.s. over de voorgestelde grendel in het grondwetsontwerp.

KADERDAG

Arrondissementale kaderdag op zondag 23 februari in lokaal 1302 te Kortrijk. Onderwerpen: gemeenteverkiezingen; algemene administratie en organisatie van de afdelingen; algemene politieke informatie (o.a. de grendelgrondwet, Volksunie-tactiek enz.).

De bijeenkomst start te 10 uur en duurt tot ongeveer 17 uur.

Gelegenheid tot middagmalen in het lokaal.

Kortemark

STICHTINGSVERGADERING

18 januari zal voor Kortemark een belangrijke dag blijven. Iegen 9 uur liep het café « Lusthof » gans vol met belangstellenden en leden. De nieuwe afdeling Kortemark (waartoe ook Handzame behoort) werd boven de doopvont gehouden.

A. Vansijnghe, arr. voorz. opende de vergadering en Ir. A.J. de Ganck, kantonale gevolmachtigde, opende de rij van sprekers met te wijzen op het belang van deze VU-afdeling in een zo grote gemeente als Kortemark.

Kamerlid Etienne Lootens kon niet anders dan zich verheugen in de bloei van zijn kanton.

Hij bracht ook hulde aan de strijder van het eerste uur M. de Keyser, die ook in de katakombentijd nooit versagde en aan wie de VU zoveel te danken heeft in deze hoek van ons arrondissement. Lootens bedacht hem met een exemplaar van het boek over Lode Dostel, als blijk van waardering en dank.

De hooischotel werd gebracht door Toon van Overstraeten! Voor een muistille zaal gaf hij eerst de noodzaak weer van onze partij en schilderde de opdracht waarvoor de nieuwe afdeling staat. In een 2de gedeelte handelde hij uitvoerig en met geestdrift over de ondemokratische en gevaarlijke grendels die men in de grondwet wil aanbrengen. Zijn enthousiasme sloeg over op het publiek en in naam van de Kortemarkenaren dankte Raoul Penninck, met de belofte dat men op de VU van zijn gemeente mocht rekenen.

Het afdelingsbestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter: Raoul Penninck, sekretaris: Alberic Staelens, penningmeester: Albert Bondewel, propaganda: Leo Debrauwere.

Een 5de lid zal eraan toegevoegd worden vanuit de gemeente Handzame.

KOLPORTAGES

Leo Devreese, arr. gevorm. propaganda richt met deelnemers van alle afdelingen een intense kolportage in met Wij te Kortemark op 2 februari 1969.

Meulebeke

VOLKSVERGADERING

De volksvergadering in zaal « De Nieuwe Kring », Stationsstraat 5 op zaterdag 22 februari om 18 uur over « Vlaamse toekomstproblemen geen grendels! ».

BAL

Het halvastenbal in zaal « Relais », Brugge baan 7, Meulebeke op zaterdag 8 maart a.s. om 21 uur. Ballroom sextet, zanganimatie, show, door Franky en Rose-Marie.

Tombola en daverende karnavalsfeest. Geschenken voor de tombola worden met dank aanvaard door Milo Vanseveren, Bertje-Santensweg 5, Meulebeke.

Marke

DANSAVOND

Afdeling Marke organiseert op zaterdag 15 maart te 20 uur in zaal « Luxor » (Rekkemsestraat) haar eerste dansavond.

Inkom: 50 fr.

Oostende - Veurne - Diksmuide

ANTIGRENDEL

Wij roepen alle leden en simpatizanten op om deel te nemen aan een grote betoging en meeting te Oostende op zondag 2 maart!

Alle afdelingen worden hiermee nadrukkelijk opgeroepen om uiterst talrijk aanwezig te zijn op een betoging die begint aan Petit-Paris om 14 uur en op de meeting die doorgaat in « Het Wit Paard » om 15 uur. Oostende moet ervaren dat wij geen grendels in de grondwet dulden. Sprekers: Frans Van der Elst en Wim Jorissen.

KOLPORTAGE

Alle vrienden worden opgeroepen voor een massale kolportage met « Wij » te Kortemark op zondag 2 februari, morgen dus. Verzamelen café Lusthof, Nieuwe Staatsbaan, om 9 uur 30.

Oostende

MOTIE

De arr. raad van Volksunie, Oostende - Veurne - Diksmuide, vergadert op zondag 19 januari 1969, na onderzoek van de politieke toestand:

Stelt vast dat de grondwetswijziging voorgesteld door de regeringspartijen, slechts een kleine aanzet is in de richting van een ware culturele autonomie; meent dat deze tekst op verschillende plaatsen verbeterd en aangevuld moet worden in de zin, zoals voorgesteld door de Volksuniefracties; acht de voorgestelde grendels volstrekt onaanvaardbaar, zowel vanuit Vlaams als vanuit democratisch standpunt.

Waarschuwt voor de gevolgen van deze grendels, niet alleen op louter politiek gebied, doch ook op algemeen economisch en sociaal vlak; roept alle Vlamingen, en alle ware democraten, tot welke partij zij behoren, op tot een radikaal en algemeen verzet tegen de grendels.

2 MAART

Door de aktualiteit van de anti-grendelactie zal ons vlaggefeest omgevormd worden in een groot-scheepse meeting en betoging tegen de grendels.

Van nu af aan houden onze leden en simpatizanten 2 maart vrij. Kommen van Brussel: Frans van der Elst en Wim Jorissen.

VOUJO

Heden zaterdag 1 februari te 20 uur 30 gaat ons eerste Vujo-bal door in de zaal « Derby », Nieuwpoortsesteenweg te Oostende. Iedereen welkom.

ABONNEMENTENSLAG

Het gaat iets beter de laatste weken, doch ons streefcijfer werd nog niet bereikt.

Onze bestuursleden rusten echter niet en we vragen hiermee aan de lezers van « Wij » dat ook zij nieuwe abonnees zouden aanbrengen.

Wakken

WAKKERE AFDELING

De gemeente Wakken heeft beslist een wakkere afdeling die het wist aan boord te leggen niet minder dan 26 nieuwe abonnementen te maken.

Ook het bal was fantastisch. Proficiat.

Stene

ANTI-GRENDELAKTIE

Volksvergadering in de groentevelding (Steensedijk) op vrijdag 14 februari te 20 uur 30.

Tielt

De kiekenkaarting op 8 februari wordt ingericht ten voordele van de plaatselijke afdeling. Neemt eraan deel.

Ons jaarlijks bal gaat door op zaterdag 12 april in de zaal De Beiraard, markt.

ARRONDISSEMENTELE BESTUURSVERGADERING

Donderdag 30 januari in café Blauwvoet, Roeselare.

ARRONDISSEMENTELE RAADSVERGADERING

Heden zaterdag 1 februari. Allen zonder uitzondering op post.

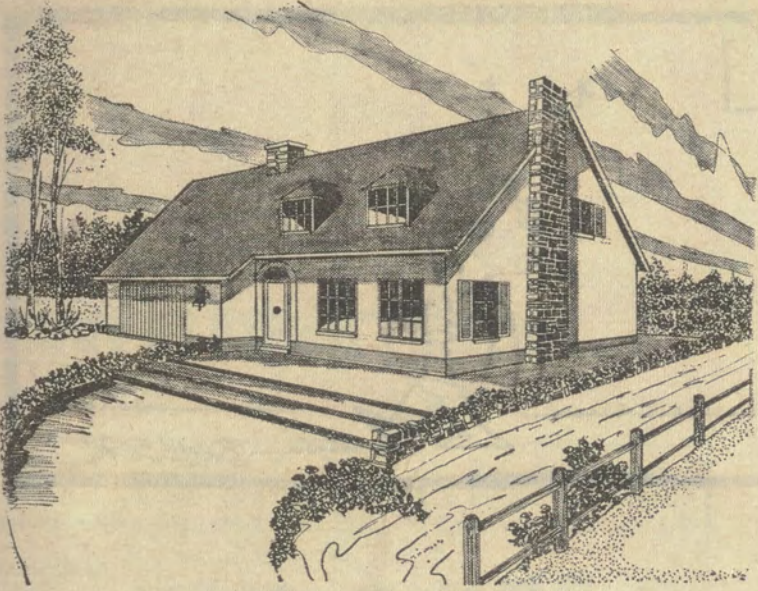
Veurne

ANTIGRENDEL

Onze afdeling richt op maandag 10 februari a.s. een grote massaver-gadering ingewijd aan voorlichting over de fameuze grendels die men in de grondwet wil plaatsen.

O.a. zal het woord gevoerd worden door Emiel Vansteenkiste uit Oostende.

DE EINDEJAARSDAGEN ZIJN VOORBIJ.... HET HELE JAAR IS ECHTER FEEST IN EEN EIGEN WONING....

van 900.000 F af

Een meesterlijke woning waar U het wenst
in héél het vlaamse land.

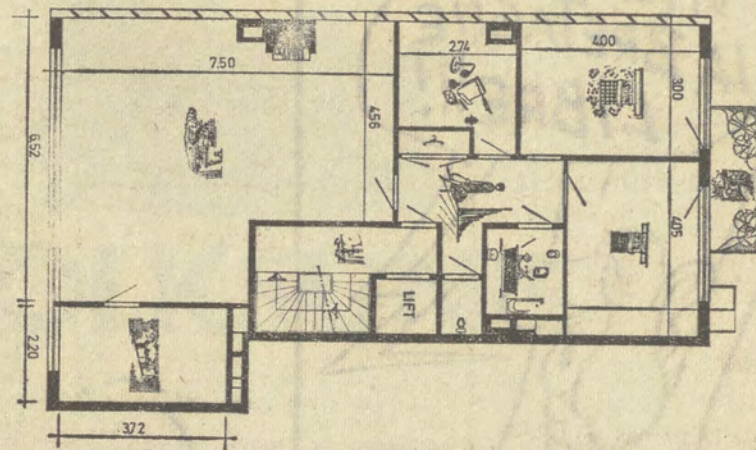
- ontworpen volgens uw persoonlijkheid
- met vooraf juiste berekening en uitsluiting van alle verrassingen
- standingsvolle en verfijnde afwerking
- steeds eerste keus van materialen
- echt "SLEUTEL OP DE DEUR"

VERZEKERDE OPBRENGST !!!

- een woning volgens eisen van 1980 !
- meest praktische indeling
- decoratieve hall, luxueuse living met open haard
- centrale verwarming - warmwatervoorziening - buitenpiloot - debietmeters - push-valve
- onmiddellijk heet water - bad in 3 min. vol !
- Hongaarse parket, keramiek, rustieke tegels, marmer
- best geluid-, warmte- en vochtisolatie
- aluminium - thermopane - rijke afwerking

BIJGEVOLG : geen onderhoud - geen schilderwerk
maxim. comfort - hoogste huuropbrengst

ALLES OP ZEER GUNSTIGE LIGGINGEN te
Antwerpen, Gent, Genk, Leuven enz...

van 625.000 F af

Wenst U nadere inlichtingen
stuur dan deze bon naar één onzer informatiecentra

Naam

Adres Woonplaats

Tel privé Tel kantoor

wenst inlichtingen en gratis brochure

- 1 over gronden voor villabouw ☐
over gronden voor hoogbouw ☐
over gronden v eensgezinswoning ☐
over veilige geldbeleggingen ☐

bij voorkeur gelegen te

2 over het bouwen van

bij voorkeur gelegen te

of bezit reeds grond, gelegen te

3 over de aankoop van een bestaande woning ☐

Duid aan met een X waarover U inlichtingen wenst te ontvangen.

STEEDS IETS BETERS

IETS MEER

IETS VOORDEELIGER ...

WIJ DRAGEN UW ZORGEN! OOK DE FINANCIERING

- minimum aan kontanten volstaan
- voordeligste leningen
- en ook voor U een bouwpremie

OOK U KUNT WAT REEDS ZOVELEN KONDEN !

HET HELE JAAR « 1969 » EN ALLE VOLGENDE GELUKKIG DANKZIJ EEN REALISATIE VAN

600 arbeiders = 1001 mogelijkheden

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

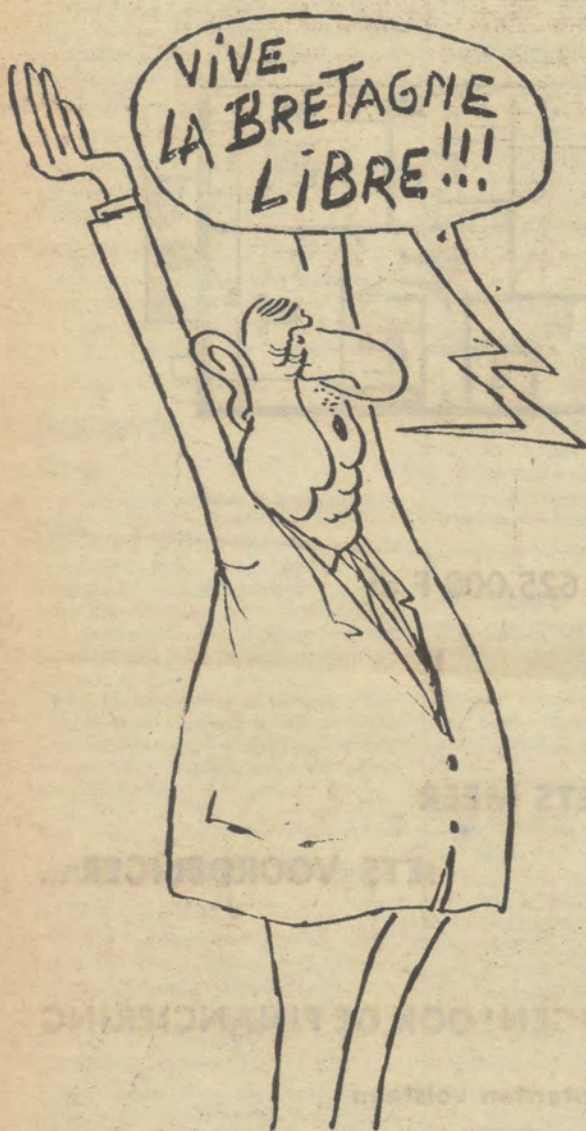
ANTWERPEN
Meir 18
tel. 03/31.78.20

GENT
Onderbergen 43
tel. 09/25.19.23
tel. 09/25.94.69

GENK
Winterslagstr. 2
tel. 011/5.44.42

LEUVEN
Brusselsestr. 33

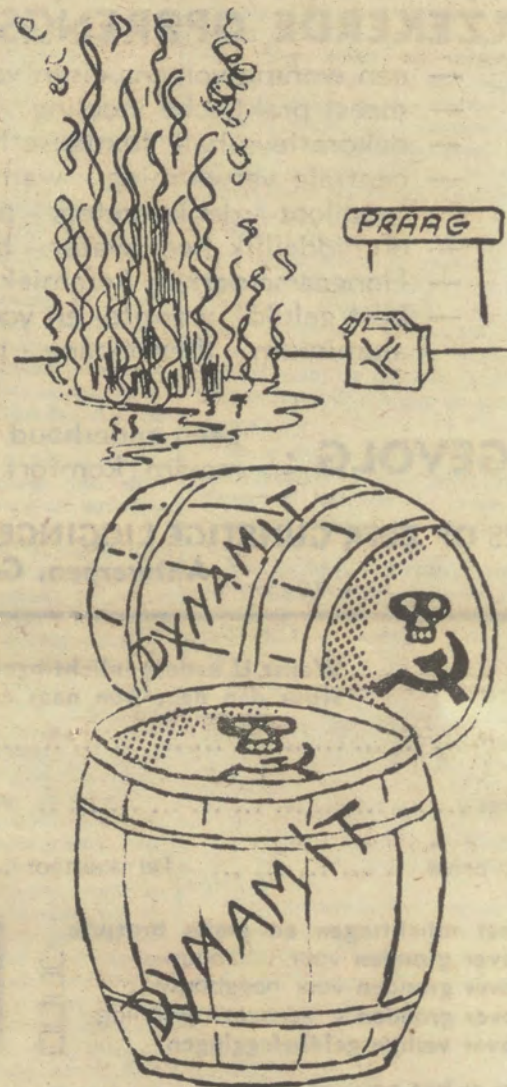
BRASSER ZIET HET BUITENLAND

De Gaulle bezoekt Bretagne

Franco en de oppositie.

Vuur bij het kruisvat.

ROEREIEREN

De generaal was met stijgende ergernis getuige van tonelen die hij zich in zijn stoutste dromen niet had kunnen voorstellen.

Zag hij daar niet om halfnegen ettelijke rekruten knus te bed liggen, terwijl op de kazernekoer de rest naar een tv-uitzending zat te kijken, gewijd aan de « Vrije tijd van de soldaat ? ». In volle week nota bene, terwijl ze toch normaal moesten leren op stap gaan, de verschillende evoluties van een marsjerende troep onder de knie moesten krijgen, zoals hij zelf in zijn rekrutentijd had meegemaakt. Hij mompelde « voorwaarts mars, links-rechts, links-rechts, kompanie halt één, twee ! ». Hij zag zich zelf terug, slank en blond en hoe hij als een der eersten de moeilijker evoluties de baas had gekund. De sergeant had hem zelfs tot voorbeeld gesteld en hij had god weet hoeveel keren de finesses gede-

monstreerd van het « links af, marsj ! » samen met Verstegen, die het maar tot majoor had gebracht. Of het nog moeilijker « rechtsom marsj ».

Het kwam er op aan, de tred juist te berekenen vooraleer het bevel te roepen, want natuurlijk had hij vlug de kneep van de kommandotaal en de kommandotech-niek onder de knie gehad. Niet voor niets noemde men hem « de trompet ». Had hij zelfs niet een wedstrijd gewonnen tegen een vertegenwoordiger van 's werelds beroemdste kommandoschreeu-wers, een sergeant van His Majes-ty's Army ? En daar hoorde hij nu die stommerik van een sergeant van week een der luiertikken in de kamer vragen, of die zijn ontbijt-eieren zacht gekookt of gebakken wenste. Ongehoord ! « Ik prefereer roereieren, sergeant » zei dat stuk bleek ongeluk, waarvan de haren

als een tapijt over het hoofdkus-sen gespreid lagen. Naast hem be-merkte de generaal tot zijn ont-zetting een tweede slaper met een volle baard. Een baard in vredes-tijd !

« In wat voor een wereld leven wij », zuchtte de generaal vol ont-zetting. Doch hij kreeg de tijd niet, om er verder over na te denken, want nu bevond hij zich in het kantoor van de majoor waar zo-juist de kapitein van week zich meldde. Het ging er nonchalant aan toe ; hij stelde vast dat ze zo maar het kantoor in- en uitwan-delden, niet eens groetten en zelfs niet in de houding gingen staan. Hij hoorde zeggen « majoor de lijst van de ontbijten » en zag hem een papier overhandigen.

Major Corette — hij had die progressist nooit kunnen luchten — keek het dokument in en zei « tiens, er zijn meer roereieren vandaag dan gisteren, de kok zal er zijn werk kunnen van maken ».

Pas nu drong het tot de generaal door dat de gebruikte taal niet eens de zijne was. Het scheen hem een germaanse taal te zijn. « Evi-demment, c'est du Flamand, j'ai-raï le savoir tout de suite ».

Hij wou de stem verheffen doch stelde vast dat, hoewel hij de ver-bijsterde oor- en ooggetuige was van dit schrikwekkend verval, hij er eigenlijk niet bij hoorde. Dat was het nare van het geval, hij kon niet eens ingrijpen en heel die bende god- en plichtvergeten lan-terfanter de bon opzwieren of voor de kriegsraad dagen. Zijn hart begon hevig te bonzen toen hij Corette hoorde zeggen « bin-nen een kwartier heb ik een on-derhoud met de sindikale rekru-tenafvaardiging, ze willen de diensttijd tot 25 uren per week verminderen zoals in de privé-sek-tor ». De kapitein antwoordde « dat lijkt me redelijk en boven-dien... ».

Net wou de generaal met de vuist op tafel bonzen, toen hij uit de verte hoorde zeggen « votre café mon général ». Hij opende de ogen en zag de mess-ober de kop koffie en de kannetjes neerzetten. Twee tafeltjes verder ontwaarde zijn omfloersde blik Corette, die zat te eten. « Qu'est ce qu'il mange, le major ? » kraste de generaals-stem. De ober keek verbluft en zweeg. « Eh bien, tu dors ? »... « Une omelette mon général ».